

Genç Birikim'den...

Aziz okuyucular,

Sizleri selamların en güzeli olan Allah'ın selamı ile selamlıyoruz. Bir Kurban Bayramını daha idrak ettik. Diliyoruz ki bu bayram Müslümanlara af ve mağfiret getirmiş olsun, selamet ve huzur getirmiş olsun, mücadelelerine, gayretlerine azim ve sebat katmış olsun, insanlık bu bayramdan nasibini almış olsun, kul olma bilinç ve onuruna varmış olsun. Bu temennilerimizi ve dualarımızı elbette yapacağız ve Rabbimizden en güzel şeyleri isteyeceğiz. Ama biz Müslümanlar olarak acaba Rabbimizden istediğimiz bu şeylere ne kadar layıkız?

Tekrar sizlerin huzurunda olmaktan ötürü sevinçliyiz, gururluyuz, içimiz içimize sığmıyor. Bizlere bu hazı tattıran rabbimize hamd olsun, O'nun elçisine ve takipçilerine selam olsun.

Yaz aylarının sıcak günleri, yerlerini sonbaharın serinliklerine terk ederken insan bir hoş oluyor, gençlikten çıkış gibi gelir yazın bitişi. Sonbahar hep hüznü, duygusallığı, hasreti hatırlatır bizlere. Ama sanki dünya her geçen gün duygusallıktan, manevi atmosferden daha da uzaklaşıyor, daha bir maddeci daha kapitalist ve daha acımasız, ruhsuz oluyor gibi. İnsanın kendi eliyle yok etmek üzere olduğu dünyanın her bir köşesi enteresan olaylara sahne oluyor. Bir yerlerde depremler oluyor, volkanik patlamalar, kuraklıktan kuruyan bölgeler, bir yağmurla sel felaketleri vs. Hep daha çok kazanma adına, daha lüks yaşama adına, refah adına insan-oglu kendi elleriyle kendi sonunu hazırlıyor. Allah bu imtihanları yaşayan insanlara kolaylık versin, bizlere de ibret almayı nasibetsin...

Ama bir de kendi ellerimizle getirdiğimiz felaketler... Müslümanların birbirlerini katletmesi,

zulmetmesi, sürgün etmesi... Peki, bunlara ne diyeceğiz? Bu olayların her iki tarafı da Müslüman olunca en azından kendini İslam nisbet eden gruplar olunca ne diyeceğiz? Kim haklı kim haksız diyeceğiz? Elbette doğru bellidir ve biz doğrudan yana tavır sergileriz ama netice her zaman söylediğimiz gibi kaos, savaş, kargaşa zulüm İslam topraklarında yaşanıyor. Olan mazlum zavallı Müslüman halklara oluyor.

ABD, 2003 yılında, önce kimyasal silahları ortaya çıkarmak için Irak'ı işgal etti, sonra işgal gerekçesini halkı diktatörlerden kurtarmak, onlara demokrasi götürmek olarak revize etti. Ama bu demokrasi denen nesne çok pahalıya mal oldu, milyonlarca Iraklı hunharca katledildi, kurşuna dizildi, açlığa terkedildi, işkencelere maruz bırakıldı, tecavüze uğradı, yurtlarından sürüldü. Ülke kaynakları, tarihi ve kültürü talan edildi, zenginlikleri çalındı, kendi akıttıkları kan yetmezmiş gibi kaos ortamı yaratıldı. Özetle, Iraklı, demokrasi denen şeyle tanışmadı ama tarihte benzeri az görülür barbarlığa şahid oldu.

Sonra Arap baharı ve Suriye...

Şimdi de Türkiye... Birileri tetiğe Türkiye için de bastı. PKK terörü ve bombalamalar bunun en somut göstergesi. Türkiye'nin de bölgenin de dünyanın da bu kaostan kurtulmasının tek şartı İslam'a sarılması ve çözümü İslam'da araması. Bunun dışındaki çözümler geçicidir, beyhude arayışlardır. Rabbimiz bizlere feraset ve anlayış versin!

Sizleri dergimizle başbaşa bırakırken gelecek sayıda da karşılaşmayı diliyoruz.

Allah'a emanet olun.

Yıl: 18 Sayı: 197

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Hüseyin DOĞANAY

Genel Yayın Yönetmeni
Ali Kaçar

Yazışma Adresi
Peyami Safa Mah.
356. Cad. No:25/A
Mamak - ANKARA

Yayın Türü
Yerel, Süreli

Yönetim Yeri

Peyami Safa Mah.
356. Cad. No:25/A
Mamak - ANKARA
Tel : (0312) 229 67 18
Fax: (0312) 229 67 19

Dizgi & Tasarım
Genç Birikim

Baskı
Sistem Ofset
Strazburg Cd. No: 31/17
Sıhhiye - ANKARA
Tel: (0312) 229 18 81

Baskı Tarihi:
22.10.2015

genc
BİRİKİM

web : <http://www.gencbirikim.net>
e-mail : gencbirikimdergisi@gmail.com

Abone Şartları:

Yurtiçi abonelik için 1 yıllık abonelik ücreti olan 50 TL'yi Yurt dışı abonelik için 1 yıllık abonelik ücreti olan 75 TL'yi ADNAN BOZAN - IBAN NO:TR60 0020 3000 0075 4150 0000 02 no'lu hesaba veya Ramazan DEMİRHAN 6157119 no'lu posta çeki hesabına yatırmanız ve Posta Çeki alındı belgesinin fotokopisini ve adresinizi İlkiz Sokak No: 22/B Sıhhiye /ANKARA adresine göndermeniz yeterlidir.

Bu sayımızda...

3

Rusya'nın Bölgedeki Terörü ve Suriye

Ali KAÇAR

12

Savaş Devam Ediyor

Erdal BAYRAKTAR

14

Ölüm ve Ötesi - I

Muhammed İMAMOĞLU

22

Diriltlen Peygamberin Öldüren Ümmeti - II

Mücahit Aydın ASLANTAŞ

27

İktidar Günleri ve Dönüşüm - I

Mücahit Aydın ASLANTAŞ

32

Ölmez Bilal! O, Ancak Şehid Olur Rabbine!

Fatih PALA

34

Emperyalist Güçlerin Sömürü Çeşitleri

Mustafa GÜLDAĞI

40

Cemaat ve Kardeşlik

Fehime YENİ

42

Hicret, Allah İçin Allah'a Kaçıştır

M. Ali FURKAN

47

Seküler Tuzaklara Karşı Hicret Ruhu

Hayriye BİCAN

50

Nübüvvet Kervanı: İbrahim (as) - III

Soner ARSLAN

55

Cehennem ve Cehenneme Götüren Ameller

Zeynep ÖĞÜT

60

Ümmet Fizyolojisi

Hüseyin DURMAZ

62

Ortadoğu Mektupları

Bülent SÖNMEZ

64

Bir Ölü Kadar Yalnızım Şimdi

Mehmet ADIGÜZEL

Rusya'nın Bölgedeki Terörü ve Suriye

Ali KAÇAR
kacarali@hotmail.com

Ortadoğu'da uzun yıllardan beri devam eden kaotik durum, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra dönemin sömürgeci devletleri İngiltere ve Fransa'nın Osmanlı toprakları üzerinde estirdiği terör ve uygulamaları politikalar sonucunda oluşmuştur. İkinci Dünya Savaşı'nda, bu iki emperyal ülke –İngiltere ve Fransa- zayıflayarak dünya egemenlik sahnesinde çekilmek zorunda kalınca, yerlerine yeni –aslında hiç de yeni olmayan- iki emperyal ülke gelmiştir; bunlardan birisi Sovyet Sosyalist Cumhuriyet Birliği (SSCB), diğeri ise Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'dir. Kapitalist ve Sosyalist olarak da isimlendirilen bu iki emperyal ülke, dünyayı özellikle de Asya ve Ortadoğu'yu 1940'lı yılların ikinci yarısından itibaren kendi aralarında paylaşmışlardır. Paylarına düşen her ülkeyi –siyasi, askeri ve ekonomik yönden- kendi sömürü menfaatlerine uygun bir şekilde yeniden dizayn etmişlerdir. Halkta, aleyhlerine oluşan/oluşabilecek en ufak kıpırdanışı bile en vahşi yöntemlerle bastırarak milyonlarca masum insanı acımasızca katletmişler ve milyonlarcasını ise mülteci konumuna düşürmüşlerdir. Bunun –Asya'dan Afrika'ya, Ortadoğu'dan Güney Amerika'ya kadar- sayılmayacak çok örneği bulunmaktadır. Kısacası bu emperyal ülkelerden biri sol/sosyalizm/komünizm, diğeri ise demokrasi/özgürlük/insan hakları adına, kendi arka bahçelerine düşen halkların yeraltı ve yerüstü kaynaklarını insafsızca yağmalayarak talan etmişlerdir. İşgaller, istilalar, iç ayaklanmalar ve darbeler, hep bu devletler tarafından kendi sömürü menfaatlerini devam ettirmek için orga-

nize edilmiştir. Bu durum, iki işgalci güç tarafından 1990'lı yıllara kadar acımasızca devam ettirilmiştir. 1990'lı yılların başlarında SSCB'nin çökmesiyle bu ülke devreden çıkmış ve ABD tek başına dünyadaki sömürsünü devam ettirmek için –yenidünya düzeni gibi hiç de yeni olmayan- yeni politikalar geliştirmiştir.

Sovyetler Birliği'nin çökmesiyle, yerine kurulan Rusya Federasyonu¹, SSCB'nin etkin olduğu Asya ve Ortadoğu'daki etkinliğini büyük ölçüde kaybetmiş, arka bahçesindeki bazı ülkelere kimisi NATO'ya, kimisi ise AB'ye üye olmak suretiyle (Bulgaristan, Romanya, Arnavutluk ve Hırvatistan gibi), ABD'nin ve Avrupa'nın etki sahasına girmiştir. Soğuk Savaş döneminde bazı ülkeler –Mısır gibi- blok değişirse de, genel de her iki sömürgeci ülkenin kendi aralarında zaman zaman yaptıkları gizli anlaşmalarla bu paylaşımında belirgin bir değişiklik olmamıştır. Ancak Rusya, Soğuk Savaş'ın bitmesinden sonra Güney Yemen, Irak, Libya gibi ülkeler üzerinde egemenliğini kaybetse de Suriye'deki etkinliğini devam ettirmiştir. Hatta Arap Baharı olarak adlandırılan Ortadoğu halklarının ayaklanması ile Libya'da Batılı emperyal güçlerin oy-

1 Rusya Federasyonu, Ukrayna ve Beyaz Rusya'nın öncülüğünde, 8 Aralık 1991 tarihinde Bağımsız Devletler Topluluğu'nun kurulma anlaşmasını imzalayarak Sovyetler Birliği'ne son vermişlerdir. 21 Aralık 1991 yılında Baltık Devletleri ve Gürcistan hariç, tüm eski Sovyetler Birliği Cumhuriyetleri bu anlaşmayı imzalayarak üye olmuşlardır. Daha sonra 1993 yılında Gürcistan da bu anlaşmayı imzalamıştır. Böylece üye ülkeler sırasıyla; Azerbaycan, Beyaz Rusya, Ermenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Moldova, Özbekistan, Tacikistan ve Rusya Federasyonu devletleridir.

nadıkları oyunun, Suriye’de de oynanmasına bu nedenle Rusya fırsat vermemiştir.

RUSYA, SURİYE İLİŞKİLERİ

Bilindiği gibi 1920’li yıllara kadar Suriye diye bir devlet bu coğrafyada bulunmamaktaydı. Bugünkü Suriye, Lübnan, Ürdün, Filistin ve işgalci İsrail’in bulunduğu topraklar Bilad-i Şam olarak anılmaktaydı. Bu toprakların bir kısmı -Suriye ve Lübnan- 1916’da imzalanan Sykes-Picot emperyal paylaşım antlaşması gereğince Fransa’nın, geri kalan topraklar ise İngiltere’nin mandaterliğine bırakılmıştır. Bu paylaşım, 1919’da kurulan Cemiyet-i Akvam (Milletler Cemiyeti) tarafından da onaylanmıştır. İşte Fransa, bu paylaşım gereğince 1920’de Suriye ve Lübnan’da manda yönetimini kurmuş ve Şam Devleti, Halep Devleti, Nusayri merkezli Alevi Devleti, Dürzî merkezli Cebel-i Duruz Emirliği, Lübnan Devleti ve sonradan Türkiye’ye katılacak olan Hatay Cumhuriyeti olmak üzere altı yapıpılı bir yönetim oluşturmuştur. Fransa’nın, Suriye’deki manda yönetimi II. Dünya Savaşı’na kadar baskı ve zorbalıkla devam etmiştir. Fransa, II. Dünya Savaşı’ndan sonra bazı ayrıcalıklarla Suriye’den geri çekilmek zorunda kalmıştır. Suriye ise, 1946’da BM’ye katılarak Suriye Cumhuriyeti adını almıştır.

Suriye ile SSCB arasında ilk ilişki 1 Şubat 1946’da imzalanan bir gizli anlaşma ile başlamıştır. Bu anlaşma, SSCB’nin Suriye’ye uluslar arası arenada diplomatik ve siyasi desteğini ve Suriye’nin ulusal ordusunu koruma konusundaki Sovyet askeri yardımlarını öngörüyordu.² Bu anlaşmayı 1 Nisan 1950’de imzalanan Saldırmazlık Paketi izlemiştir. Suriye’nin artan Batı karşıtlığının yanı sıra 1955’te Bağdat Paketi’nin kurulması Suriye’yi Sovyetler Birliği’ne yakınlaştıran bir başka önemli gelişme olmuştur. 1956’da yaşanan Süveyş Krizi’nde SSCB’nin Mısır’dan yana, İngiltere, Fransa ve İsrail’e karşı sert tavır takınması SSCB’nin uluslararası arenada prestijini arttırmış ve Ortadoğu’da ise daha etkin hale gelmiştir. Bu durum, Suriye’yi, Sovyetler Birliği’ne daha da yakınlaştırmıştır. Süveyş Krizi, Suriye ile SSCB ilişkilerinde bir milad oluşturmuş ve bu krizden sonra Suriye’ye Sovyet yardımı akmaya başlamıştır. 28 Ekim 1957’de yapılan bir anlaşma ile SSCB, Suriye’ye belirlenmiş on dokuz projede kullanılmak üzere

re 168 milyon dolarlık yardım yapmıştır. 1957 yılı başından itibaren Suriye gittikçe sola kaymaya başlamış ve bu ülkede komünistlerin etkisi daha da artmıştır. Bu gelişmenin liderliğini Suriye kabinesinin güçlü adamlarından ve komünizme sempatisi ile tanınan Halit El-Azm yapmakta idi. Halit El-Azm 1956 Temmuz’unda Savunma Bakanı olarak bir heyetle Moskova’ya gitmiş ve orada Sovyetler ile bir takım antlaşmalar imzalamıştır. Bu antlaşmalara göre; Suriye’nin silahlandırılması bu yardımın içinde yer alıyor, Lazkiye’de yeni bir limanın yapılması ve karayolları, demiryolları, sulama gibi projelerin finansmanında kullanılması isteniyordu. Ardından 17 Ağustos’ta ılımlı genelkurmay başkanı General Nizamettin emekliye sevk edilmiş ve yerine Fransız Komünist Partisi üyesi Albay Afif-El Bızri getirilmiştir. Çarlık Rusya’sından bu yana ilk defa Sovyetler, bu anlaşma ile Ortadoğu ülkesine ayak basma imkânı elde etmiştir.³

Hafız el-Esad, yönetime geldikten sonra ilk dış gezisini 1-3 Şubat 1971’de Moskova’ya gerçekleştirmiştir. Sovyetler Birliği’nden ekonomik ve askeri yardım talebinde bulunan Esad, SSCB’nin Ortadoğu’ya yönelik istek ve önceliklerini gayet iyi bilmekteydi. Bu istek ve önceliklerin başında Ortadoğu’nun kalbinde sürekli bir dinleme istasyonu, deniz ve hava üssünün inşası için kolaylıklar gelmekteydi.⁴ Esad, Temmuz 1972’de Moskova’ya ikinci kez giderek 700 Milyon dolarlık ekonomik ve askeri yardım temin etmiştir.⁵ 1973 Arap-İsrail Savaşı’ndan sonra Mısır’ın Sovyetler Birliği ile ilişkisini kesip Batı Blok’una yakınlaşması üzerine Sovyet-Suriye ilişkileri daha stratejik bir hal almıştır. 1976’da Mısır’ın SSCB ile 1971 yılında yapmış olduğu Dostluk ve İşbirliği Antlaşması’nı feshetmesi SSCB’nin Ortadoğu’da tamamen Suriye’ye anjaje olmasını beraberinde getirmiştir.⁶ Camp

3 http://www.tasam.org/Files/Icerik/File/SUR%C4%B0YE_%C4%B0%C3%87_SAVA%C5%9E1_PERSPEKT%C4%B0F%C4%B0NDE_GE%C3%87M%C4%B0%C5%9ETEN_G%C3%9CN%C3%9CM%C3%9CZE_SUR%C4%B0YE_RUSYA_%C4%B0L%C4%B0%C5%9EK%C4%B0LE____.pdf_fe7aa30c-c5d4-45a4-99cb-d94c3a0d34a2.pdf; ayrıca bkz; http://ismailhakkialtuntas.com/2015/09/29/1957-suriye-buhrani-2/#_ftn2

4 Sabahattin Şen, Ortadoğu’da İdeolojik Bunalım, hemen kitap, 2. Bsk. 2010 İstanbul, s.282 vd.

5 Şen, age. s.283

6 http://www.tasam.org/Files/Icerik/File/SUR%C4%B0YE_%C4%B0%C3%87_SAVA%C5%9E1_PERSPEKT%C4%B0F%C4%B0NDE_GE%C3%87M%C4%B0%C5%9ETEN_G%C3%9CN%C3%9CM%C3%9CZE_SUR%C4%B0YE_RUSYA_%C4%B0L%C4%B0%C5%9EK%C4%B0LE____.pdf_fe7aa30c-c5d4-45a4-99cb-d94c3a0d34a2.pdf

2 Bilal Karabulut, “Karadeniz’den Ortadoğu’ya Uzanan Bir Dış Politika: Geçmişten Günümüze Suriye-Rusya İlişkileri”, Karadeniz Araştırmaları, Sayı :15, Güz 2007

David Anlaşması'ndan (26 Mart 1979) kısa bir süre sonra 8 Ekim 1980'de imzalanan SSCB-Suriye Dostluk ve İşbirliği Anlaşması bu nedenle oldukça anlamlıdır. 15 maddelik bu antlaşmanın 5.maddesine göre, taraflardan herhangi birinin barış ve güvenliğinin tehdit edilmesi halinde, bu tehdidin bertaraf edilmesi ve barışın yeniden tesisi amacı ile işbirliği yapmak için derhal birbirleriyle temasa geçeceklerdi. Ayrıca aynı anlaşmanın gizli bir protokolüne göre, SSCB olası bir İsrail saldırısında tüm gücüyle yardım etme konusunda Suriye'ye garanti vermişti. Bu antlaşmanın 3. Maddesinde ise Siyonizm 'ırkçılık' olarak nitelendirilmiştir. Bu madde ile SSCB, İsrail'i tamamen karşısına almıştır.⁷

Hafız el-Esad, yönetimi süresince pragmatik bir dış politika izlemiştir. Menfaati hangi ülkeyle birlikte olmayı gerektiriyorsa o ülkeyle birlikte hareket etmiştir. Nitekim soğuk savaş süresince Sovyetler Birliği ile ilişki kuran Esad, SSCB'nin dağılmasıyla ABD saflarında Saddam'a karşı Ocak 1991'de oluş(turul)an işgal koalisyonuna katılmıştır. Suriye'nin, İran ile Hamas ve diğer direniş örgütleri ile ve Filistin ile ilişkilerini de yine bu çerçevede değerlendirmek gerekmektedir. Direniş örgütlerini destekliyor, Siyonist İsrail'e karşı bir cephe oluşturuyor türü İran kaynaklı iddialar, gerçeği yansıtmayan iddialardır. Çünkü Suriye hiçbir zaman Siyonist İsrail'e karşı olmamış, tam tersine Kelim Sıddıki'nin de belirttiği gibi Suriye, Siyonist İsrail için bir emniyet sibobu görevi görmüştür ve halen de görmektedir.

Suriye'nin yavaş yavaş Batıya kayması Rusya açısından kabul edilemezdi. Bu nedenle Sovyetler döneminde izlenen 'yakın çevre' doktrini gereğince Rusya 1993'den itibaren eski Sovyet coğrafyasında daha aktif bir politika izlemeye başlamıştır. Özellikle de Suriye gibi bir pazarı Almanya ve Çin'e kaptırmak istemeyen Moskova yönetimi tekrar 1994 yılında Suriye ile askeri işbirliği konusunda bir antlaşma imzalamıştır. 1996 yılında da iki ülke arasında askeri modernizasyonlar konusunda yapılan anlaşmayla ilişkiler tekrar normale dönmüştür. Ancak Boris Yeltsin'in (12 Temmuz 1991 – 31 Aralık 1999) göreve gelmesiyle ilişkiler tekrar bozulmaya başlamıştır. Çünkü Yeltsin'in, Suriye'nin Sovyetler Dönemi'nden kalma borcunun ödemesini talep etmesi, iki ülke arasında normalleşmeye

başlayan ilişkileri tekrar sıkıntıya sokmuştur.⁸ Ancak iki ülke arasındaki ilişkiler hiçbir zaman bütünüyle kopmamıştır. Çünkü Hafız Esad'ı SSCB ile (SSCB'yi de Suriye ile) ilişkileri devam ettirmeye zorlayan bazı nedenler vardı. Bu nedenleri şöyle sıralamak mümkündür:

1- İki kutuplu dünya konjonktürüne göre SSCB'den başka bir alternatifin bulunmaması,

2- Neredeyse bağımsızlığından bu tarafa Suriye'nin ekonomik ve askeri yapılanmasını Sovyet modeline göre kurmuş olması,

3- Hafız Esad yönetiminin ideolojik tabanı ile Sovyetlerin ideolojisinin bir birlerine yakınlığı,

4- Doğu Blok'unun yardımlarından faydalanmak istemesi.⁹

İki ülke arasındaki ilişkiler Hafız Esad 2000 yılında öldükten sonra yerine geçen Beşşar Esad döneminde de devam etmiştir. Oğul Esad'ın ilk dönemlerde iki taraflı (Rusya-Suriye) olarak üst düzey ziyaretler yapılmış olsa da ilişkilerin dönüm noktası 2005 yılında Beşşar Esad'ın Moskova ziyareti ile olmuştur. Bu, oldukça önemli bir ziyaretti. Beşşar Esad'ın 24 Ocak 2005 yılındaki bu dört günlük Moskova ziyaretinin ardından iki ülke ilişkileri yeniden hızlı bir şekilde gelişmiş ve Suriye'nin çoğu askeri malzeme alımından kaynaklanan 13,4 milyar dolarlık borcunda indirime gidilmesi konusunda anlaşmaya varılmıştır. Rusya, bu görüşmede ABD ile İsrail'in itirazlarına karşın Suriye'ye gelişmiş hava savunma sistemlerinin satışını bile kabul etmiştir.¹⁰

Aralık 2006'da Beşşar Esad'ın ikinci Rusya ziyareti sırasında dünya kamuoyunda en çok konuşulan konular yine Rusya'nın Orta Doğu'da daha etkin olma çabaları ve Rusya'nın Suriye'ye satmak istediği MIG-29 SMT savaş uçakları ve Pantsir S1 kısa menzilli karadan havaya, aynı anda iki hedefi vurabilen balistik füzeleri oldu. Nitekim Rusya, Suriye'nin Sovyet döneminden kalma borcunun %73 gibi önemli bir kısmını silmiştir. Suriye borcun kalan %27'lik kısmını yani 3 milyar 600 milyon dolarını da 20 taksit ile ödemesi kabul edilmiştir. Tabii, buna karşılık Suriye'nin Rusya'dan silah alım sözleşmeleri ve Tartus limanını genişletmesi söz konusu olmuş-

8 <http://akademikperspektif.com/2013/11/25/gecmisten-gu-numuze-rusya-suriye-iliskileri/>

9 <http://www.son.tv/haber-204475>

tur. Rusya'nın bu borcun önemli bir kısmını silmesi Rusya'nın aleyhine gibi görünse de Suriye ile yapılan yaklaşık 16 milyar dolarlık silah satım sözleşmesi düşünülürse bu durum Rusya için oldukça kârlı olmuştur. Bu sayede Rusya, hem silah satışı yapabileceği bir müttefik kazanmış ve hem enerji anlaşmaları yapma imkânı bulmuştur. Üstelik Tartus üssünden faydalanma hakkının devamını yeniden kazanmıştır. İsrail ve ABD'yi rahatsız eden bu silah satışlarından sonra 2007'deki ek anlaşmayla P-800 süpersonik Yakhont füzelerinin de satışının eklenmesi iki ülke arasındaki ilişkilerin bu temelde devam ettiğinin göstergesi olmuştur.¹¹

Orta Doğu'nun Rusya için artan önemi Putin dönemine paralel bir şekilde Dmitri Medvedev döneminde de (2008-2012) devam etmiştir. Çünkü Suriye, Rusya açısından stratejik önemi haiz olan bir ülkedir. Bu önemi şöyle maddelerden söylemek mümkündür:

1- Rusya'nın Suriye konusunda takip ettiği politikada iki devlet arasında yaklaşık kırk beş yıldır devam eden ilişkilerin yanı sıra Rusya açısından Suriye'nin, "Orta Doğu'nun stratejik kalbi" oluşu önemlidir.

2- Suriye'ye en fazla silah satışını gerçekleştiren ülke olan Rusya'nın bölgede sahip olduğu ticari üstünlüğü kaybetmek istemediği bilinmektedir. Mart 2012'de Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI) tarafından hazırlanan raporda Suriye'nin silah ihtiyacının yüzde 78'lik kısmını Rusya'dan sağladığını ve Rusya'nın Suriye'ye sattığı silah oranın 2007 ile 2011 arasında daha önceki 4 yıla oranla yüzde 580 arttığını açıklamıştır.

3- Diğer bir önemli konu ise bölgede faaliyet gösteren İslami gruplar ve bu grupların Kuzey Kafkasya'da gerçekleştireceği etkidir.

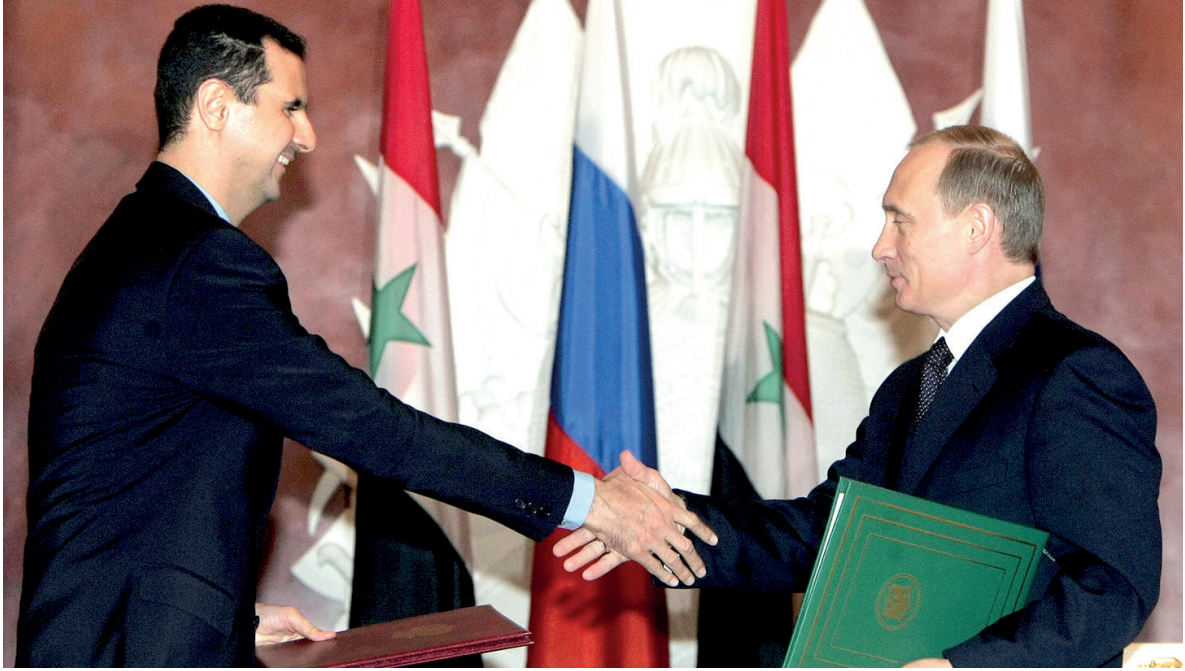
Suriye'ye en fazla silah satışını gerçekleştiren ülke olan Rusya'nın bölgede sahip olduğu ticari üstünlüğü kaybetmek istemediği bilinmektedir. Mart 2012'de Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI) tarafından hazırlanan raporda Suriye'nin silah ihtiyacının yüzde 78'lik kısmını Rusya'dan sağladığını ve Rusya'nın Suriye'ye sattığı silah oranın 2007 ile 2011 arasında daha önceki 4 yıla oranla yüzde 580 arttığını açıklamıştır.

Rusya uzun yıllardır Kuzey Kafkasya bölgesinde özellikle de Çeçenistan ve Dağıstan'da İslamcı gruplar ile karşı karşıyadır. Bu açıdan Esad sonrası Suriye'de başa gelecek rejimin Kuzey Kafkasya'da İslamcı grupları Rusya'ya karşı kıskırtması ihtimali de mevcuttur. Nitekim Suriye'de önemli sayıda Çeçen ve Kuzey Kafkasya'dan bölgeye giden diğer grupların varlığı da dikkat çekicidir. Bölgede El-Kaide bayrağı altında savaşan yaklaşık 6000 militan bulunmakta ve bunların büyük bir kısmını ise Çeçenlerin oluşturduğu ileri sürülmektedir.¹²

Suriye'de askeri kabiliyetlerini artırmış, yeni bağlantılar ve kaynaklar edinmiş Kafkasya asıllı mücahidlerin, Rusya'ya dönerek Çeçenistan, Dağıstan, Gürcistan ve Azerbaycan gibi bölgelerde Rusya'ya karşı yeni bir direniş dalgası başlatmaları ihtimali Putin için bir endişe kaynağı olmuştur. Zira Suriye'de savaşan Çeçen mücahidler de bu yöndeki amaçlarını gizlemektedirler.

4- Rusya'nın, İran ve Suriye ile iyi ilişkiler geliştirmesinin bir diğer nedeni de, ikisi de Sünniler tarafından yönetilmeyen bu iki ülkenin, Kafkasya'daki Sünnileri etkilemeye girişmeleri, aynı zamanda özellikle İran'ın adeta Sünni hareketler ile Kafkasya arasında bir set oluşturmalarıdır. Rusya uzun yıllar boyunca Dağıstan ve Çeçenistanlı öğrencilerin Suriye'ye giderek burada ılımlı bir dini eğitim almaları için Suriye ile bu nedenle de işbirliği yapmıştır.

5- Askeri ve ekonomik ilişkiler ile birlikte Suriye'nin Rusya açısından jeopolitik önemi de büyüktür. Suriye'nin Tartus limanı askeri deniz üssünün varlığı ve üssün korunması Rusya'nın bölgedeki varlığı için önemlidir. Bir diğer önemi ise; Soğuk Savaş Döneminde ABD'nin SSCB'ye karşı uyguladığı çevreleme politikasını kırma adına işbirliği içerisinde olduğu ülkelerin ara-

sında Suriye’de bulunmasıdır. Dolayısı ile Suriye ve SSCB’nin tarihi geçmişi ve aynı düşman odaklı dostluğu mevcuttur. Bu bağlamda bugün Rusya’nın bölgeye giriş anahtarı olarak Suriye önemli bir konumdadır.

6- SSCB’nin yıkılışının ardından yaşanan Renkli Devrimler Rusya için sıkıntılı dönemlerin yaşanmasına neden olmuştur. 2000’li yıllarda Sırbistan ile başlayan süreç hızla Kafkasya ve Orta Asya’ya yayılmış ve Gürcistan’da “Gül devrimi”, Ukrayna’da “Turuncu Devrim” ve Kırgızistan’da “Lale Devrimi” yaşanmasına yol açmıştır. Bu devrimler ile eski Sosyalist ülkelerde, diktatörlüğe dayalı antidemokratik rejimler son bulmuştur. Bugün aynı sürecin Ortadoğu’da yaşanıyor oluşu Rusya’nın yaşadığı sıkıntılı dönemleri akıllara getirmektedir. Rusya hem kendi bölgesinde de hem de çıkar bölgelerinde yaşanacak istikrarsızlıklara ve değişimlere alerjik bir tutum içerisinde yaklaşmaktadır.¹³

7- Rusya’nın Ekim 2015’de Suriye’ye girmesinin bir nedeni de, Suriye’nin parçalanması ihtimaline karşı da hazırlık yapmakta ve muhtemel bir parçalanma halinde Esad taraftarlarının elinde kalması beklenen Suriye’nin Akdeniz kıyısındaki şehir ve kasabalarında (Lazkiye, Tartus, Banyas, vb.) askeri varlığını kuvvetlendirmeye çalışmaktadır. Suriye’deki Tartus Deniz Üssü ile Cebile’de yeni inşa edilen hava üssünün

Rusya’nın Doğu Akdeniz’deki tek askeri varlığı olduğu dikkate alındığında, bu bölgenin ve genel itibarıyla Esad Yönetimi’nin devamlılığının Moskova için ne denli anlamlı olduğu anlaşılabilir. Zira Doğu Akdeniz (tarihsel adıyla Levant), sahip olduğu enerji potansiyeli (rezervleri) ve Ortadoğu’dan Avrupa’ya ulaşan ticari işleyişi kontrol edebilme anlamında çok önemli bir işleve sahiptir.¹⁴

8- Doğu Akdeniz, gerek doğu batı yönlü ticaret ve ulaştırma hatlarının üzerinde olması ve Ortadoğu petrol/doğalgazının Batı’ya ulaştırılması anlamında bir terminal işlevi göreceği için, tüm küresel/bölgesel aktörlerin kontrol altında tutmak istediği ya da etkin olmayı arzuladığı bir bölgeyi ifade etmektedir. Üstelik bu bölge, Kıbrıs ve İsrail açıklarında keşfedilen zengin doğalgaz sahalarından sonra (TamarLeviathan ve Afrodite) daha da önem kazanmıştır. Nitekim bu doğalgazın AB pazarına ulaştırılması anlamında kullanılabilecek muhtemel güzergâhlardan biri de Suriye toprakları ya da Suriye karasuları/kıta sahanlığıdır. İşte, Rusya, Suriye’nin orta ve uzun vadede çok önemli bir ülke olacağını gördüğü için, bu ülke özelindeki askeri varlığını hem korumak ve güçlendirmek hem de ülke yönetiminin kendisi ile işbirliği içerisinde olacak bir ismin elinde olmasını istemektedir.¹⁵

13 <http://www.21yyte.org/tr/arastirma/rusya-slav-arastirmalari-merkezi/2011/09/29/6318/rusya-ve-arap-bahari-rusyanin-suriye-politikasi>

14 <http://politikaakademisi.org/rusya-suriye-kartini-kullaniyor/>

15 <http://politikaakademisi.org/rusya-suriyedeki-dengeleri-degistiriyor/>

9- Doğu Akdeniz’de güncel verilere göre, bölgede 3,5 trilyon metreküp doğalgaz ve 1,7 milyar varil petrol ihtiva eden yataklar bulunmaktadır. İsrail’in bulunduğu Tamar sahasında 275 milyar metreküp doğalgaz rezervine rastlanmıştır. İsrail’in üzerinde hak iddia ettiği bir başka saha olan Leviathan’da ise 700 milyar metreküp doğalgaz ve 600 milyon varil petrol olduğu tahmin edilmektedir. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY)’nin bir ABD şirketine ruhsat vererek işleme açtığı bölgede ise (12. parsel) 200 milyar metreküp doğalgaz bulunmuştur.

Söz konusu rakamlar Doğu Akdeniz’in kısa süre içinde yeni bir Hazar Havzası haline gelebileceğini göstermektedir. Kıbrıs ile Girit adaları arasında da 15 trilyon metreküplük geniş yatakların olduğunu ileri süren bilimsel yayınlar mevcuttur. Bu rakam doğruysa, Doğu Akdeniz’deki toplam doğalgaz rezervinin, bu ürünün dünyadaki en büyük üreticisi olan Rusya’nın elindeki miktarın neredeyse yarısına denk düşeceği söylenebilir.¹⁶

Rusya, uzun zamandan beri Suriye’de gaz ve petrol aramak için yatırım yapmaktadır. Bu çerçevede Soyuzneftegaz 2004’te, Deyrezzor ve Palmira (Tedmur) çevresini içine alan 12 ve 14. Blok olarak adlandırılan bölgede gaz ve petrol aramak için Suriye enerji piyasasına ilk adımını atmıştı. Ardından 2005 yılında Suriye’de Devon Energy Ltd ile beraber Kuzey ve Doğu bloklarını içine alan 26 projede iş yükünün %50’sini karşılayarak ilk büyük atılımını gerçekleştirmiştir. Çalışma yaptığı bloklarda toplamda 17 kuyu ve bir milyon ton petrol hacmi bulunduğu iddia edilmiştir.

Şirket son olarak 25 Aralık 2013 yılında yaptığı antlaşma ile Suriye karasularında gaz arama ve çıkarma izni almıştır. Bu antlaşma ile Soyuzneftegaz Lübnan sınırından başlayarak Banyas ve Tartus limanlarını içine alan yaklaşık 2190 kilometrekarelik kaynak arama, çıkarma ve işleme faaliyetlerine başlamıştır. 2013’te yatırımlara başlayan şirket bölgede doğalgaz işleme tesisi ve doğalgaz boru hattı da inşa etmiştir. Şu anda ise 1,3 milyar metreküp kapasiteli ikinci bir gaz işleme tesisi daha inşa etmektedir. Ayrıca Rakka ve etrafında faaliyet gösterecek olan bir enerji projesinin de ilk aşaması Kasım 2014 yılında Soyuzneftegaz temsilcisi tarafın-

dan tanıtılmıştır. Projenin 2016 yılının son çeyreğine kadar tamamlanması beklenmektedir.

Bu bilgiler bağlamında Rusya’nın Esad rejimine verdiği desteğin bir tür gönül bağı yahut “terörizm” korkusundan ibaret olmadığı gözler önüne serilmektedir.

Gazprom, Lukoil, Soyuzneftegaz gibi enerji ve hammadde şirketleriyle dünyaya açılan Rusya’nın Esad rejimine verdiği ciddi askeri destek bölgede ne denli büyük çıkarlarının olduğunu da göstermektedir.¹⁷

TARTUS LİMANI VE RUSYA

Sovyetler Birliği, Soğuk Savaş döneminde dünya denizlerinin iki hâkim gücünden birisiydi. Dünyanın dört bir yanında deniz üslerine sahipti; Vietnam’dan Küba’ya, Mısır’dan Suriye’ye kadar çeşitli üsleri bulunmaktaydı. Sovyetler Birliği’nin yıkılıp tarihe karışmasından sonra bu durum kökten değişmiş, Sovyetler’in hukuki ve fiili vârisi Rusya Federasyonu, ikisi hariç bu üsleri gücü yetmediği için tasfiye etmek zorunda kalmıştı.

Rusya’nın bugün elinde kalan iki dış deniz üssünden birisi komşusu Ukrayna’nın Kırım Özerk Cumhuriyeti’nin Akyar (Sivastopol) Limanı’ndaki Karadeniz Filosu’na ait büyük üs; diğeri de Suriye’deki Tartus Limanı’ndaki lojistik ve bakım üssü. Rusya, Akyar’da, Ukrayna hükümetiyle 2010 yılında yenilediği anlaşmayla 2042 yılına kadar kalacak. Bundan sonra taraflar itiraz etmezlerse anlaşma 5 yıl daha kendiliğinden uzayacak; yani Rusya muhtemelen 2047 yılına kadar Akyar’da olacak.¹⁸

Lazkiye’deki Tartus Limanı’ndaki Rusya’ya ait askeri üs, Sovyetler Birliği ile Suriye arasında 1971’de baba Esad döneminde imzalanan anlaşma ile SSCB’nin kullanımına verilmiştir. Askeri anlamda Suriye, Rusya’nın Akdeniz’deki tek üssü olan Tartus limanı nedeniyle bu ülke için stratejik öneme sahiptir. Tartus üssü esasen Rusya’nın Karadeniz Filosu’na bağlı bir üssüdür. Burada birisi halen çalışır durumda üç adet yüzer dok¹⁹ bulunmaktadır. Bunlara ilaveten üste yine yüzer bir tamir-bakım atölyesi, depolama tesisleri, Rus personel için barakalar ve diğer unsur-

17 <http://www.timeturk.com/rusya-nin-ekonomik-savasi-suriye-petrolleri/haber-68481>

18 http://www.zaman.com.tr/yazarlar/fikret-ertan/tartus-ussu-ve-onemi_1306864.html

19 Dok: ing. Gemi tamir veya inşasında kullanılan üstü örtülü havuz. * Ticari eşya için rihtimlarda yapılan büyük depo.

16 <http://akademikperspektif.com/2015/02/18/rusyanin-arap-bahari-politikasi-2010-2014/>; <http://www.turkiyegazetesi.com.tr/prof-dr-cagri-erhan/582915.aspx>

lar da vardır. Suriye'nin Lazkiye'den sonra ikinci büyük ve önemli limanı olan Tartus'taki üs, Suriye hükümeti ile 2005 yılında yenilenen bir anlaşmayla daha uzun süre Rusya'nın elinde kalacak. Bu anlaşmayla taraflar arasında yıllarca süren Suriye'nin Sovyetler Birliği'ne olan 13,4 milyar dolarlık borcunun (ki bunun büyük bölümü silah alımlarından doğan borçlar) yüzde 73'ünün silinmesi karşılığında Rusya'ya Tartus'u kullanmaya devam etme hakkı tanınmıştı. Ayrıca, anlaşma Suriye'ye Rusya'dan silah alımına devam etmesinin yolunu da açmıştı.

Rusya, 2009 yılından bu yana üssü yenileme çalışmalarını yürütüyor, bu çerçevede liman derinliğini artırmaya çalışıyor. Bunu da daha büyük gemilerin üssü kullanabilmeleri amacıyla yapıyor. Tartus Limanı, Suriye'nin diğer bölgeleri ile son derece önemli demiryolu ve karayolu bağlantılara sahip bir liman. Bu bakımdan yurtdışından gelecek her türlü kargonun başka yerlere ulaştırılması bakımından son derece önemli. İthal edilen Rus silahlarının Tartus'a geldiği ve buradan başka yerlere ulaştırıldığı zaten bilinen bir gerçek. Rus gemileri buraya her türlü amaçla gelip gidebiliyorlar.²⁰

Tartus Limanı Suriye'yi, Rusya'nın Ortadoğu'ya açılan kapısı durumuna getirmektedir. Rusya, Tartus'u sadece askeri bir üs olarak kullanmamakta, aynı zamanda bir ticaret limanı haline getirmeyi de amaçlamaktadır. Silah ticaretinde ise 2006-2010 yılları arasındaki dönemde Rusya, Suriye'nin silah ithalatının %48'ini karşılamıştır. Bu anlamda Suriye, Rusya'nın silah ticaretini yaptığı en önemli silah partnerlerindendir.

Rusya, Tartus'un haricinde Tartus'un kuzey bölgesinde, büyük savaş gemilerinin kolaylık

Rusya, Arap Dünyası'ndaki önemli müttefikleri Irak ve Libya'yı kaybettikten sonra, kendisi için büyük ehemmiyet taşıyan Akdeniz ve Arap topraklarındaki son kalesi Suriye'yi ne pahasına olursa olsun elinde tutmak istemiştir. Bu da ancak, ya Esad rejiminin tekrar bütünüyle Suriye'ye egemen kılınmasıyla ya da Akdeniz sahilinde Esad ailesinin yönetiminde ve kendi güdümünde "Nusayri Küçük Suriye"nin kurulması ile gerçekleştirilebilirdi. Böylece Rusya her iki halde de Suriye üzerindeki etkisini devam ettirmiş olacaktı.

la yaşayabileceği yeni bir deniz üssü inşa etmektedir. Bununla da yetinmeyen Rusya, Esad Ailesi'nin memleketi olarak bilinen Lazkiye'ye bağlı Cebel'deki Basil Esad Uluslararası Havaalanı'nı bir askeri üsse (hava üssü) çevirebilmek için de çalışmalara başlamıştır. Öyle ki, sayısı bini aşan miktarda askeri uzman, mühendis ve çalışan Rusya tarafından bölgeye konuşlandırılmakta ve askeri üste kalacaklar için, şimdilik kaydıyla, prefabrik özellikli lojman ve yönetim binalarının inşa edileceği da belirtilmektedir. Rusya'nın Suriye özelinde gösterdiği aktivizmin bir diğer unsuru ise, rejim güçlerinin muhalif unsurlarla mücadelede kullanabileceği yeni

silahların Lazkiye üzerinden ülkeye sokulması olmaktadır.²¹

RUSYA'NIN SURİYE'YE MÜDAHALESİ

Rusya, Arap Dünyası'ndaki önemli müttefikleri Irak ve Libya'yı kaybettikten sonra, kendisi için büyük ehemmiyet taşıyan Akdeniz ve Arap topraklarındaki son kalesi Suriye'yi ne pahasına olursa olsun elinde tutmak istemiştir. Bu da ancak, ya Esad rejiminin tekrar bütünüyle Suriye'ye egemen kılınmasıyla ya da Akdeniz sahilinde Esad ailesinin yönetiminde ve kendi güdümünde "Nusayri Küçük Suriye"nin kurulması ile gerçekleştirilebilirdi. Böylece Rusya her iki halde de Suriye üzerindeki etkisini devam ettirmiş olacaktı. Ancak Esad'ın yerine muhalif grupların belirlediği bir yönetimin gelmesi halinde Rusya, Suriye üzerindeki etkisini kaybetmiş olacaktı. İşte yeni bir yönetimin gelmemesi içindir ki Rusya, Esad'ı, Suriye olaylarının başladığı Mart 2011'den bu yana siyasi, askeri ve ekonomik yönden hem bölgesel, hem de uluslar arası toplumda desteklemektedir. Ancak bu desteğe rağmen, Esad rejiminin

20 http://www.zaman.com.tr/yazarlar/fikret-ertan/tartus-ussu-ve-onemi_1306864.html

21 <http://politikaakademisi.org/rusya-suriye-kartini-kullaniyor>

muhallifler karşısında iktidarını daracık bir alanda bile koruyamayacak hale gelmiş olması, Rusya'yı hareket geçirmiştir. İşte bu nedenledir ki, Rusya, Suriye'yi kaybetmemek için İran ve Hizbullah ile birlikte Esad diktatörünün yanında fiilen savaşa girmek zorunda kalmıştır.

Bu nedenle Rusya, 2009'dan beri yeniden dizayn etmeye çalıştığı Tartus'taki üsse uzman adı altında askeri ve teknik uzman göndermeye başlamış ve bununla da yetinmeyerek Eylül 2015 tarihinden itibaren Suriye'ye yüklü oranda mühimmat, tank ve uçak takviyesi yapmış ve bazı iddialara göre 4 bin Rus askeri de Suriye'ye kara operasyonlarına katılmak üzere göndermiştir. İstihbarat raporlarına göre 2015 Eylül sonu itibarıyla Suriye'de 28 Rus jeti, 14 helikopter, S 300 füzeleri ve değişik tipte Rus tankları bulunmaktadır. Suriye'ye bu silahları taşıyan Rus savaş ve yük gemileri ise İstanbul boğazından geçmiştir. Rusya ayrıca bölgeye bir denizaltı da sevk etmiştir. Boğazlardan sadece 2015 yılında 100'ün üzerinde Rus gemisi geçmiştir.²²

Kısacası çok sayıda tank (Rusya'nın envanterindeki en gelişmiş tank türü olarak bilinen T-90), uzun menzilli top ve adı/türü açıklanmayan hava silahı Suriye Ordusu'na teslim edilmiştir. Hatta Suriye Ordusu'ndan bir yetkili de alınan silahların savaş alanında kullanılmaya başlandığını ve kendileri lehine çok etkin sonuçlar verdiğini de açıklamıştır. Rusya, bu silahların yanı sıra, silahların kullanımını Suriyeli askerlere ve mühendislere öğretmek ve gerektiğinde onlara yardımcı olabilmek için birçok uzmanını da Lazkiye üzerinden Suriye'ye sokmuştur.²³ Rusya, sadece teknik eleman ve as-

Rusya, IŞİD bahanesiyle Suriye'de savaşa girdiğini söylese de, Rusya'nın asıl maksadının IŞİD olmadığı herkes tarafından bilinmektedir. Üstelik bu, sadece Putin tarafından belirlenen bir politika olmayıp, Putin'in, Obama ile birlikte belirledikleri bir politikadır. Çünkü her iki devlet için de asıl tehlike, Esad rejimi için gittikçe tehdit oluşturmaya başlayan 'radikal İslamcılardır.' Nitekim Rusya'nın, IŞİD bahanesiyle Suriye'de bombaladığı yerlerin, 'radikal İslamcılar' olarak kabul edilen muhalif grupların yerleri olması, Rusya'nın asıl niyetini göstermektedir.

ker göndermekle de yetinmemiş, paralı asker de göndermiştir. Paralı askerlerin varlığı, ölenlerin fotoğraflarının basına sızmasıyla anlaşılmıştır. Ayrıca Rusya destekli Çeçen lider Kadirov'un da bazı Çeçen grupları Suriye'ye gönderdiği bilinmektedir. Kadirov bir televizyon konuşmasında bunu itiraf da etmiştir.

Rusya, IŞİD bahanesiyle Suriye'de savaşa girdiğini söylese de, Rusya'nın asıl maksadının IŞİD olmadığı herkes tarafından bilinmektedir. Üstelik bu, sadece Putin tarafından belirlenen bir politika olmayıp, Putin'in, Obama ile birlikte belirledikleri bir politikadır. Çünkü her iki devlet için de asıl tehlike, Esad rejimi için gittikçe tehdit oluşturmaya başlayan 'radikal

İslamcılardır.' Nitekim Rusya'nın, IŞİD bahanesiyle Suriye'de bombaladığı yerlerin, 'radikal İslamcılar' olarak kabul edilen muhalif grupların yerleri olması, Rusya'nın asıl niyetini göstermektedir. Rusya, İran, Hizbullah örgütü, Esad ve PYD ile, ABD ise PYD ile birlikte, Esad için tehdit oluşturan muhalif gruplarla savaşmaktadır. Kısacası, bütün işgalci ve terörist devletler, Suriye'de kurtuluş mücadelesi veren direniş örgütlerine karşı el birliğiyle savaşmaktadırlar.

Rusya'nın, Suriye'ye müdahale etmesi için yukarıda sayılan nedenlerin dışında elbette başka nedenler de sayılabilir. Ancak bu nedenlerin arasında Suriye halkına özgürlük ve insanca yaşama nedeni ya da amacı yoktur. Çünkü ne Rusya'nın, ne de ABD'nin gündeminde varil bombalarıyla, kimyasal gazlarla yok edilen Suriye halkı vardır. Bu emperyal devletlerin gündemlerinde, Suriye'de kedi köpek eti yemek için fetva isteyen masum siviller olmadığı gibi, Bodrum sahillerine vuran minik Aylan Kurdi (3) de, Galip Kurdi (5) de yoktur. Varsa yoksa kendi kirli ve insanlık dışı emperyal menfaatleri

22 <http://www.haksozhaber.net/rusya-ve-cinin-suriye-politikolari-29648yy.htm>

23 [http://politikaakademisi.org/rusya-suriye-kartini-](http://politikaakademisi.org/rusya-suriye-kartini-kullaniyor/)

[kullaniyor/](http://politikaakademisi.org/rusya-suriye-kartini-kullaniyor/)

vardır. Dolayısıyla bugün Suriye’de, devam eden katliamların tek müsebbibi, bu işgalci iki ülke ile birlikte İran ve diğer emperyal batılı ve doğulu güçlerdir.

Rusya’nın Suriye’ye müdahalesi, Putin ve Obama’nın 28 Eylül’de BM toplantıları dolayısıyla yaptıkları görüşmede kararlaştırılmıştır. Bu karar gereğince 29-30 Eylül itibarıyla Rusya da, İran, Hizbullah Örgütü ve ABD ile birlikte Suriye’de tam anlamıyla terör estirmektedir. Bu küresel terörist ülkelerin, dünyanın birçok bölgesinde gerçek-

leştirdikleri terör olaylarında katlettikleri milyonlarca insanın çığlıkları hala unutulmuş değildir. Afganistan’da, Irak’ta, Somali’de Mısır’da, Filistin’de ABD’nin, Çeçenistan’da, Dağıstan’da, Gürcistan’da, Ukrayna’da, Kırım’da Rusya’nın gerçekleştirdiği katliamlar da unutulmuş değildir. Bu iki ülkenin gerçekleştirdiği terör, dünyada en azılı terör örgütlerinin tamamının gerçekleştirdiği terörle mukayese bile edilemeyecek boyutlardadır.

Kimse, binlerce km uzaklıkta bulunan ABD’nin ve Rusya’nın Suriye’de ya da komşu başka bir ülkede ne işi var, sorusunu sormuyor ya da sormuyor. Sorsa bile bir anlam ifade etmiyor. Ama sabah akşam bölgede kurtuluş mücadelesi ve-

Kimse, binlerce km uzaklıkta bulunan ABD’nin ve Rusya’nın Suriye’de ya da komşu başka bir ülkede ne işi var, sorusunu sormuyor ya da sormuyor. Sorsa bile bir anlam ifade etmiyor. Ama sabah akşam bölgede kurtuluş mücadelesi veren örgütler pelesenk gibi şom ağızlardan düşmüyor. Umut ve temenni ederiz ki, Rusya için de, İran, ABD ve diğer emperyal ülkeler için de, Suriye bir bataklığa dönüşür.

ren örgütler pelesenk gibi şom ağızlardan düşmüyor. Umut ve temenni ederiz ki, Rusya için de, İran, ABD ve diğer emperyal ülkeler için de, Suriye bir bataklığa dönüşür.

Suriye’de mücadele eden örgütler, Esad diktatörlüğünü ayakta tutan, ona her türlü yardımı yapan ülkelere dönük bir mücadele vermeden, bu ülkelerin Esad’a yardımıdan vazgeçmeleri mümkün değildir. Batılı ve doğulu emperyal ülke halklarının Suriye’de her gün varil bombalarıyla, kimyasal gazlarla katledilen küçücük bedenlerin

halini anlamalarının bir tek yolu vardır, o da, mücadelenin bu emperyal ülke topraklarında verilmesiyle mümkün olacaktır. Aksi halde, içinde yaşadığımız bölgede terör de bitmez, işgal de bitmez. Onun için, asıl mücadele emperyal ülkelerde yani Rusya’da, Amerika’da verilmelidir. İşte o zaman verilecek mücadele daha anlamlı ve tesir edici olur. Oysa içinde yaşadığımız topraklarda verilen mücadelede öldüren de, öldürülen de bu toprakların insanlarıdır ve bu, emperyal ülke yönetimlerini gayet memnun etmektedir. Dolayısıyla sonuç alıcı mücadele, ancak, bu terörist sömürgeci devletleri kendi evlerinde vurmakla alınabilir. Bu olmadan, batılı ve doğulu dumura uğramış vicdanı ayağa kaldırmak mümkün olmayacaktır.

NOT: Geçen sayımızda Süleyman Arslantaş Ağabey yazdığı bir veda yazısı ile bundan sonra dergide yazmayacağını belirtmiştir. Gerekçe olarak ise, dergi gönderdiğimiz bir İl’de, İl’deki arkadaşlar tarafından görevlendirilen bir kardeşin gönderdiği mail’i göstermiştir. Okuyucumuzun gönderdiği mail üzerine kendisi ile görüştük, bu görüşmemizde yazmaya devam etmesini ya da en azından belirli bir süre ara vermesini, veda anlamındaki yazının da yayınlanmamasını kendisinden rica ettik. Ancak kendisi veda yazısının yayınlanmasını ve bundan sonra da yazmak istemediğini belirtmiştir. Yazı yazmamasının uzun bir geçmişi olan ilişkilerimiz açısından herhangi bir sıkıntıya neden olmayacağını, ama bundan sonra da yazmak istemediğini ısrarla istemesi üzerine veda yazısını dergide yayınlamak zorunda kaldık.

Süleyman Ağabey ile tanışıklığımız 1980’ler öncesine dayanmaktadır. Bu süre içerisinde gerek ikili ilişkilerimizde ve gerekse dergideki yazılarından dolayı ciddi hiçbir problem yaşamadık. Zaman zaman bazı konularda farklı düşünmüş, bazı olayları farklı şekillerde yorumlamış olabiliriz. Ama bu, ilişkilerimize herhangi zarar vermemiştir. Farklı düşünmemiz, bazı olayları farklı yorumlamamız da normaldir.

Şimdiye kadar yazdığı yazılardan dolayı kendisine dergi yönetimi olarak teşekkür ediyor, yazmak istediği zaman dergi sahifelerinin kendisine açık olduğunu belirtmek istiyoruz. Süleyman ağabey ile ‘abi-kardeş’ ilişkimiz bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da aynen devam edecektir. Kendisine tekrar teşekkür ediyoruz.-

Savaş Devam Ediyor

Erdal BAYRAKTAR

Yeryüzü yaratıldığından bu tarafa İnsan'ın nefsiyle, Şeytan'la imtihanı devam ediyor, bundan sonra da Kıyamet'e kadar da devam edecektir.

Habil-Kabil örneğinde, insanın kendi arasındaki benlik ve hegemonya savaşı da devam etmektedir.

Nemrut-Hz. İbrahim, Firavun-Hz. Musa, Mekke Oligarşisi-Hz. Muhammed örneğinde olduğu gibi zalim-mazlum, Hak-Batıl, İslam-Cahiliye savaşı da devam etmektedir.

Bu gün yaşananları bu ontolojik, tarihsel, siyasal çelişkilerden bağımsız değerlendiremeyiz. Yaşananlara bütünlük içerisinde bakmak zorundayız. Bütünü görmeden parçaya yoğunlaşmak bir başka tuzaktır.

Bütün savaşlar insanın doğasındaki benlik/ego ve hakimiyet/hegemonya iddiası ve hırslardan kaynaklanmaktadır. Gerçek İlah'a teslim olmayan insanoğlu, nefsinin ilahlaştırmak istemektedir. İlahlaşma ve hakimiyet mücadeleleri insanlara, yeryüzüne zulüm olarak dönmektedir.

Bütün Peygamberler, zamanlarının İlahlık taslayan zalimlerine karşı mücadelenin örnek şahsiyetleridir. Bu şahsiyetlerin hayat öyküleri Batıl'la, zalimle nasıl mücadele edileceğinin örnekliğini sunmaktadır biz mazlum, Hak ehli insanlara.

İslam, Peygamberlerle bize teklif edilen "Hak Din" in adıdır. İnsanlık, İslam üzerinden ya Hak tarafındadır ya da İslam'a sırtını dönerek

Batıl tarafında. Bunun başka yolu yoktur. Hak üzere olmak İslam üzere olmaktır. Çünkü, Allah katında hak din İslam'dır. Mümin buna şeksiz, şüphesiz iman eden adamdır. Safımızı, yerimizi seçmek durumundayız. Hayat ve Din bir "şaka" değildir. Yaşanılanlar bir şaka olmadığını bize göstermiyor mu? Zalimler ve Batıl ehli sütlerinin gereğini işlemiyor mu? Ya Hak ehli?

Mekke'de başlayan İslam İnkılabı, Şirk'e, Muharref Yahudilik ve Hristiyanlığa bir meydan okuma olarak insanlık gündemine girdi ve kısa zamanda bunların üçü üzerinde de haklılığını isbat etti. Müşrikler, Yahudiler ve Hristiyanlar İslam karşısındaki bu yenilgilerini hiçbir zaman unutmadılar.

Medine'den yürüyüşüne devam eden İslam hükümeti, Şam üzerinden Bağdat, Pers topraklarına, oradan Maverünnehir'e ulaştı. Medine'den ilham alan bir Maverünnehir İslam Medeniyeti'ni inşa etti. Putperest Asyalılar bunu hiçbir zaman unutmadılar.

Endülüs Emevileri'nin Franklara karşı zaferlerini Batı hiçbir zaman unutmadı.

Müslüman Asyalılar, Türklerin önderliğinde önce Horasan'da, sonra 1071'de Anadolu'da İslam Medeniyeti'ni yeni bir aşamaya taşıdılar. Medine Devleti'nin her zaman ufkunda olan Anadolu, Müslüman Maverünnehir halklarının fetih yürüyüşüyle İslam'a açıldı ve Dar-ül İslam haline getirildi. İstanbul'un fethi bunun tescillenmesiydi. Kadim İslam düşmanları bu başarıya Haçlı Seferleri'yle karşılık verdiler. Doğulu

paganlarda intikamlarını Moğol saldırılarıyla almak istediler.

İstanbul'un fethini Batılı kafirler hiçbir zaman sindiremediler. Rövanşı almak için her yolu denediler. Sonunda Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışını gerçekleştirerek büyük bir başarı sağladılar. Ama bununla tatmin olmadılar ve olmuyorlar. Büyük İslami bütünü parçalamaya, ezmeye devam ediyorlar. Mekke İnkılabı'mızın insanların gönüllerinde yeniden yankılanmasına, Medine inkişafımızın yeniden insanlığı sarmasına bir daha izin vermek istemiyorlar. Roma'yla yakaladıkları dünya hakimiyetini, yeniden Anadolu üzerinden diriltme hayalleri kuruyorlar. İstanbul, Anadolu, Şam'a hakim olmadan dünya hakimiyeti kurulamayacağını iyi biliyorlar. Doğu'dan gelen güçler de, Asya'da kalabilmenin yolunun Anadolu'da, Akdeniz'de tutunmaktan geçtiğinin farkındalar.

Beytullah, Medine, Kudüs, Şam, Bağdat, Buhara, Semerkant, Horasan, Kurtuba, İstanbul Müslümanlar için ufuk beldelerdir, şehirlerdir. Bu şehirler Müslüman Kültür ve Medeniyeti'nin

cisimleşmiş halleridir. Buralara yapılan saldırı İslami değerlere ve Müslümanlara yapılan saldırıdır. Buraları korumak İslam'ı ve Müslümanları korumaktır. Küresel Sistem; paganları, Yahudileri, Hristiyanları yanına alarak bütün

Küresel Sistem; paganları, Yahudileri, Hristiyanları yanına alarak bütün Dar-ül İslam beldelerine saldırıyor, yakıp yıkıyor. Doğulu/Asyalı paganlarda aynı emperyalist duygularla İslam beldelerinden pay kapmaya çalışıyorlar. Dün olduğu gibi bu günde hasımlarımız, içimizden, işbirlikçiler devşirerek işlerini gördürüyorlar.

Dar-ül İslam beldelerine saldırıyor, yakıp yıkıyor. Doğulu/Asyalı paganlarda aynı emperyalist duygularla İslam beldelerinden pay kapmaya çalışıyorlar. Dün olduğu gibi bu günde hasımlarımız, içimizden, işbirlikçiler devşirerek işlerini gördürüyorlar.

En son Ankara'da patlatılan bombalar bu tarihsel intikamın bu günlerdeki izdüşümüdür. Bu büyük oyunu tarihsel ve güncel boyutlarıyla iyi analiz etmemiz gerekiyor.

Şeytan'ın ve dostlarının oyunlarını, atamız Adem gibi önce sahih bir tevbe-i nasuh/ özeleş-tiri yaptıktan sonra Allah'ın, şeytanın oyununa gelmiş kuluna bir merhameti olarak ikram ettiği "kelimelerine" sarılarak ve gereğini yaparak bozabiliriz.

Ya Şeytanın sunağı ya Allah'ın Rahmeti, Nasrı ve Fethi...

Ölüm ve Ötesi - I

Muhammed İMAMOĞLU

Kendi bilgi ve iradesi dışında dünyaya gelen ve yine aynı şekilde dünyadan ayrılmak durumunda olan insanın ölüm ve hayat karşısındaki bu çaresizliği, onu hayatın kaynağı ve sonrası üzerine düşünmeye sevk etmiştir. İnsanın bu konuda ulaştığı kanaat onun hayatını şekillendirme hususunda önemli bir etken olmuştur. İslâm inancında ölümü de hayatı da Allah Teâlâ'nın yaratması ve takdir etmesi, bir hakikat olarak insanın âlemdeki yerinin, Allah'la irtibatının ve bir bütün olarak hayatının esasını teşkil etmektedir. Dolayısıyla insanın yaratılışı, tabîî ve ruhi imkânları, ahlâkî nitelikleri, âlemdeki konumu ve yeryüzündeki görevi, dönüşün Allah'a olduğu kabulüyle anlam kazanmaktadır. Buna göre insan, hem varlığa gelişi hem varlığını sürdürüşü hem de asıl Varlığa dönüşü bakımından daima ilâhi kudrete bağımlı bir varlıktır.¹

Bilindiği üzere İslâm inancının altı temelinden biri de öldükten sonra dirilmeye ve âhirete inanmaktır. Buna göre insanlar vefat edip defnedilince önce kabirde sorguya çekilecek, dünya hayatındaki iman ve amellerine göre cevap verecek ve kıyâmetin kopmasına, yeniden dirilişe kadar, berzah âleminde kalacak, burada da yaptıklarına göre muamele göreceklidir; berzah hayatı da ya cennetten bir köşede veya cehennemden bir çukurda geçecektir. Arkadan kıyâmet, haşır, muhâsebe, mizan, sırat cehennem, cennet...

Ana hatlarıyla ve çok kısa bir şekilde arzettiğimiz bu inanç manzûmesi içinde Müslümanların ölüm karşısındaki duygu ve düşünceleri, geride kalanların önce gidenler için yaptıkları ve yapmaları gereken şeyler, kabirdeki hayatın mâhiyeti, kabirdeki azab veya mükâfatın olup olmadığı, kabir ziyâreti konuları bu yazı dizimizin ana mevzûlarını teşkil edecektir.

Tarihi süreç içerisinde ölüm ve ötesiyle ilgili pek çok eser yazılmıştır. İbn Kayyım el-Cevziyye'nin "Kitabu'r-Rûh"², es-Suyûtî'nin "Şerhu's-Sudûr bi Şerhi Hâli'l-Mevtâ ve'l-Kubûr"³ adındaki eserleri bunlardan bazılarıdır. Günümüz İslâm âlimlerince de birçok eser okuyucunun hizmetine sunulmuştur. Bu değerli eserlerden birisi de Prof. Dr. Süleyman Toprak tarafından kaleme alınmış olan "Ölümden Sonraki Hayat (Kabir Hayatı)"⁴ adındaki eserdir. Yazı dizimizi hazırlarken bu üç kıymetli eserden çok istifâde ettik. Allah Subhânehû bu üç eserin müellifinden de râzı olsun.

A- ÖLÜM KELİMESİNİN LÜGAT VE İSTİLAH MÂNASI:

"Ölüm" (el-mevt) kelimesinin hakikî ve mecâzî olmak üzere iki çeşit lügat anlamı bulunmaktadır. Ölüm kelimesi, gerçek anlamda "hayatın zıddı" demektir.⁵ Ölüm kelimesi,

2 İz Yayıncılık, İstanbul, 1998.

3 Kahraman Yayınları, İstanbul, 2014

4 Esra Yayınları, Konya, 1994

5 İbn Manzur, Lisânul-Arab, c.2, s.90, Beyrut, 1990

mecâzî olarak, mevcut gücün kaybolması, akıl kuvvetinin zevali, uyku, hüzün, fakirlik, dilencilik, zillet, yaşlılık, isyan gibi pek çok anlamda kullanılır.⁶ Arap dilinde, sakın olan her şeye "öldü" ifadesi kullanılmaktadır. Mesela rüzgârın ölmesi, onun şiddetini kaybederek sakinleşmesidir. Ateşin alevi söndüğünde "Ateş öldü." denilmektedir. Bu kelime, Kur'an-ı Kerim'in **"Yeryüzünü ölümden sonra diriltten O'dur."** (Rûm, 19) âyetinde, yeryüzünde bulunan canlılardaki mevcut gücün kaybolması anlamında kullanılmıştır.

Ölüm, akıl kuvvetinin zevali (cehalet) anlamına da gelir.⁷ **"Ölü (kâfir) iken dirilttiğimiz (müslüman olmasını sağladığımız) ve kendisine insanlar arasında yürüyebileceği bir ışık ihsan ettiğimiz kimsenin durumu..."** (En'âm, 122) âyetinde ölüm, bu manada kullanılmıştır. Ölüm kelimesi, Allah Teâlâ'nın **"Sonra doğum sancısı onu bir hurma ağacının dibine yöneltti. Meryem 'Keşke bundan önce ölseydim de unutulup gitseydim!' dedi."** (Meryem, 23) âyetinde ise hissî kuvvetin zevâli anlamına gelmektedir.

Ayrıca Arapça'da uykuya da ölüm denilmektedir. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de, **"Allah, ölüm vakitleri geldiğinde insanları vefat ettirir, ölmeyenleri de uykularında (bilinç kaybına uğratar). Ölümüne hükmettiklerinin canlarını alır; diğer canları da belli bir süreye kadar bedenlerine salar."** (Zümer, 22) âyetinde bu tür bir kullanım bulunmaktadır. Uyku, hafif ölüm; ölüm ise ağır uyku şeklinde ifade edilmektedir. "Öldükten sonra bizi diriltten Allah Teâlâ'ya hamdolsun ve dönüş yalnız O'na aittir."⁸ hadisinde ölüm, uyku manasında kullanılmıştır. Çünkü uyku ile birlikte akıl ve hareket zâil olur. Bu ise gerçek ölüm olmayıp teşbih ve temsildir.⁹

Ölüm kavramının ıstılahî manâsına gelince; Ölüm, insan da dâhil bütün canlıların sınırlı olan hayat müddetlerinin sona ermesidir. Ruhun cesetten ayrılmasıyla ölüm olayı gerçekleşir. Ölümle birlikte dokulara canlılık veren ruh ayrıldığı için vücut âdeti bir et ve kemik yığını haline gelir. İlgili âyet ve hadislerde bildirildiği

üzere ölümün mânası yok olup gitmek değil sadece bir hal değişmesinden ibarettir. Ruh cesetten ayrıldıktan sonra ceset üzerindeki tasarrufu sona ermektedir.

Buna göre ölüm yok olmak değil, belki dar dünyadan daha geniş bir âleme göç etmektir. Ölüm mümin için aynı zamanda sevdiklerine kavuşmaktır. İnanan bir insan için dünyadaki sıkıntılardan kurtulmanın ve sevdiklerine kavuşmanın yolu ölümden geçer. Halife Ömer b. Abdülazîz bir hutbesinde şöyle demektedir: **"Şüphe yok ki siz ebedî olmak için yaratıldınız ve ölümlle ancak bir dünyadan diğerine nakledilmiş oluyorsunuz."**¹⁰

"Ruhun bedenden ayrılması suretiyle kişinin maddî hayat kaynağını yitirmesi" şeklinde tanımlanan ölüm ve ölüm sonrası hakkındaki algılama, inanış ve uygulamalar kültürden kültüre, devirden devire değişmektedir.

Ölümü anlamak için, hayata yüklenen anlamı bilmek lazımdır. Hayatı anlamak için de mânâ ve mazmunu ile insanı anlamak gerekir. Çünkü üzerinde konuştuğumuz ölüm, insanın ölümüdür. Ölüm fenomeni, kendi iradesi dışında insanın elindeki kuvvetin ve hayatın gitmesi olarak tanımlanırsa, eldeki kuvvet nedir, bunun bilinmesi gerekir. Yahut ölüm hayatın zıddı ise, hayat nedir? Bizzat tecrübe ettiğimiz şeyler, meselâ kalbimizin çalışması, damarlarımızda kanın dolaşması yani canlılık, insanî bir hayat için yeterli midir? Hayatın kaynağı nedir? İnsan varoluşunun temelini oluşturan bu ve benzeri sorular bütün dinî ve felsefî ekollerin üzerinde durduğu ve bir şekilde görüş ve kanaat serrettiği sorulardır. Şimdiye kadar insanlığın bu

6 Ragıb el-İsfahânî, el-Müfredat fî Garibi'l-Kur'an, (tah. Seyyid Keylânî), Beyrut, ts, s. 531

7 Semih Acet, Hadislerde Ölüm Karşısında Müslüman Tavrı, s.2-3, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2009

8 Buhârî, Daavât, 6

9 İbn Manzûr, a.g.e., c.2, s.92

10 Süyûtî, Büşre'l-keîb bi-likâi'l-habîb, vr. 142a

sorular muvacehesindeki gayretlerine bakarak ifade etmek gerekirse, ölümün ve hayatın nihaî anlamını, esrarını tümüyle idrak etmenin insan sınırlarını aştığı görülmektedir. Bu nedenle bütün gayretlere rağmen hayatın ve ölümün hakikati insan için bir muamma olma özelliğini korumaktadır. Zira insan ölümü tecrübe ettiğinde artık bu dünyada değildir. Öldükten sonra ise bu dünyadakilere haber verebilme imkânından yoksundur.

Biraz düşünüldüğünde hayatın ya da ölümün sır oluşunun büyük bir imkân ve lütf olduğu da anlaşılabilir. Zira hayata ve ölüme kesin bir açıklama getirildiğinde, hemen o an hayat cazibesini yitirir. Hedeflerindeki belirsizlik onu ölümden üstün kılar; bir nebze sarahat bile onu mezarlar kadar bayağılaştırabilirdi. Hayatın ve ölümün anlamını açıklayan bir müspet bilim yeryüzünü bir günde çöle çevirebilirdi.¹¹

İslâm inancında hayatı derinleştiren ölümü araştırmaya, anlamaya, hatırlamaya büyük kıymet atfedilmiştir. Ölümün araştırılması ve hatırlanması insanın kendi varoluşuna gösterdiği ihtimamın da göstergesi kabul edilmiştir. İslâm öğretisinde ölümü idrak ve ölüm şuurunu diri tutmak mümin hayatının ve şahsiyetinin vazgeçilmez unsurudur. Bu şuur kişiyi itikadı, amelî, ibadeti, hayatı, ölümü, dünyası ve uhrâsıyla (tüm varlığıyla) ihlâsla ve sadece Allah'a boyun eğmeyi ve sadece O'nun rızasını gözetmeyi ihlas eder. Takvâ üzere olan bu bilinç hali, aynı zamanda şahsiyeti parçalayan, insanın sorumluluğunu gölgeleyen, bir takım endişe ve

korkuları bertaraf ederek onu gerçek mânada hürriyete ve emniyete kavuşturur. Böylece Müslüman, hayatının gayesi olarak gördüğü ubudiyet ve tevhid mertebesine yükselir. Kur'an'ı Kerim'de kulluğun Allah'a has kılınması yani tevhid ile ölümün kaçınılmazlığının ardında zikredilmesi de bu hakikate işaret ediyor olsa gerektir: **"Ey kullarım şüphesiz ki, benim arzım geniştir; o halde sadece bana kulluk edin. Her canlı ölümü tadıcıdır. Sonra Bize döndürüleceksiniz."**(Ankebût, 56-57)

Şu halde sahih bir idrâke ulaştığında mümin için ölüm; korku, zellilik ve zayıflık değil emniyet, izzet ve kuvvettir. Böylece ölüm vesilesiyle insan, kendisini Allah'tan başka kulluğa meylettiren, takatini kesen, bir takım meşguliyet ve yükleri üzerinden atma imkânına kavuşur. Allah korkusunu esas kabul eden İslâm, bunun dışında korku, zillet, zayıflık ve miskinliği reddeder. Çoğu zaman sırf dünyevî endişelerimiz ve bağımlılıklarımız, şehvî arzularımız bildiğimiz ve inandığımız hakikatleri gölgeleyerek, Allah'la olan ahdimizi unutturma potansiyeli taşımaktadır. Bu nedenle Kur'an, geçici dünya hayatının metâi olan malların ve evlatların Allah'ı unutturmaması gerektiği hususunda insanı tekrar tekrar uyarır. **"Ey iman edenler! Mallarınız ve çocuklarınız sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Kim bunu yaparsa işte onlar ziyana uğrayanlardır."** (Münâfikûn, 9)

Ölümün insan hayatındaki anlam ve önemini kavramak için hiç şüphesiz, onun tabiatını iyi anlamak gerekir. Zira ölüme dair sahih bir idrâk ve ölüm sonrasına dair yakîn bir iman ve Allah'a teslimiyet, Müslümanların her bakımdan üstün ve istikamet üzere bir şahsiyet ve hayat tesis etmelerini mümkün kıldığı gibi onların tarihte dünya üzerindeki etkinliklerinin de kaynağı olmuştur. Genel bir kaidedir ki, insanlar ve toplumların en güçlü yönleri aynı zamanda onların zaaflarının da kaynağıdır. Rasûlullah (s.a.v), müminlerin çokluğuna rağmen yabancı kavimler karşısında tamamen etkisiz kalacakları bir zamandan bahsetmektedir. Bunun sebebinin de müminlerin kalbindeki "dünya sevgisi ve ölüm korkusuna" bağlamaktadır.¹²

Kur'an'ı Kerim'de ölümün insan varlığını şekillendiren çeşitli vasıflarına temas edilmiştir ki, şimdi biz bu hususların başlıcalarını ele almak istiyoruz:

Bunlardan ilki, ölümün insanın kendi iradesini aşan mutlak bir iradenin hâkimiyetinde olmasıdır. İnsanın dünyaya gelişi de dünyadan ayrılışı da iradesi dışında tahakkuk etmektedir. Kur'an-ı Kerim'de hayat ve ölümün bu veçhesi sıkça vurgulanmakta, hayatı ve ölümü yaratmanın Allah'a mahsus olduğu ifade edilmektedir. Dolayısıyla insana hayat verenin de hayatı sonlandıracak olanın da Allah olduğunun tefriki, kulun Allah Teâlâ ile irtibatının, mükellefiyetinin, iman ve ahlâk hayatının esasını teşkil etmektedir.

Ölümün temel vasıflarından biri de ölümde kesinlik ve belirsizliğin iç içe olmasıdır. Ölümün vukuu kesin, fakat zamanı, mekânı ve şekli belirsizdir. Bu nedenle insanın hakikatte ne ölümden kurtulma ümidi ne de onu göz ardı edebilme şansı vardır. Buna rağmen insanlar çoğu zaman bu hakikati, görmezden gelerek veya unutarak hayatlarına devam etmektedirler. Oysa ölüm hiç ummadığı bir zamanda âniden insanın başına gelebilir. Zaten çoğu zaman da öyle olmaktadır. İşte ölümün bu belirsiz kesinliği, insanın bu dünyadaki varlığının tümünü tehdit etmektedir. Böylece ölüm hayatın son anında gerçekleşecek bir olaydan, tüm hayatı kuşatan bir şuur haline dönüşür. Kur'an-ı Kerim'de ölümün bu kesinliği ve belirsizliği vâzih ifadelerle açıklanmıştır. Buna göre ölüm mutlak ve kaçınılmazdır.¹³ Yani öleceğimiz kesin fakat ne zaman ve nerede öleceğimiz tamamen belirsizdir.¹⁴

Diğer yandan ölümde külliyet ile ferdiyet iç içedir. Ölüm, insanların bütününe kapsamı bakımından küllî, dolayısıyla mutlak ve eşitlikçi kabul edilmiştir. Zira ölüm, âlim-cahil, zengin-fakir, genç-yaşlı, mümin-kâfir gibi ayırım tanımaz. Herkes ölüm karşısında eşittir. Ölüm ister mümin ister kâfir olsun, tüm insanların

Ölümün temel vasıflarından biri de ölümde kesinlik ve belirsizliğin iç içe olmasıdır. Ölümün vukuu kesin, fakat zamanı, mekânı ve şekli belirsizdir. Bu nedenle insanın hakikatte ne ölümden kurtulma ümidi ne de onu göz ardı edebilme şansı vardır. Buna rağmen insanlar çoğu zaman bu hakikati, görmezden gelerek veya unutarak hayatlarına devam etmektedirler. Oysa ölüm hiç ummadığı bir zamanda âniden insanın başına gelebilir.

başına geleceği konusunda hemfikir oldukları bir hakikattir. Kur'an'ı Kerim'de de ifade edildiği üzere, hiçbir beşer baki değildir, ne bir insana ne de bir cinne ebediyet yazılmamıştır. **"Her nefis ölümü tadacak ve ecirleriniz kıyamet günü tamamlanacaktır. O vakit kim, ateşten uzaklaştırılır da cennete konursa işte o muradına ermiştir."** (Âl-i İmran, 185)

Kur'an'ın insanın ölü, başka bir deyişle yok/hic iken Allah tarafından yaratılmasına, ölümün ve hayatın yaratılmasının imtihan vesilesi olduğuna dair vurgusu, İslâm öğretisinde çok önemli yer tutar. Hiç şüphesiz dene-

bilir ki, insanın ölü/yok iken kendisine bir imtihan olarak ölümlü bir hayat verildiğinin idrâki, insanî ve İslâmî bir hayatın ayırıcı vasfıdır. Bu nedenle mümin niyazını, kurbanını, hayatını, ölümünü hiçbir ortağı bulunmayan âlemlerin Rabbine adar. **"De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm hepsi âlemlerin Rabbi Allah içindir. O'nun ortağı yoktur. Bana sadece bu emrolundu ve ben müslümanların ilkiyim."** (En'âm, 162-163)

Öyle anlaşıyor ki, insan her durumda kendisi olarak, imkânlarına doğru giden varlıktır. İnsan ölüm ile imkânlarının sonuna (tamlığına) ulaşır. Zira 'bir şeyin tamamlanması' anlamına gelen "vefâ" fiilinden türeyen "vefat" kelimesi, Kur'an'da birçok âyette ölüm anlamında kullanılmıştır. Her an kendi ölümüne hazırlıklı olarak, ölüm şuuruyla yaşamak insanı rastgele tercihlerin arasında kaybolmaktan kurtaracak ve böylece varoluşunun bütünlüğü içinde işlediği amelleriyle ona şahsiyet kazandıracaktır. Ameller niyetlere göreyse ve biz öte dünyaya amellerimizden başka bir şey götüremeyeceksek, öbür dünyada şahsiyetimizle bulunacağız demektir. Aynı zamanda imanımızdan kopmadığımız sürece "biz" dediğimiz hiçbir şey ziyan olmayacaktır.¹⁵

13 Âl-i İmrân, 185; Enbiyâ, 34, 35; Ankebût, 56

14 Lokman, 34

15 İsmet Özel, Kırk Hadis, s.16, Şule Yayınları, İstanbul, 2006

İmâm Matürîdî, Kur'an'da ölüm ve hayatın farklı anlamlarda kullanıldığına işaret ettikten sonra iki tür ölüm ve hayattan bahsetmiştir. Bunlardan birincisi insanın ölünceye kadar kendi bedeninin varlığını sürdürmesi anlamına gelen tabiî hayattır. Bunun zıttı ise nefsin canlılığını kaybetmesi mânasında tabiî ölümdür. İkincisi ise arizî hayattır ki, bu mecâzî anlamda insanın din ile kazandığı hayattır. İlmin hayatla, cehaletin de ölümle ifade edilmesinde olduğu gibi, mecâzî olarak ilmin insana hayat verdiği, cehaletin ise mânen ölüme yol açtığı anlatılmak istenmiştir.¹⁶

Hz. Ali de şu sözüyle aynı gerçeğe temas etmiştir: "Bu âlemden göçüp rahat bulan değildir ölü/ Gerçek ölü canlılar arasında gezen fakat hayattan haberi olmayandır."¹⁷

Öyle anlaşıyor ki, İslâm nazarında, Allah'ı tanımak ve O'na iman etmekten mahrum olduğu gibi idrâkını bu alana kapatanların, kalpleri çalışsa, gözleri görse, kulakları işitse bile, onların kalpleri ölü, gözleri kör ve kulakları sağırdır.

16 Matürîdî, Te'vilâtü Ehli's-Sünne, s.218, thk. İbrâhim Avad-eyn, Kahire,1971

17 Hazreti Ali Divânı, derleyen: Şerif el-Murtaza, sadeleş-tiren: Şakir Diclehan, s.632, Ana Yayınevi, İstanbul, 1981

Zira kalbin atması, gözün görmesi vs. bedenî ve maddi düzeyde bir hayat, hayvan hayatı için kâfi olsa bile, insanın diri olarak vasıflandırılması bakımından asla kâfi değildir. Kur'an'daki şu âyet bu durumu bütün açıklığıyla ortaya koyar: **"Celâlim hakkı için insanlardan ve cinlerden çoğunu cehennem için yarattık; onların öyle kalpleri vardır ki onlarla duymazlar (anlamazlar), öyle gözleri vardır ki onlarla görmezler ve öyle kulakları vardır ki, onlarla işitmezler. İşte onlar hayvan sürüleri gibi, hatta daha da şaşkıncırlar! İşte bunlar hep o gafillerdir."**(A'raf,49)

Bütün bu âyet ve yorumların bize gösterdiği üzere İslâm nazarında varlıkların mahiyetine göre ölüm ve hayat mertebeleri vardır ve bir varlığın ölüm ve hayatı ancak kendi mertebesindeki bir hayatın varlığı ya da yokluğuna göre ölçülmesi gerekmektedir. Bu nedenle insanın hayvanî düzeydeki yaşamı Kur'an'da ölüm olarak adlandırılırken, Allah yolunda katledilenler diri olarak adlandırılmaktadır. **"Allah yolunda öldürülenleri sakın ölümler sanma. Bilakis onlar diridirler, Rabpleri katında rızıklanmaktadırlar. Allah'ın lütfundan verdiği nimetle sevinçlidirler. Arkalarından kendilerine ulaşamayan kimselere de hiç bir korku**

olmayacağını ve üzülmeyeceklerini müjdelemek isterler.” (Âl-i İmran, 169-170) Kur'an, şehitlere ölü denilmesini yasaklamıştır. Burada ölümün nefyinden murad, onların nimetler içinde olduğunu tenbih etmek ve onlardan hüznün ve endişenin giderildiğini ifade etmek içindir. Zira bu ferah ile sürûr hayatıdır ki bu ancak kişinin matlubuna kavuşmasıyla hâsıl olur.

Hayatın en önemli gerçeği olan ölüm Allah'ın takdiridir; peygamberler dâhil Allah hiç kimseye dünyada ebedi bir hayat vermemiştir. İnsan ölümü savamayacağı gibi öleceği yerin de, zamanın da tayini ve bilgisi Allah'a mahsustur. Yaşanan hayatın hesabı görülmek üzere, zorunlu olarak dönüş Allah'adır. Kur'an-ı Kerim'de ölümün dehşeti karşısında insanın çaresizliğine ve acizliğine şiddetle vurgu yapılır: **“(Haydi görelim sizi) Can boğaza geldiği zaman ki o zaman siz (ölmekte olana) bakar durursunuz. Biz ona sizden daha yakınız, fakat siz görmezsiniz. Eğer cezalandırılmayacak iseniz, onu geri çevirsenize; şayet iddianızda doğru iseniz.”** (Mutaffifin, 87)

Ölümün kaçınılmazlığını layığıyla idrak etmek; bize ölümden korkmak ya da kaçmanın kurtuluş için emin bir yol ya da çare olmadığını da öğretir. Buna göre biz hayatı tasarruf edemeyeceğimiz gibi ölümü de ne iptal edebilir ne de erteleyebiliriz. Öyle ise, bize verilmiş iki imkândan bahsedilebilir; hayatı ya sarf ya da israf etmek. Her ne kadar, ölümün hakikatiyle yüz yüze gelmek, hayatı israf etmekten ve gafletten uyanmamıza vesile teşkil edebilecekse de hayatı sarf etmek, ölümden ziyade Allah'tan ve O'nun azabından korkmakla mümkün olur. Bu mânada Allah korkusu her halükarda ölüm korkusunun üzerindedir. Bu nedenle insan gerektiğinde Allah yolunda ölümü göze alır. Hayatını vakfettiği şeyin hayat bulduğu şey olduğuna kani olan insan ancak o şey uğruna ölümü göze alır. Böylece mümin gerektiğinde Allah yolunda canını dahi feda etmekle hem sadakatini göstermiş olur hem de asıl olan ebedi hayatı kazanır. Ancak dünyada bize hayat sahası

Hayatın en önemli gerçeği olan ölüm Allah'ın takdiridir; peygamberler dâhil Allah hiç kimseye dünyada ebedi bir hayat vermemiştir. İnsan ölümü savamayacağı gibi öleceği yerin de, zamanın da tayini ve bilgisi Allah'a mahsustur. Yaşanan hayatın hesabı görülmek üzere, zorunlu olarak dönüş Allah'adır.

açmayan imanın âhirette hayat bahşetmesi beklenmemelidir.

Bu nedenle müminler gerektiğinde ölümden korkmak bir yana hayat bulmak ve şehâdet etmek üzere ölümü arzularlar. Ölümü savma imkânından mahrum bulunan insana, Allah'ın azabından kurtulma ve O'nun rahmetine kavuşma yani ölümü ebedi saadete tahvil etme imkânı ve yolu gösterilmiştir: Bunun için gerekli olan, Allah'ı ve hesabı hatırlayarak, haşyet

içinde gafletten uyanmak, secdeye kapanmak ve kulluk etmektir. Böylece ebedi azaptan emin kılınacak bir hayata bağlanmaktadır; gerçek emniyetin imanda olduğunu bilmektir. Kim göğsünü küfre açarsa Allah'ın gazabı ve azabı onların üzerinedir. Kâfirlerin kalbindeki ölüm korkusu Allah korkusundan daha çoktur.

Mümindeki ölüm korkusu, dünya hayatının ve onun metainin sona ermesinden ziyade, yeterince ahiret azığı biriktirmemişken, olmadan ölme ihtimalinden neşet eden bir korkudur. Buna ilaveten içerdiği bilinmezliğin yanında, tabiatı gereği ölümün her insana verdiği ürperti ve tedirginlik inkâr edilmez. Zira bazı âyetlerde de ölümün musibet olarak nitelenmesinin mânası bu olsa gerektir.¹⁸

Ancak Mümin için ölüm, sırf korkunç bir şey olarak algılanmaz; zira onun nazarında ölümün bir anlamı da ebedi hayata geçiş ve Allah'a kavuşmadır. Meselâ ölüm yaklaşık yirmi ayette **“likâ”** yani **“Allah'a kavuşma”** kavramıyla ifade edilmiştir. İşte ölümün bu güzel yönünü şair şöyle ifadelendirmiştir¹⁹:

Ölüm güzel şey; budur perde ardından haber...

Hiç güzel olmasaydı ölü müydü Peygamber?

Her insana belli bir ömür takdir edilmiştir. Bu sürenin sona ermesine ecel denir. Allah Teâlâ, **“Her milletin bir eceli vardır. Onların**

¹⁸ Bakara, 156; Mâide, 106

¹⁹ Necip Fazıl Kısakürek, Hasan Ali Kasr, Ölüm Şiirleri içinde, İstanbul: 1998, s. 93

ecelleri geldi mi, onlar, ne bir an geri kalabilir, ne de öne geçebilir.”

(A'raf, 34) âyeti ile hüküm verilen bu sürenin değişmeyeceğini bildirmiştir. Rasûlullah Aleyhissalâtü vesselâm, ashabı ile beraber olduğu bir sırada yere birtakım çizgiler çizdi. Sonra da bunlara işaret ederek: “Bunlar insanın istek ve arzuları, şu da onun ecelidir. İnsan hayal içinde yaşayıp giderken bir de bakar ki, en yakın ölüm çizgisi karşısına gelivermiş.”²⁰ buyurarak insanın kaderi ile mutlak olarak karşılaşacağını ifade etmiştir.

Bununla birlikte Rasûlullah Aleyhissalâtü vesselâm ashabına **“Dünyada tıpkı bir garip hatta bir yolcu gibi davran!”**²¹ hitabı ile hayatın nasıl anlamlandırılması gerektiğini belirtmiştir. Rasûlullah Aleyhissalâtü vesselâmın bu sözünü iştiten ashâb: **“Akşamı ettiğinde, sabahı bekleme! Sabaha çıktığında, akşamı bekleme! Sağlıklı günlerde,**

Ölümü savma imkânından mahrum bulunan insana, Allah'ın azabından kurtulma ve O'nun rahmetine kavuşma yani ölümü ebedi saadete tahvil etme imkânı ve yolu gösterilmiştir: Bunun için gerekli olan, Allah'ı ve hesabı hatırlayarak, haşyet içinde gafletten uyanmak, secdeye kapanmak ve kulluk etmektir. Böylece ebedi azaptan emin kılınacak bir hayata bağlanmaktadır; gerçek emniyetin imanda olduğunu bilmektir. Kim göğsünü küfre açarsa Allah'ın gazabı ve azabı onların üzerinedir. Kâfirlerin kalbindeki ölüm korkusu Allah korkusundan daha çoktur.

hastalanabileceğin vakit için, hayatın boyunca da öleceğin zaman için tedbir al!”²² prensibini hayatlarında tatbik etmeye çalışmıştır.

Rasûl-i Ekrem Aleyhissalâtü vesselâm, “Vasiyet etmeye değer bir şeyi bulunan müslümanın, vasiyeti yanında yazılı olmadan iki gece geçirmesi doğru değildir.”²³ şeklinde ashabını uyarmış, bu sayede ölüm düşüncesinin her an hatırd tutulmasını murâd etmiştir. İbn Ömer ise “Rasûlullah'ın bu sözünü duyduğumdan beri, yanımda vasiyetim olmadan bir gece bile geçirmedi.”²⁴ beyânı ile Aleyhissalâtü vesselâmın sözlerinin kendi içlerinde oluşturduğu etkiyi ifade etmiştir.

Rasûlullah Aleyhissalâtü vesselâm, ne zaman geleceği belli

olmayan ölüm karşısında müslümanların devamlı hazırlıklı olmalarını isterdi. Rasûl-i Ekrem Aleyhissalâtü vesselâmın ashabına yöneltmiş olduğu “Hangi mümin daha akıllıdır” sorusuna yine kendisinin **“Ölümü sıkça hatırlayıp, ölümden sonrası için en iyi hazırlık yapan kimsedir.”**²⁵ şeklinde cevaplandırması ölüme her an hazırlıklı olmanın ehemmiyetini göstermektedir. Allah Rasulü Aleyhissalâtü vesselâmın **“Ölümü ve öldükten sonra ceset ile kemiklerin çürümesini hatırlayın. Âhiret hayatını isteyen, dünya hayatının süsünü terk eder.”**²⁶ sözünde de yine benzer hassasiyet görülmektedir.²⁷

20 Buhârî, Rikak 4. Ayrıca bkz. Tirmizî, Kıyâmet 22; İbn Mâce, Zühd 27.

21 Tirmizî, Zühd 25; İbn Mâce, Zühd 3.

Rasûlullah Aleyhissalâtü vesselâmın vefat ettiği günde, Hz. Aişe'nin yanında altı ya da yedi dinar bulunuyordu. Allah Rasulü Aleyhissalâtü vesselâm, onları fakirlere dağıtması husunda Hz. Aişe'yi görevlendirmişti. Hz. Aişe ise Hz. Peygamberin hastalığı ile oyalandığı için, onları henüz fakirlere dağıtamamıştı. Rasûl-i Ekrem Aleyhissalâtü vesselâm, Hz. Aişe'ye, “Altı yedi dinarı ne yaptın? Fakirlere dağıttın mı?” diye sorunca, Hz. Aişe, hastalığın meşguliyetinden henüz dağıtmaya fırsat bulamadığı belirtti. Bunun üzerine Rasûlullah Aleyhissalâtü vesselâm, onları isteyip getirtti, avucuna aldı ve: “Allah'ın Peygamberi Muhammed, bunları fakirlere dağıtmadı, yanında bulundurduğu halde Rabbine kavuşacağını sanır değildir.” buyurdu. Ardından da onların hepsini ensar fakirlerinden, beş ev halkına bölüştürdükten sonra: “İşte şimdi rahatladım.” buyurdu ve uyudu. (Ahmed b. Hanbel, 6, 104; İbn Sa'd, Tabakâtul-Kubrâ, 237-238.)

Bu olay üzerine, İmam Kastalânî der ki: “Peygamberler ulusu, Âlemlerin Rabbi'nin en sevdiği, geçmişteki ve gelecekteki kusurları bağışlanmış bulunan Peygamber Efendimiz böyle yaparsa, üzerlerinde Müslümanların kanları ve kendilerine haram olan mal hakları bulunduğu halde Allah Teâlâ'ya kavuşanların halleri nice olur, bir düşün.” (Kastalânî, Mevâhibü'l-Ledünniye, c.2, s.480-481)

22 Buhârî, Rikak 3.

23 Buhârî, Vesâyâ 1; Müslim, Vesâyâ 1, 4. Ayrıca bkz. Ebû Dâvûd, Vesâyâ 1

24 Müslim, Vesâyâ 4

25 İbn Mâce, Zühd 31

26 Tirmizî, Kıyâmet 24

27 Semih Acet, Hadislerde Ölüm Karşısında Müslüman Tavrı, s.50-51

Allah Rasulü Aleyhissalâtü vesselâm, ölü- mü hatırlama adına sık sık mezarlığa giderek **"Selâm size, ey Mü'minler diyârı! Başınıza geleceği söylenen şeylerle nihâyet karşılaştınız. Şimdilik ileri bir tarihe bıraktınız. İnşallah yakında biz de arınıza katılacağız."**²⁸ niyâzında bulunurdu. Böylece insanın hayat ve ölümü bir arada yaşaması hususunda örnek bir tavır izhar ederdi. Yine ashabına hitaben **"Zevkleri bıçak gibi kesen -ölümü- çok hatırlayın!"**²⁹ şeklinde uyarıda bulunan Rasûlullah Aleyhissalâtü vesselâm, ölüm düşüncesinin, yaşama sevinci ile ölüm kaygısı arasında denge vazifesi göreceği vurgusunda bulunmuştur.

Sonuç itibariyle ölümün kaçınılmaz olduğunu bilmek, bunu hatırd tutmak, ölüme hazırlıklı olmak ve rıza göstermek müminin hasletlerindendir.

Kur'an-ı Kerim'de Allah ile buluşma sevincini

hissetmeyen, yalnız dünya hayatına gönül bağlayıp orada huzur arayan gafiller yerilmiştir.³⁰ Bir hadise göre de mümin öleceğini hissettiği anda Allah'a kavuşmayı her şeye tercih eden bir duyguya sahip olduğu ifade edilmiştir.³¹ Şu da bir gerçektir ki, ulvî/meleki yönünü güçlendiren insan Allah'a kavuşmayı arzulayabilir, suflî/hayvanî yönü ağır basan, dünyaya meyleden Allah'a kavuşmaktan hoşlanmayacaktır.³²

(Devam Edecek)

30 Yûnus, 7- 8

31 Hz. Peygamber (sav), "Her kim Allah'a kavuşmaktan hoşlanmazsa Allah da ona kavuşmaktan hoşlanmaz!" buyurdularında, Hz. Aişe (ra): "Biz ölmekten hoşlanmayız" diye karşılık verince Hz. Peygamber (sav): Kastımız bu değil; lakin ölüm gelince mümin Allah'ın rızası ve ikramıyla müjdelendiğinde onun için ölümden daha sevimlisi yoktur. Böylece mümin Allah'a kavuşmayı Allah da ona kavuşmayı arzu eder. Kâfire ise ölüm gelip Allah'ın azabıyla müjdelendiğinde kendisi için ölümden daha nefret edilesi bir şey yoktur. Bu sebeple kâfir Allah'a kavuşmaktan hoşlanmaz, Allah da ona kavuşmaktan hoşlanmaz." (Buhârî, "Rikak", 41; Müslim, "Zikir", 14; Tirmizî, "Cenaiz", 67; Nesâî, "Cenaiz" 10

32 Muhammet Altaytaş, Varoluşsal Açından İslâm İnancında Ölüm, s.16

28 Müslim, Cenâiz 102. Ayrıca bkz. Ebû Dâvûd, Cenâiz 79

29 Tirmizî, Zühd 4; Ayrıca bkz. Nesâî, Cenâiz 3; İbn Mâce, Zühd 31

Dirilten Peygamberin Öldüren Ümmeti - II

Mücahit Aydın ASLANTAŞ
mayaslantas@gmail.com

İnsan uygarlığının temeli insanın hayatına duyulan saygıdır. Toplumsal düzenin birinci önceliği hayat hakkının korunmasıdır. İnsan canı değerli görülüyorsa bu değeri korumak için beşeri sistemler bireyin can güvenliğini korumak ve emniyet içinde huzurlu bir hayat sürmesi için tedbirler almak zorundadırlar.

İnsan canını ve nefisini değerli kılan ve dokunulmazlık sağlayan İslam, hiçbir beşeri sistemde olmayan bir güvence sağlamak için hep insan üzerinden hareket etmiştir. İnsanın can güvenliği, nefis ve nesil emniyeti için düzenlemeler yapmış, emir ve yasaklar ile bu güvenceyi toplumun temel yasası olarak ortaya koymuştur. Bireyin can güvenliği dünya içindeki var oluş amacına yönelik iken, nefis güvenliği ise ahiretini var etmeye yöneliktir.

"Hata dışında bir mümin, diğer bir mümini öldüremez. Ve kim bir mümini yanlışlıkla öldürürse, mümin bir köle azad etmesi ve ölenin ailesine (varislerine) teslim edilecek bir diyet vermesi gerekir. Ancak ölünün

ailesinin bağışlaması müstesnadır. Eğer öldürülen, mümin olmakla beraber size düşman bir kavimden ise, o zaman, öldürenin bir köle azad etmesi gerekir. Eğer öldürülen sizinle aralarında antlaşma olan bir kavimden ise, öldürenin, ölenin ailesine diyet vermesi ve mümin bir köle azad etmesi gerekir. Bunlara gücü yetmeyenin de Allah tarafından tövbesinin kabulü için arka arkaya iki ay oruç tutması gerekir. Allah, Âlimdir (her şeyi bilendir), Hâkimdir

(hüküm ve hikmet sahibidir). Kim bir mümini kasten öldürürse, cezası, içinde ebedî olarak kalacağı cehennemdir. Allah ona gazap ve lanet etmiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır."¹

Nefsin ıslah ve terbiyesine yönelik girişimlerin, müeyyidelerin temelinde kemale erme, başkasını kendine tercih etme, toplumsal kargaşanın bertaraf edilmesi, değerli ve kalıcı olana sahip olma ve teşvik ile yönlendirme vardır. Yoksa nefsin ıslahından anlaşılan ve yanlış temellere oturtulan, bir din anlayışı olarak yer edinmiş, içe dönük bireysel zi-

İnsan canını ve nefisini değerli kılan ve dokunulmazlık sağlayan İslam, hiçbir beşeri sistemde olmayan bir güvence sağlamak için hep insan üzerinden hareket etmiştir. İnsanın can güvenliği, nefis ve nesil emniyeti için düzenlemeler yapmış, emir ve yasaklar ile bu güvenceyi toplumun temel yasası olarak ortaya koymuştur. Bireyin can güvenliği dünya içindeki var oluş amacına yönelik iken, nefis güvenliği ise ahiretini var etmeye yöneliktir.

kirler ile çevresinden, dünyadan kopmuş çarpık bir anlayış değildir. İslam hayatın kendisidir.

İnsan canını ve nefsinin korumaya yönelik tüm girişimler kulluk ve toplumsal barış, huzurlu ibadetler, dayanışma, İslam düşmanlarına tek vücut olma, Allah'ın kelimesini yeryüzünde zulüm olan her yerde hâkim kılma eksenlidir. İslam'ın insan canına ne kadar değer verdiğini İsrail oğullarına atfen indirilen şu ayetten anlayabiliriz. **"Bu nedenle, İsrail oğullarına şunu yazdık: Kim bir nefsi, bir başka nefse ya da yeryüzündeki bir fesada karşılık olmaksızın (haksız yere) öldürürse, sanki bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de onu (öldürülmesine engel olarak) diriltirse, bütün insanları diriltmiş gibi olur. Andolsun, elçilerimiz onlara apaçık belgelerle gelmişlerdir. Sonra bunun ardından onlardan birçoğu yeryüzünde taşkınlık yapanlardır."**²

Ayette dikkat çekici önemli birkaç husus vardır.

1-Haksız yere bir insanı öldürmek bütün insanları öldürmek gibidir.

2- Bir insanı diriltmek (öldürülmesine engel olmak) bütün insanlığı diriltmek gibidir.

3- Fesada karşılık cana karşılık can alınabilir. İslam'da bire bir kısas hükmü ile fesat çıkarma karşılığı olarak öldürme istisna tutulmuştur. Eğer İslam bu istisnai durumu bildirmemiş olsaydı bu konudaki direktif ve öğretiler eksik kalırdı. Buda adalet değil zulüm demek olurdu. Fesadı yaygınlaştıran ve bu ayeti katliamlara meşru bir zemin olarak kullanan zalimlere karşı İslam çaresiz kalırdı. Fitne ve fesat bir toplumun ifsad olmasının, bozulup çözülmesinin, zalim bir dikta rejiminin meydana gelmesinin ve insanların temel haklarının yok olmasının diğer adıdır. **"...Fitne çıkarmak, adam öldürmekten daha kötüdür..."**³ Fitne çıkaranlara karşı kuran hükümleri oldukça net ve açıktır. Bu ayetin baş kısmı şu şekilde başlar: " Onları bulduğunuz yerde öldürün..."

Bakara Suresi 193. ayette ise bu hükmü genele yansıtır Rabbimiz ve fitne çıkarmayı Din ile aynı ayette zikrederek Müslümanların üzerine bir sorumluluk yükler: **"(Yeryüzünde) Fitne kalmayınca ve din (yalnız) Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Eğer vazgeçerlerse, artık zulüm yapanlardan başkasına karşı düşmanlık yoktur."**

Bir yanda canın kutsallığı, diğer yanda bir canın değersiz ve ortadan kaldırılması gerektiği... Her iki ucu çok iyi kavramak gerekiyor. Dengeyi kurmak için ferdi yaklaşım tarzı kadar ümmet bilinci ile de olaya bakabilmemiz gerekiyor. Mevdudi bu iki uç konusunda "aşırılık" boyutlarını şu şekilde dile getirir: "Bir yanda insanın canına her hangi bir değer biçmeyen ve hadleri aşan, ileri giden bir topluluk vardır. Diğer yanda meseleyi yanlış anlayan, kanın kutsallığını benimseyerek ebediyyen onu dökmenin haram olduğunu ileri süren, şartlar ne olursa olsun kan dökülmesini helal görmeyen bir başka topluluk vardır.

Birinci topluluğun görüşüne göre insan canını nefsanî arzuların önünde kurban edip feda etmek, olabilen ve uygun karşılanan bir iştir. İslam şeriatı bir taraftan insan canının Allah adı anılarak kesilmesi, yakılması ve böylelikle bir eğlence ve hoşça vakit geçirmek için bir araç haline getirilmesine karşı olduğu gibi kişisel arzuların gerçekleşmesini engellediği için, ortadan kaldırılmasını veya hurafelerden kaynaklanan vehimler ve yanlış gelenekler uğruna feda edilip kurban edilmesini de uygun görmemiştir. Bu gibi aşağılık arzu ve maksatlar uğrunda canın öldürülmesi ebediyyen haramdır ve büyük bir isyandır.

İslam şeriatı ikinci topluluğun yani ne olursa olsun insan canına kıyılmaz diyenlere, insan canından daha değerli başka bir takım şeylerin olduğunu göstermiştir. İşte bu başka şey "hak"tır. Eğer "hak" insanın öldürülmesini gerektiriyor ise, artık o canı öldürmek sadece caiz bir iş olarak kalmaz, aksine farz olur.

Böyle bir canın öldürülmemesi de birinci dereceden bir isyan olur. Öldürülmesi gereken öldürülmez ise kötülük ve bozgunculuk kök salar. İyi olanlar kötülerin fitnelerinden kurtulamaz. Hak sahibi hakkını elde edemez. İnanan kimselerin, inanç, akide ve vicdan hürriyetini elde etmeleri imkânsızlaşır. Eğer böyle bir öldürmeyi kabul ediyor diye bu noktadan İslam itham altında tutuluyorsa şunu bilmeliyiz ki böyle bir ithamı kabul etmek, İslam için zerre miktarı utanç sebebi olarak görülemez.⁴

İslam şeriatı bizlere iki aşırı uç arasındaki dengeyi, itidal olan dosdoğru yolu göstermiştir. İşte İslam ümmeti bu iki ümmetin arasında yer alır. Zira İslam şeriatı doğruluktan uzaklaşmış bu iki topluluğun anlayışına karşı çıkmıştır.

Rasulullah (s.a.v.) fesat çıkaran, İslam aleyhinde propaganda, fiili ve sözlü saldırı yapan İslam düşmanlarına karşı tereddüt etmeden ölüm emri vermiştir. Ka'b bin Eşref'in öldürülmesi konusunda bu görevi üstlenen sahabeye kendi aleyhinde ve İslam aleyhinde konuşmaya ruhsat vermiştir.

Ka'b b. Eşref, hırslı bir Yahudi, meşhur bir şairdi. Bedir galibiyetinden sonra kıskançlık ve düşmanlığından Rasulullah'ı (s.a.v.) ve Müslümanları hicveder, Mekke'ye giderek de müşrikleri Müslümanlara karşı tahrikte bulunur, Bedir'de öldürülen müşrikler için mersiyeler düzerek onların intikam ve düşmanlık hislerini kabartmaya çalışırdı.⁵

H. Câbir (r.a.) anlatıyor:

"Rasulullah (s.a.v.): **"Ka'b İbnu'l-Eşref'in hakkından kim gelecek? Zira bu Allah ve Resulüne eza veriyor!"** buyurdu. Muhammed İbnu Mesleme (r.a.) atılarak:

"Onu öldürmemi ister misiniz?" dedi.

Aleyhissalâtu vesselâm: **"Evet!"** deyince Muhammed İbnu Mesleme:

"Hakkınızda menfi şeyler söyleme de izin veriyor musunuz? (Güvenini kazanmamız için buna gerek olacak)" dedi. Aleyhissalâtu vesselâm:

"İstediyini söyle" buyurdu.⁶ Bunun üzerine Mesleme birkaç arkadaşıyla korunaklı ortama girer ve hem İslam aleyhine konuşarak hem de Ka'b b. Eşref'e iltifatlar ederek yanına yaklaşarak kafasını keser.

İslam'ın kendilerine geldiği toplum, cana zerre miktar değer vermiyor ve kan dökmeye her an meyilli bir toplumdu. Bırakın başkalarının canını almadaki rahatlığı, çok kolay bir şekilde vicdani rahatsızlık duymadan kendi çocuklarını bile diri diri toprağa verebiliyorlardı.

"(Ey Muhammed!) De ki: "Gelin, Rabbinizin size haram kıldığı şeyleri okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anaya babaya iyi davranın. Fakirlik endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin. Sizi de onları da biz rızıklandırırız. (Zina ve benzeri) çirkinliklere, bunların açığına da gizlisine de yaklaşmayın. Meşru bir hak karşılığı olmadıkça, Allah'ın haram (dokunulmaz) kıldığı canı öldürmeyin. İşte size Allah bunu emretti ki aklınızı kullanasınız."⁷

Allah rasulü (s.a.v.) sürekli olarak o topluma canın değerli olduğu bilincini yerleştirdi ve cana, nefse saygılı olunması gerektiğini öğretti. Enes b. Malikten rivayet edildiğine göre Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Büyük günahların en büyükleri Allah'a ortak koşmak, cana kastetmek, anne babaya kötü davranmak ve yalan sözdür."⁸

İslam ile diriltme hedefi Rasulullah (s.a.v.) de o kadar önemliydi ki her yönüyle bu hedefe kilitleniyor, gündemden ve etrafında olan bitenden uzak kalmıyordu. Muhatap olduğu ya da olacağı kimseler hakkında detaylı bilgiye sahip oluyor ve onlarla karşısına çıkarak davetinde ikna yöntemlerini kullanıyordu.

"Bir defasında Tayy kabilesinin ileri gelenlerinden Adiyy bin Hatem eman dilenmek üzere Hz. Peygamber'in (s.a.v.) huzuruna gelmişti. Hz. Peygamber (s.a.v.) onu tekrar tekrar dine davet etti. Adiyy, 'Benim dinim var' diyerek teklifi geri çevirdi. Bunun üzerine Allah Rasulü (s.a.v.), **'Ben senin dinini senden daha iyi bilirim. Sen Rakusiyye Dininde (Hristiyanlık ile Sabiilik arası bir din) değil misin? Ve sen kavminin elde ettiği ganimetin dörtte birini almıyor musun? Hâlbuki bu yaptığın, senin dininde caiz değildir.'** dedi. Adiyy, Hz. Peygamber'in (s.a.v.) kendi kültürüne vakıf olmasından hayrete düştü ve bu diyalog, onun İslam'ı seçmesiyle sonuçlandı.⁹

Huneyn savaşından sonra kalpleri İslam'a ısıdırmak için kendilerine ganimetten daha fazla pay verilenler arasında yer alan Mekke ileri gelenlerinden Safvan şöyle demişti: **"Al-laha yemin olsun, Allah rasulü bana verdiğini verinceye kadar, gözümde dünyanın en nefret edilecek kimsesiydi. Fakat bu ihсандan sonra, gözümde dünyanın en sevimli insanı oluverdi."**¹⁰

Yine Huneyn gazvesinden bir örnek verelim. Rasulullah (s.a.v.), kaçarak canını kurtaran ve gizlenen Hevazin reisi Malik b. Avf'a hususi bir muamelede bulunup ona elçi gönderdi. Müslüman olduğu takdirde, esirleri serbest bırakacağını, kendisine has bir uygulamayla ganimet olarak dağıtılan mallarını geri vereceğini; hatta ona pek çok hediyeler sunacağını vadetti. Kendisine gösterilen bu alaka karşısında, Allah Rasulü'nün (s.a.v.) huzuruna gelerek İslam'ı kabul eden Malik b. Avf, daha sonra hararetli bir İslam taraftarı oldu.¹¹

Diriltme ve İslam ile hayat verme mücadelesini kendisine şiar edinen Rasulullah'ın (s.a.v.) davranış biçimleri, yüzüne yansıyan eminlik ve güvenlik hissi, muhataba değer verdiğini karşıdakine hissettiren olgunluğu ve huzur verişî insanların İslam ile dirilmesine vesile oluyordu. Hicretten sonra İslam'ı kabul eden Yahudi âlimlerinden Abdullah b. Selam, ilk bakışta, Allah Rasulü'nün yüzündeki samimiyeti okumuş ve İslam'ı seçmişti.¹²

Gatafan kabilesinden Gavres ile Usame bin Zeyd olayları Rasulullah ile Sahabenin olaya bakışını ortaya koyması açısından iki güzel örnektir.

Benî Muharib yiğitlerinden sayılan Haris oğlu Du'sur (diğer namıyla Gavres), Gatafan kabilesine mensup Sa'lebe ve Muharip oğullarından çok sayıda adam toplayarak Medine üzerine baskın düzenlemeye ve Müslümanlara gözdağı vermeye karar verir. Tepeden Rasulullah'ı (s.a.v.) izler ve dinlenmek üzere sahabeden uzaklaşıp bir ağacın dibine uzanan Rasulullah'ın (s.a.v.) başına gelerek: **"Seni benden kim kurtaracak"** der. Rasulullah (s.a.v.): **"Allah"** der ve şöyle dua eder: **"Allah'ım beni onun şerrinden koru."** Gavres, birden iki omuzu ortasına gaibden bir darbe yer ve kılıcı elinden düşerek yere yuvarlanır. Rasulullah'ı (s.a.v.),

kılıcı eline alır ve **"Şimdi seni kim kurtaracak?"** der.

Gavres, **"Hiç kimse"** der sonra da, **"Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilâh yoktur ve Muhammed de O'nun Resulüdür. Artık bundan sonra hiçbir zaman senin aleyhinde kimseyi toplamayacağım"** diye devam eder.¹³

Bundan sonrası önemlidir. Rasulullah (s.a.v.), "Ölüm anında iman ettiğini söylüyorsun" demez. İmanına şahitlik eder ve affeder çünkü bir insanı diriltmenin, kazanmanın bilincinde ve görevinin şuurundadır. Gavres, giderken bir ara Rasulullah'a (s.a.v.) döner ve **"Vallahi, sen benden hayırlısın!"** der. Kavmine dönünce, hayretler içinde, **"Ne oldu sana, neden bir şey yapmadın?"** diye soranlara: **"Vallahi, ben şimdi insanların en iyisinin, en hayırlısının yanından geliyorum"** diyerek kavmi içinde diriltme hareketine başlar.

Usame'nin kendisinden rivayet edildiğine göre; katıldığı seriyyelerin birinde, düşman safında Müslümanlara karşı savaşan birine karşı kılıç çekince, o şahıs; şehadet getirerek Müslüman olduğunu dile getirdi. Fakat Usame yine de onu öldürdü. Dönüşte, durumu Rasulullah'a (s.a.v) haber verince, Allah Rasulü, **"Lâ ilâhe**

illallah" diyen birini ne diye öldürdüğünü sordu. Usame; "Ey Allah'ın Rasulü! O ölümden kurtulmak için böyle söyledi" dedi. Fakat Rasulullah, bu soruyu aynı şekilde defalarca sordu. Usame, neredeyse Müslümanlığından şüpheye düşecek hale geldi. Kendi kendine; "Allah'a söz veriyorum, bundan böyle lâ ilâhe illallah diyen hiçbir kimseyi öldürmeyeceğim" dedi¹⁴

Rasulullah gerek birey gerekse toplum olarak davete muhatap olanlara karşı izlenecek yolu kendi hayatında olmak üzere sahabeye de göstermiş İslam'a birer nefer olmaları konusunda çok hassas davranmıştır. Bu düşünce ve yaklaşım tarzı ile herkes ile muhatap olmuştur.

Rasulullah gerek birey gerekse toplum olarak davete muhatap olanlara karşı izlenecek yolu kendi hayatında olmak üzere sahabeye de göstermiş İslam'a birer nefer olmaları konusunda çok hassas davranmıştır. Bu düşünce ve yaklaşım tarzı ile herkes ile muhatap olmuştur. İnsanları İslam ile diriltme konusunda o kadar kendisini vermişti ki Ümmi Mektum yüzünden Rabbi tarafından uyarılmıştı.

den Rabbi tarafından uyarılmıştı.

Rasulullah (s.a.v.), devamlı insan kazanma ve İslam'la diriltmeye olan hassasiyetini kendi şahsında ve nefsinde örneklik göstererek sahabeye de bunu yansıtan gayreti içerisinde olmuştur.

Hz. Ali (r.a.) ile ilgili bir örnek verelim: Hayber stratejik açıdan önemli bir bölgedir ve fetihinden sonra Mekke'li Müşrikler Medine'ye bir daha saldırmaya cesaretinde bulunamamışlardır. Bu kadar önemli bir bölgenin ele geçirilmesi elbette Müslümanlar için hayati değerdedir. Ama toprak ve üzerindekiyle sahip olmak, o topraklarda yaşayan insanları İslam ile şerefliendirmekten daha önemli değildir. Rasulullah (s.a.v.) bu konuya her zaman önem göstermiştir. Hayber fethi öncesi Hz. Ali (r.a.), heyecanlı bir şekilde elinde kılıç, at üstünde şiirler okuyarak bir sağı bir sola gidip gelmekte iken, Rasulullah (s.a.v.) yanına çağırır ve şunları der: **"Sakin ol ya Ali, vallahi senin elinden bir kişinin imana ermesi senin için üzerine güneş doğan her şeyden (ya da) kızıl tüylü develere sahip olmandan daha hayırlıdır."**¹⁵

Hz. Ömer'in (r.a.) halifeliği döneminde yaşanan bir örneği nakledelim: Afrika'nın en değerli bölgesi olan Mısır'ı fethetmek için izin mektubu yazıp Hz. Ömer'e gönderen Amr b. el-As, Halifenin cevap mektubunda ne yazdığını tahmin etmesine rağmen, mektubu Mısır'a girene kadar açmamıştı. Mektupta Hz. Ömer (r.a.), şunları yazmıştı: **"Eğer bu mektup Mısır'a girmeden eline ulaşırsa, kesinlikle girmeye ve geri dön"** Amaç ganimet ve toprak fethi değildi. İnsanların İslam ile diriltilmesiydi. İnsan hedefli olmayan ve fetih için girilen topraklarda zulmün olması kaçınılmazdı.

Sahabeye bu hassasiyeti kazandırmak için devamlı uyarılarda bulunuyordu. Hz. Peygamber (s.a.v.), Halid b. Velid'in komutasında Cezme oğulları kabilesi üzerine bir askeri birlik göndermişti. Halid onları İslam'a girmeye davet etti; fakat onlar "Biz Müslüman olduk" demeyi beceremediler. "Eslemna: Biz Müslüman olduk" diyecek yerde, "Saba'na: Şirkten çıktık" dediler.

Halid bunu kasıtlı yapıyorlar zannıyla bunların bir kısmını öldürmeye, bir kısmını esir olarak dağıtmaya başladı. Esirleri dağıttıktan sonra her askerin kendi esirini öldürmesini emretti. İbn. Ömer bu emre karşı çıkmış ve arkadaşlarıyla birlikte emri uygulamayacaklarına dair yemin etmişlerdi. Olay Hz. Peygambere (s.a.v.) arzedildiğinde Rasulullah (s.a.v.) iki defa: **"Allahım, ben Halid'in yaptığı bu işten sana sığınıyorum"** diyerek Halid'in yaptığından memnun olmadığını dile getirmiştir.¹⁶

Dip Notlar

Nisa:92-93

Maide: 32

Bakara:191

Mevdudi; Cihad, İslam'da Savaş Hukuku:27

İbn Hişam, Sîre, c. 3, s. 58-59

Kütüb-i Sitte-Prof. Dr. İbrahim Canan 12.111

Enam:151

Buhari, Eyman:16

Dr.Fahri Hoşab: Nebevi Davet ve Propaganda, s. 76

Müslim

Dr.Fahri Hoşab: Nebevi Davet ve Propaganda, s. 102

Tirmizi, İbn Mace

İbn Sa'd, Tabakat, c. 2, s. 35; Ahmed İbn Hanbel, Müsned, c. 3, s. 365

İbn Sa'd, a.g.e. II,119; İbn Hişam, a.g.e. II, 622

Buhari, Müslim

Doç. Dr. Cemal Ağırman; Hz. Peygamberin Sünnetinde İtaat; s.437

İktidar Günleri ve Dönüşüm - I

Mücahit Aydın ASLANTAŞ
mayaslantas@gmail.com

Eğer siz (U h u d ' d a) bir yara aldıysanız, o kavme de (Bedir'de) benzeri bir yara değmiştir. O günleri; biz insanlar arasında devrettirip dururuz. (Zaferi bazen bir topluma bazen öteki topluma nasip ederiz.) Bu, Allah'ın iman edenleri belirtip ayırması ve sizden şahitler (veya şehitler) edinmesi içindir. Allah, zulmedenleri sevmez" (Al-i İmran:140)

İktidar savaşı insanlık tarihi ile eş değerdedir. Hz. Âdem (a.s.) ve Şeytan ile başlayan bu süreç, kıyamete kadar devam edecektir. İktidar; yönetme gücünü elinde bulunduran, bir işi yapabilme güç ve kudretine sahip olan, bir işi başarabilme yetenek ve yetkisine sahip olan, hâkimiyet sahibi, muktedir demektir.

Konunun ilerleyen bölümlerinin daha iyi anlaşılabilmesi için önce bu ayet ile ilgili merhum Seyyid Kutub'un yorumunu alalım: "Yüce Allah, müminleri de münafıkları da bilir. O, kalplerin sakladıklarını da bilir. Ancak, olaylar, zafer ve yenilgi günlerinin insanlar arasında yer değiştirmesi, gizli duyguları ortaya çıkarıp insanların hayatında bir olgu meydana getirir. İmanı açık bir amele, aynı şekilde nifakı da açık bir

uygulamaya dönüştürürler. Hesap ve ceza bundan sonra söz konusu olur. Çünkü yüce Allah insanları, kendisinin bildiği işlerinden dolayı değil ancak kendilerinden meydana gelenlerden dolayı sorgular.

İktidar savaşı insanlık tarihi ile eş değerdedir. Hz. Âdem (a.s.) ve Şeytan ile başlayan bu süreç, kıyamete kadar devam edecektir. İktidar; yönetme gücünü elinde bulunduran, bir işi yapabilme güç ve kudretine sahip olan, bir işi başarabilme yetenek ve yetkisine sahip olan, hâkimiyet sahibi, muktedir demektir. Yukarıdaki ayetin içeriği ve Rabbimizin bir sözünden yola çıkarak toplumlar ve insanlar hakkındaki genel geçer değişmez yasalarını işleyeceğimiz bu yazımızda "İktidar dönüşümü" ve bu iktidarların ömrünün nelere bağlı olduğunu, Rabbimizin bu ömür sürecinde olumlu/olumsuz hayatını ikame eden iktidarlara, müdahale edip etmeme gerekçelerini, sünnetullah çerçevesinde hatırlatma yapacağız.

Bu zafer ve yenilgi günlerinin yer değiştirmesi, sıkıntı ve rahatlığın ard arda gelişi, yarılmaz bir mihenk ve haksızlığa meydan vermeyen bir ölçüttür. Bu noktada rahatlık da sıkıntı gibidir. Çünkü nice ruhlar vardır ki sıkıntı anında sabredip gerçeğe sıkı sıkıya sarılmalarına rağmen rahatlık zamanında gevşeyip ödün verirler. Mümin ise zorlukta sabredip, bollukta da boş vermeyen kişidir. O her iki durumda da Allah'a yönelir. Kendisine dokunan iyilik ya da kötülüğün Allah'ın izniyle olduğunu çok iyi bilir.

Yüce Allah, beşeriyete önderlik için adım atmak üzere olan şu topluluğu, rahatlıkla imtihanından sonra sıkıntı ile olağanüstü bir zaferden sonra acı bir yenilgiyle imtihan ediyordu. Bu ve sebepleri yüce Allah'ın zafer ve yenilgi için yürürlükte olan kanunlarına uygun meydana gelseler de bununla, Müslüman cemaatin zafer ve yenilginin sebeplerini bilmesi, Allah'a daha çok itaat etmesi, O'na dayanması, himayesine yapışması ve bu metodun özelliklerini ve yükümlülüklerini iyice bilmesini amaçlıyordu.

Surenin akışı, birçok yönden savaşta meydana gelen olayların arka planındaki hikmetini, günlerin insanlar arasında yer değiştirmesinin nedenini, safların ayrılması ve yüce Allah'ın müminleri belirlemesini Müslüman ümmete açıklayarak sürüyor: "...Ve aranızdan bazı şahitler seçmesi içindir bu..."

Bu deyim, şu derin manayı olağanüstü bir şekilde ifade etmektedir: Kuşkusuz şehidler seçilmiş kimselerdir. Yüce Allah onları kendisi için mücahitler arasından seçmiştir. O halde Allah yolunda şehid düşmüş birisi için bir hayıf ya da zarar söz konusu değildir. Bu, bir seçkinlik, arınmışlık, üstünlük ve ayrıcalıktır. Bunlar, yüce Allah'ın kendisi için ayırmak, yakınlığıyla onurlandırmak için şehadetle rızıklandığı kişilerdir. Sonra onlar, yüce Allah'ın insanlara gönderdiği, hakka tanıklık ettirdiği şahitlerdir. Yüce Allah onları şahit tutmuş, onlar da şahitliklerini yerine getiriyorlar. İçinde bir kuşku, üzerinde bir itiraz ve çevresinde bir tartışmaya girmeden, ölene kadar, bu hakkın gerçekleşmesi ve insanların hayatında yer etmesi uğrunda cihad etmek suretiyle yerine getiriyorlar şahitliklerini.

Yüce Allah onlardan, O'nun katından kendilerine gelen şeyin gerçek olduğunu bilmek, buna kesinlikle inanmak, O'nun için her şeyden soyutlanmak, O'nun dışındaki her şeyin değersiz olduğunu kavrayıp onurlanmaları için şahitler seçmişti. Bu şahitler, bu hakk olmadan insan hayatının ıslah olup istikrar bulamaya çağına kesinlikle inanmak, batılla savaşmak ve onu insan hayatından kovmak, dünyalarında hakkı yerleştirmek ve insanların üzerindeki hâkimiyette Allah'ın metodunu gerçekleştirmek için cihattan kaçınmamak suretiyle şahitlik yapmışlardı. Evet, yüce Allah, bunların tümüne şahit olmalarını istemekte, onlar da şahitliklerini hakkıyla yerine getirmektedirler."

"(Herkes, önünden ve arkasından kendisini saran farklı durumlar arasında haya-

tını sürdürür ve) Allah'ın emri gereği onu önünden ve arkasından takip edip koruyan (ve her sözünü, her yaptığını kaydeden) melekler vardır. Gerçek şu ki Allah, bir topluluğun durumunu o topluluk kendi içindekini değiştirmedikçe değiştirmez. (Sosyal, siyasî ve ekonomik düzenlerini bozmaz.) Allah, (yaptıklarının karşılığı olarak) bir topluluğa da bir belâ isabet etmesini dilemişse onu da geri çevirecek yoktur. O toplum için (kendilerine yardım edecek) Allah'tan başka bir yardımcı da yoktur."¹

İktidar denildiğinde ilk akla gelen siyasi ve politik bir söylemdir. İlginçtir ki 'iktidar oldu' değil, 'iktidarı ele geçirdi' cümlesi daha çok kullanılır. Politik ve siyasi bir söylem olarak ta ele alındığında, iktidar günleri insanlar ve siyasi oluşumlar arasında da evrilip çevrilir. Bizim açımızdan hak/batıl mücadelesi olarak görülen ve Kuran anayasasının hâkim ve iktidar olma mücadelesi karşısında batı medeniyetinin empoze ettiği laik ve demokrasi anayasasının mücadelesi, ilahi takdir ve sünnetullah üzere devam eder.

İman kaynaklı düşünce ve eylem, hareket noktamız olması gerekirken, olmamız gereken yerde değilsek; mücadele eksenimiz kandırılma/kaydırılma sonucu demokrasi düzlemine çekilmiş demektir. Şu an içinde bulunduğumuz hal ve kazanım elde etmek istediğimiz, uğruna mücadele ettiğimiz değerler, hak/batıl düzleminde değil; batıl yönetim tarzı olan demokrasi içi bir alanda gerçekleşmektedir. Hak/batıl günlerinin toplumda dönüştürüldüğü ve iktidar edildiği zamanları değil, batılın iktidar olduğu ve bu batıl iktidarın Müslümanlara sureti haktan gösterildiği günleri yaşıyoruz.

Bilinçaltına yerleştirilen ve "bizden" görünen, gösterilen kişi ve kurumlar, beslendikleri iman potansiyelini emerek, iktidarlarını daim ve güçlü kılama mücadelesi vererek kendilerini; toplumda "ötekilere" karşı bir savunmaya/sahiplenmeye götürüyorlar. Kirlenmiş su göletinden çıkma değil, suyu temizleme gayreti içinde olanlar; üzerlerindeki pis suya aldırış etmeden "En az kirlenen biziz, diğerleri göletin en pis yerindeler" vari bir yaklaşımla Müslümanlardan destek istemekte ve iktidarlarının sağlamlığını Müslümanlar vasıtasıyla yapma gayreti içinde olmaktadır.

Batıl içinde batıl hükümleri sahiplenme, özümseme konumuna getirilen Müslümanlar,

farkında olarak/olmayarak batılın iktidarını meşru görme ve iktidar sürecini uzatmaktadırlar. Bedeli ödenmeyen kazanımlar uzun ömürlü olmaz. Bedeli ödenmeden istenilen iktidar gerçekleşmez. Bir oy ile istediği ortama kavuşacağını düşünen ve iktidar yapmak istediği oluşum için İslam'ın hareket metodundan uzaklaşan Müslümanların; iktidar kavramını iyi anlamaları gerekiyor.

Zafer ve yenilginin insanlar arasında döndürüldüğü gibi, politik ve siyasi iktidar günleri de insanlar arasında döndürülür. Bu dönüşüm, demokrasi içinde seçilenler ve bu seçilenlerin kurdukları partiler arasında da geçerlidir. Bu dönüşümün sebebi ayette belirtildiği gibi gerçek iman edenlerin ortaya çıkarılması ve (şüheda) şahitliktir. Verilen her oyun olumsuz uygulamalara ve İslam'ın temel kurallarına aykırı hükümler çıkmasına sebep olabileceği ve bu hükümlerden fertlerin sorumlu olacağı bilinci ile hareket edilmelidir.

Bu dinin değişmez kural ve hükümleri konusunda ya da demokrasi içi, partiler arası seçime zorlanan, ölüm gösterilip sıtmaya razı edilen, edilmeye çalışılan Müslümanlar; verdikleri kararları ve tercihleri ile İslam dininin mi, İslam dışı kanunlar çıkarılan demokrasinin ilahlaştırıldığı düzenin mi şahitliğini yapacaklar?

Hükümet etmek, yani insanların refahı ve düzenini sağlamak ile; toplumun ıslah ve tek bir Rabbe kul eksenli mücadele metodu ne kadar birbiriyle bağlantılı ve iç içe geçmiş gibi görülse de farklılıklar arz eder.

Ali Şeriatî'ye göre bütün rejimlerde ve siyasi hayatın çeşitli şekillerinde, toplum, rehberlik, hidayet ve halkın yönetimi konusunda yalnızca iki anlayış biçimi ve düşünce tarzı vardır:

- 1- Toplumun idaresi
- 2- Toplumun hidayeti

Ali Şeriatî bu iki düşünce tarzını şu şekilde açıklar: "Bu iki düşünce tarzı ilk bakışta birbirine benzerdir. Ama çelişik anlayış sergiler.

Zafer ve yenilginin insanlar arasında döndürüldüğü gibi, politik ve siyasi iktidar günleri de insanlar arasında döndürülür. Bu dönüşüm, demokrasi içinde seçilenler ve bu seçilenlerin kurdukları partiler arasında da geçerlidir. Bu dönüşümün sebebi ayette belirtildiği gibi gerçek iman edenlerin ortaya çıkarılması ve (şüheda) şahitliktir.

Bunlardan birinin hedefi, insanların istedikleri biçimde, beğenilerine, duygularına göre davranıp, hürriyetin tadını çıkarmalarını, huzurlu bir hayat sürdürmelerini sağlayan hükümetler kurmaktır, yani hedef; refah, hürriyet ve mutluluktur.

Hükümetin görevi, halkın toplumsal hayatını rahatlatmak, toplumu korumak, varlığını sağlamlaştırmak, şehir planlaması yapmak ve düzenlemektir. Hükümetin görevi ülke işlerini idare

etmek yani politikadır. Siyasetin anlamı ise, halkı koruyup idare etmek değil, vahşi atı terbiye etmektir. Bu yüzden siyasette; değişim, terbiye ve evrim söz konusudur. Ama politikada anlayış ve düşünce bakımından halkın iyileştirilmesi, nesli koruma, dindar yapma yoktur. Hizmet vardır ama ıslah yoktur.

Hizmet; istenen, ihtiyaç duyulan, zevk alınan bir şeyin gerçekleşmesi için hizmetkârın yaptığı iş ve fiildir. Islah; bireyin nefsinde değiş-tirme, uyandırma, sapık tutku ve çabalardan vaz geçirme hareketidir. Hizmet; ferdin "var olmasını" sağlamak için yapılan yardımdır. Islah: ferde "oluşması" için yapılan yardımdır. Hizmet; mutluluğu temin etmek, Islah; tekâmüle doğru hareketi gerçekleştirmektir. Kâşifler, mucitler insanlığın hizmetkârı; peygamberler, aydınlar ıslah edicilerdir." ²

Bazen bu (politik veya siyasi) iktidar hali kazanılırken, bazen de ilahi lütuf ile insana veya bir topluma verilebilir. Her hâlükârda iktidar kavramında Allah'ın müdahalesi her aşamada mevcuttur. Ama bu kavram siyasi boyutun çok ilerisinde ve çok derin içerikleri olan bir kavramdır. Çünkü insanlar arasında döndürülüp duran bu kavramın, fiziki boyutu olduğu kadar metafizik boyutu da vardır. Dünyevi boyutu olduğu kadar uhrevi boyutu da vardır. Afaki boyutu olduğu kadar enfüsi boyutu da vardır. Kazanım ve kaybetme olan her durumda bu kavram geçerlidir.

Psikolojik boyutu, insanın ruhundaki dönüşümü aksettirirken, sosyal yönü insanların davranış biçimlerine göre dışı vurumunu ve savaş

vereceği, kazanım elde edeceği alanı, toplumsal dizaynı belirler.

İktidar günlerinin dönüştürülmesini çan eğrisi olarak tanımlanan taban-tavan ilişkisi ile örneklendirmemiz yanlış olmaz. Çünkü her yaratılmışta bu eğri işler. Dönüşüme uğrayan her yaratılmış ve sistemler, dönüşüm sürecinden geçerek sünnetullah gereği taban-tavan yapar. Doğum/ölüm, gençlik/ihtiyarlık, fakirlik/zenginlik, üzüntü/mutluluk vb. gibi zıddıyla kaim olan kavramlar bireyin dönüşüm süreci olduğu gibi; toplumsal huzur/kargaşa, toplumsal izzet/zillet, siyasi iktidar/muhalefet vb. gibi toplumları ilgilendiren dönüşümler hep vardır, var olmaktadır.

Bu sürecin Hz. Âdem (a.s.) ile başladığını söylemiştik. İlk iktidar dönüşümünü eşiyile yaşayan insandır Hz. Âdem (a.s.). Cennetteki iktidarı, rahatı, huzuru; dünyaya sürgün gönderilince bitmiş ve dünyanın sıkıntılı, meşakkatli dönemi ölümüne kadar devam etmiştir. Aynı şekilde şeytan, cennetten kovulduğunda ilk darbeyi ilk insan vesilesiyle yemiş, iktidar hırsı, en değerli olduğuna vehmetmesi; onu iktidar dönüşüm sürecine sokmuştur; "dünyada kıyamet kopana kadar iktidar olma.": **"İblis: 'Dirilip kaldırılacakları güne kadar bana mühlet ver!' dedi. Allah: Haydi, sen mühlet verilenlerdensin, buyurdu."**³ O'da kıyamete kadar yeni bir sürece girmiş, dünyada kurduğu ve hâkimi olduğu şer iktidarı kıyamet ile sona erecek ve iktidarının hesabını cehennemde verecektir.

Dünyada ve insanda her şey bir dönüşüm üzerine ve bu dönüşüm bir denge üzerinedir. Denge bozulmaya başladığında dengesizliğe sebep olan unsurlara müdahale yapılarak dengeye getirilir. Bazen müdahale, aleyhte bir süreç gibi işler: **"Sizden önce gelip geçenlerin hali başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara öyle bir yoksulluk, öyle dayanılmaz bir zorluk çattı ve öylesine sarsıldılar ki, sonunda elçi, beraberindeki mü'minlerle; 'Allah'ın yardımı ne zaman?' diyordu. Dikkat edin. Şüphesiz Allah'ın yardımı pek yakındır."**⁴ Bu ayette müdahale olmaması, Allah'ın yardımının gelmemesi gibi bir durum söz konusu değildir. Yardım bu sıkıntıları çeken Müslümanların yüreklerinedir.

Sabretmeleri gereken bir durumdan dolayı isyan etmeden mücadele azminin doruğa çıkma-

ılması ve ecirlerinin ahirette verilmesi üzerinedir. **İktidar döngüsünün Sünnetullah gereği haleflerinde de yaşandığının bildirilmesi ve onların aynı şekilde şahitliklerini yapmaları üzerinedir.** Denge bir noktada durma/durdurma değildir. Denge sünnetullah gereği iktidar sürecinin devamlı başlaması ve bitmesi üzerine kuruludur. Yani taban-tavan, yukarı-aşağı şeklinde işler.

Bu süreç anlık, dakikalık, günlük olabildiği gibi, ömürlük, asırlıkta olabilir. Kısa süreli iktidar dönüşümleri, insanın yaşantısında sıkça rastlanır. İmani boyutta takvanın zirvesinde iken bir anda şeytan ve nefsinin galebe çalmasıyla kendini en günahkâr kul olarak görebilir. Değişime, dönüşüme her an açık olan kalbi, bu anlamda her iki hal içinde iktidar merkezidir. Mutlu iken, gönül iktidarında tavanı yaşarken birden bir olay ile çöküntüye uğrayabilir, mutsuz olabilir. Psikolojisi alt üst olabilir, bir anda hayatından bıkarak ölmek isteyecek kadar bunalmaya girebilir. Zengin olan, maddi refahı uzun süre devam eden pek çok insan bir anda iflası yaşayabilir. Dünya devi şirketler ekonomik iktidarlarını belli bir döneme kadar sürdürebilir. Günümüzde esamesi okunmayan dünyaya mal olmuş şirketler, holdingler ve markalar silinip gitmiştir.

Bedenin iktidarı bir kaza ile felç ya da sakatlıkla sona erebilir. Ya da sağlıklı, güçlü, kuvvetli iken bu iktidar; yaşlanma ile birlikte elinden gidebilir. Bedensel iktidar dönüşümünü şu ayet çok güzel ifade eder: **"Sizi güçsüz yaratan, sonra güçsüzlüğün ardından kuvvet veren ve sonra kuvvetin ardından güçsüzlük ve ihtiyarlık veren, Allah'tır. O, dilediğini yaratır. O, hakkıyla bilendir, üstün kudret sahibidir."**⁵

Allah'ın insanlar ve toplumlar hakkındaki kaderi, bir sünnetullah çerçevesinde gerçekleşir ve yürürlüğe girer. Zalim bir kişi ise bir döneme kadar zulmüne devam eder, ta ki bu zalimin karşısına bir peygamber, bir muvahhid lider çıkana kadar. Bu da yine ilahi kader yani sünnetullah vesilesiyledir. Sünnetullah, Allah'ın kendisi için benimsediği ve uymayı taahhüt ettiği yasalar ve davranış kurallarının bütünüdür. Bireye dair hemen ceza verilmemesine ve ilahi müdahale olmamasına şu ayetleri örnek verebiliriz:

"Rabbinin (her günahkâra tövbe için tanınan) belirli bir süre konusunda önce-

den verilmiş bir kararı olmasaydı, (günah işleyenlerin derhal cezalandırılması) kaçınılmaz olurdu.”⁶

“Eğer Allah yaptıkları kötülüklerden dolayı hemen ceza verecek olsaydı, yeryüzünde tek bir canlı bırakmazdı. Ne var ki onları belirlenmiş bir sürenin sonuna kadar erteliyor. Süreleri dolduğu zaman, sonlarını bir an olsun ne geciktirebilirler ne de öne alabilirler.”⁷

İnsanlık tarihinde iktidar; ağırlıklı olarak zalimlerin, tiranların, firavunların olagelmıştır. Bunların yaptığı zulümler, katliamlar bir dönem devam eder. Savaş temelde hak-batıl savaşıdır. Bu savaşta da ilahi yasa gereği belli bir süre iktidar olmalarına müsaade edilir:

“İnsanlar (başlangıçta tevhid inancına bağlı) tek bir ümmet idiler, sonra ayrılığa düştüler. Eğer (azabın ertelenmesi ile ilgili olarak ezelde) Rabbinden bir söz (karar) geçmiş olmasaydı, ayrılığa düştükleri hususlarda aralarında derhal hüküm verilir (işleri bitirilir)di.”⁸

“Onlar kendilerine ilim geldikten sonra, sadece aralarındaki çekememezlik yüzünden ayrılığa düştüler. Eğer belli bir süreye kadar Rabbinden bir (erteleme) sözü geçmiş olmasaydı, aralarında hemen hüküm verilirdi. Onlardan sonra kitaba varis kılanlarda onun hakkında derin bir şüphe içindedirler.”⁹

Siyasi iktidar mücadelesi veren oluşumlar, şahıslar bu iktidarı elde edebilir. Bir süre bu iktidarı devam ettirebilir. İktidarın zaman süresi, bu süreci ne kadar iyi okuduğu ve bu sürecin gereklerine göre yatırım yapıp ömrünü, iktidarını şartlara göre uzatabildiğine bağlıdır. Hükümet anlamında bir iktidar hesabı yapanlar, seçmenine vaad ettiği özgürlük alanları, ekonomik refah ve kalkınma projeleri ile kendisini iktidara taşıyacak kitleye mahkûm durumdadır.

Siyasi iktidar mücadelesi veren oluşumlar, şahıslar bu iktidarı elde edebilir. Bir süre bu iktidarı devam ettirebilir. İktidarın zaman süresi, bu süreci ne kadar iyi okuduğu ve bu sürecin gereklerine göre yatırım yapıp ömrünü, iktidarını şartlara göre uzatabildiğine bağlıdır. Hükümet anlamında bir iktidar hesabı yapanlar, seçmenine vaad ettiği özgürlük alanları, ekonomik refah ve kalkınma projeleri ile kendisini iktidara taşıyacak kitleye mahkûm durumdadır.

“Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir”

sözü bu mahkûmiyetin sloganlaşmış cümlesidir. İnsan nefesine ve arzularına göre dizayn edilen ve açıklanan beyannamelerde vaad edilen özgürlük; zinayı, homoseksüelliği, her gün televizyon kanallarında faizi ve spor başlığı altında devlet eliyle oynatılan kumarları empoze etme ve benzer şekillerde karşımıza çıkar. Zihinleri bulandıran dizi ve filmler ile çocukların küçük yaşta itaatsiz, saygısız, toplumdan ve İslami ahlaktan, Allah korkusundan yoksun yetiştirilmek istendiği bir ortamda; Müslümanlar tarafından desteklenerek

iktidar edilen hükümet tarafından yapılıyor olması karşısında Müslümanların durup düşünmesi gerekiyor. Bu iktidar sürecinde katkı payları olmasından dolayı; ayette belirtilen gerçek iman sahiplerinin açığa çıkarılması ve verdikleri kararlara Allah'ın şahitliğini ya da neye şahit olarak adlarını yazdırdıklarını ifade eden bölümü tekrar düşünmeleri gerekiyor.

İlahi takdirden bağımsız iktidar düşünülemez. Gerek şartlar yerine getirilip hak ederek iktidar olunsun, gerekse zorbalıkla iktidar sahipleri topluma hâkim ve yönlendiren konumda olsun bu durum; zalim/mazlum açısından ya da hak/batıl mücadelesi açısından değerlendirildiğinde hep imtihan ve uzun vadeli hayra yönelik sonuç eksenlidir.

DİP NOTLAR

Rad Suresi 11. Ayet

Ali Şeriatî; Ümmet ve İmamet, s:40. Fecr Yay.

Araf Suresi 14-15. Ayetler

Bakara Suresi 214. Ayet

Rum Suresi 54. Ayet

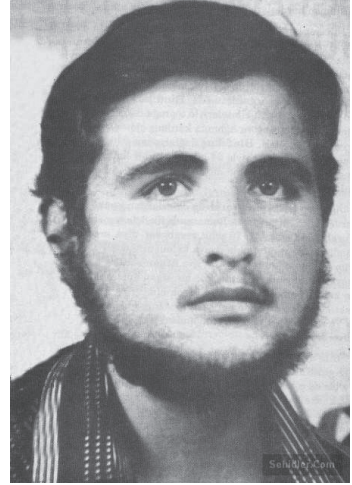
Taha Suresi 129. Ayet

Nahl Suresi 61. Ayet

Yunus Suresi 19. Ayet

Şura Suresi 14. Ayet

Ölmez Bilal! O, Ancak Şehid Olur Rabbine!

Fatih PALA
fatihpalafatih@gmail.com

Grup Genç'in Kan Toprağa Düşünce isimli albümlerinde seslendirdikleri "Bilal öldü derler ise sakın inanma Ana/ Bil ki ben şehid olmuşum şehidler ölmez Ana!" ezgisi kadar Bilal Yıldızcı'yı bize anlatan, tanıtan, hatırlatan başka bir şey bilmiyorum. Bir ezgi bir kişiyle ancak bu kadar özdeşleşir sanırım. O günlerin (1995) Grup Genç ekibinin gür seslerinden Nizamettin Türeyenci, öyle yürekten okumuş ki Bilal ezgisini, bugün söylemişçesine dinliyoruz hâlâ.

Şehadet sevdalıları olmanın en ulvicesini Bilaller'den öğreniyoruz. Bugün şehadet sancağının yere düşmemesini, o sevdanın katlanarak büyümesini hep Bilaller'e, Fuatlar'a (Çağlar), Selamiler'e (Yurdan), Metinler'e (Yüksel) ve kahramanca Rabbe adanışlarına yoruyoruz. Onların sahiplenişleri ve önden gidişleri, arkadakilere yani bizlere büyük çağrı olmuştur. Bu günlerde, toprağa maya misali akıtılan kanların her birinde onların payı vardır. Ne güzel pay edinmedir bu böyle, ne kutlu ecirlenme...

Bilal Yıldızcı yirmi sekiz yıl önce, bir 29 Ekim günü, İzmir'in Ödemiş ilçesinde açtığı gözlerini; o günlerde cihadın bağı olan Afganistan'da Hindikuş dağlarının gölgesinde 1987'de şehadet şerbetini içerek kapamıştı. Bu kapayış, peygamberlerden sonraki en büyük mertebeye ulaşmanın kapayışı idi. Ne mutluydu ona! Ne mutluydu onun gibi olana! Ve ne mutluydu o derdi kuşanana!

Soy ismindeki yıldızcılığı, şehadet yolunu tercih etmesiyle aslını bulmuştu Bilal'in. Sözleriyle, özleriyle ve tüm gönlüyle talip olduğu İslam davasını ve bu davanın en soylu savunusu olan cihadi

alının çatına vuranlardandı o. Gençliğinin baharında, daha yirmisinde, 'en kıymetli bahar'dan yana kullanmıştı hakkını; uyuyanları uyandıran, oturanları ayaklandıran bir ahlakla hem de. Onun ve daha pek çok aziz şehidimizin hakkındaki bilgileri geniş bir şekilde Mehmet Ali Tekin'in Şehidlerimiz 1-2 (Eylül 1999) eserinden ve AKEV (Akabe Kültür Eğitim Vakfı)'ın Ocak 1992'de yayınlattığı Yakın Tarih Şehidler Albümü'nden alıyoruz. Yeri gelmişken değinmekte yarar görüyorum: Bu iki çalışma da, yeri doldurulamaz ve kesinlikle haklarının teslim edilmesi gereken eserlerdir. Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edip şehitlik yoluna adananları misafir eden bu eserler, sözlerinde duranların yatağı olmakla birlikte; sonrakiler için de bir meş'ale mesabesindedir.

Bu müstesna eserlerde şehidimiz, yiğidimiz ve öncü yüreğimiz Bilal Yıldızcı hakkında babasının, kız kardeşinin, bir arkadaşının yazdıklarını ve kendinden bir mektubu okuyoruz. Okuduklarımızdan zihnimizde, izzetli bir Bilal portresi çıkarıyoruz. Hepsinden aldıklarımıza ve anladıklarımıza göre şehid Bilal; inandığı gibi yaşayan, değerlerinden asla taviz vermeyen, kardeşlerinin/ümmetin derdiyle dertlenen, bu dertlenmeyi yalnızca dilde bırakmayıp aynı zamanda haliyle de ispatlayan, yürüyenlerin ve koşanların oturanlardan ve sayıklayanlardan her dem üstün olduğunu haykıran bir kişiliğe sahip imiş. Şehadetinden sonra mahallelerinin, sokaklarının ve evlerinin rengi değişmiş Babasının aktardığına göre. Daha evvel İslam'ı anladıklarını ve yaşadıklarını sananlara, Bilal büyük bir ders vererek gitmiş. Kalbini de, kalıbını da ilkelerine feda etmeyenlerin, Allah katında fazla bir şey ifade et-

meyeceklerini nasihat ederek dağlara vurmuştur kendini. Dağlara kendini vurması, büyük bir davaya vurulmasından gelmiştir. En yüce rahatlığa sahip olmanın yolunun, önce dünya üzerindeki bütün rahatlıkları terk etmek şartına baktığını belletmiştir.

Şehidimiz Bilal, cihad topraklarındayken bile büyük bir kadirşinaslık örneği sergileyerek memleketindeki Müslümanların onurunu korumuştur. Afgan cihadının o günlerde bayraklaşan komutanı Ahmet Şah Mesut, onu bazen diğer mücahidlerle görüşmesi yolunda kışkırtmasına rağmen o; burada nefsi için durmadığı, geldiği yeri, yani Türkiye'yi temsil ettiğinin bilinciyle vakur ve sakin davranışlara bürünür. Cephede tuttuğu notların ışığında insan şu sonuca varıyor ki Bilal, fikrî seviyesini geliştirmeyi de bilmiş. Düşüncelerini daha uzlaşmaz ve tavizsiz bir temele oturtmuş. Tabi ki bunda, soluduğu cihad ortamının büyük payı olmuştur. Cihada gitmeden evvel, "Biz, burada cihadın ancak edebiyatını yapıyoruz." sözleriyle dışa yansıttığı düşünceleri, bizzat cihad meydanında bulunmasıyla yerini şu cümlelere bırakır: "Biz, cihadın edebiyatını bile yapamıyorduk!" Ve hele, daha memleketinde iken ölüme öldürme, o korkudan sıyrılma adına düzenli olarak ve özellikle de geceleri yaptığı mezarlık ziyaretleri, zekâsının ne derecede olduğunu belli edici türdendir.

Şehidlik kapısını henüz çalmadan o, şehadetinden sonra ailesine gönderilmek üzere yazdığı mektubunda; dur duraksız ailesine öğütlerde bulunur. İslam'a ve Kur'an'a sınıksız sarılmalarını ve bundan başka bir hayatı ellerinin tersiyle itmelerini tavsiye eder. Ameliyle verdiği ders yetmezmiş gibi, bir de sözleriyle kuşatıyor çevresi-

ni. İşte mümin ve mutmain yürek bu olsa gerek. Yalnızca kendini ve kendi iyiliğini düşünme ben-cilliğinde olmayarak, tüm tanıdıklarını da vahyin tarifsiz serinliğinde nefeslenmeye davet ediyor. Demek ki şehid, en büyük davetçidir, şahittir.

Davranışlarıyla, hayata bakışlarıyla ve din algılarıyla toplumdan farklılık arz edenlerin, şehadet kervanında yerlerini daha erken aldıklarını görüyoruz genellikle. Düşünün her hangi bir şehidi; hangisinde 'saldım çayıra Mevlam kayıra', 'bana değmeyen yılan bin yıl yaşasın', 'benim derdim bana yeter' türü düşünceler sadır olmuştur? Her Müslüman'ın uzaktan ya da yakından bir şekilde tanış düşeceği şehid insan vardır. Bu küçümen anketi onlar üzerinde doldursunlar. Bakalım, cevap bulamayışlarından ötürü mecalsiz kalan o kalem tutan parmaklarının hali nice olur o vakit!

"Bu savaş bitecek, hem de karanlığa kalmadan Anne." diyen şehid Bilal Yıldızcı, karanlıkları kararlılıkla aydınlığa ulaştırmanın gayretiyle Afganistan'a ve cihada sevdalanmıştır. Sevdasız, ümitsiz, kurbanlı ve şehidsiz bir davanın olmayacağını; gerek kendi zamanına ve gerekse gelecek bütün zamanlara kalın ve yalın harflerle yazarak, Allahu Teâlâ'nın kulluk için verdiği canını, karşılığı cennet olsun için satıvermiştir. Ne paha biçilmez bir ticarettir bu! Allahu Ekber.

Şehid Bilal'in cephede yalnızca ezan okumadığı, bilakis kâfirlerin canına okuduğu bu evrensel mirası yüklenmek, tabi ki de bizlerin, tabi ki de iman edip salih amellerde bulunan ve birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenlerin harcı olmalıdır, olacaktır. Bilal ölmedi ve dönmedi davasından; biz de ölmek istemiyorsak dönmeliyiz davamızın saflarına...

Emperyalist Güçlerin Sömürü Çeşitleri

Mustafa GÜLDAĞI
mustafaguldag@gmail.com

Batı uygarlığının egemen olduğu dünyada insanların ve yeryüzünün sömürmedik hiçbir şeyini bırakmadılar. Dünyada egemen olabilmeleri için insanların her şeyini sömürmek zorundaydılar. Sömürmek için yeni yeni araçlar icat ettiler. Öyle ustaca tekniklerle sömürüyorlardı ki bazen sömürürken sizi ağlatıyorlar, bazen güldürüyorlar, bazen gıdıklıyorlar, bazen katlediyorlar bazen de sömürmek için rehavet içinde bir hayat sunuyorlardı. Bazen ise yokluk ve kıtlık çektirerek sömürüyorlardı. Ki bu en meşhur sömürü şekilleriydi. Sömürülmesi gereken şeyleri 4'e ayırmışlardı:

- 1) Yer altı kaynaklarını sömürme
- 2) Yerüstü kaynaklarını sömürme
- 3) Zamanı sömürme
- 4) Eylemleri sömürme

Bu maddeleri tek tek inceleyelim.

1)YERALTI KAYNAKLARINI SÖMÜRME

18. Yüzyılda Sanayi Devrimi'nin başlamasıyla buharlı makineler icat edildi. Daha sonra bu makinelerin daha iyileri icat edildi. Ama bir sorun vardı. Bu makineleri çalıştırmak için bazen kömüre, bazen petrole bazen de gaza ihtiyaç vardı. Bu arada makinelerin icadıyla fabrikalarda hızlı üretime geçildi. Batı da hammadde kaynağı çok azdı. Petrol, kömür ve tüm bu hammadde kaynaklarını bulabilecekleri en iyi yer tabii ki de Müslüman coğrafyası ve Afrika idi. Bunun için çok detaylı projeler ayarlayıp önce

Osmanlıyı parçaladılar. Sonra da Osmanlı'dan kopan toprakları tek tek işgal ettiler. Parçalanan her topraktan ufak ufak ülkeler kurdular. Daha doğrusu **"sınırları çizilmiş küçük hapishaneler"** oluşturdular. Suriye, Irak, Tunus, Cezayir, Somali, Libya, Suudi Arabistan, Fas, Mısır, Filistin, Türkiye Cumhuriyeti gibi sınırları çizilmiş ufak ufak hapishaneler.. Bu hapishanelere tek tek gardiyan atadılar. Ve tabii ki de **"Türkiye Cezaevine (TC)"** de bir gardiyan atadılar. Sonra tüm bu coğrafyalardaki yer altı kaynaklarını sömürmeye başladılar. Artık yer altı kaynakları tamamen Batı'ya akıyordu. **Avrupa'ya ve Amerika'ya.** Çünkü artık köle bizdik efendi onlardı. Sıkıysa yeraltı kaynaklarımızı vermeyiz diyen bir lider çıksındı. Hemen ya suikastle ya darbeye hemen indiriliyordu ve darbe tarihini yazan yazarlar için ekmek kapısı açılıyordu(!)

Afrika ülkelerinin dünya üzerindeki en zengin ülkeler olması lazımdı. Çünkü en fazla yer altı kaynağı Afrika'daydı. Elmas, altın, petrol ve gaz en çok Afrika'daydı. Ama en fakir ülke Afrika'ydı. Açlıktan en fazla insanın öldüğü yer Afrika'ydı. Çünkü yer altı kaynakları Fransa, İngiltere, Amerika, İtalya ve Almanya tarafından sömürülüyordu. Winston Churchill'in 1936'da **"Bir damla petrol bir damla kandan daha değerlidir."** diyordu.(1) Uluslararası ilişkilerde tek felsefeleri buydu. Onlar için canın önemi yoktu. Milyonlarca çocuk açlıktan ölüyordu. Susuzluktan deve idrarı içmek zorunda kalıyorlardı. Ne demişti Henry Kissinger, **"Gıdayı kontrol edersen milletleri, petrolü kontrol**

edersen kıtaları, parayı kontrol edersen dünyayı kontrol edersin!”(2) Bunu uygulayarak bir sömürü ağı kurmuşlardı.

Bölgeyi araştıran Osman Atalay şu bilgileri aktarıyordu. “Angola petrolünün **% 95’i** Amerika’ya giderken, ABD petrol ihtiyacının **% 20’sini** Afrika’dan karşılıyor. Avrupa’nın birçok ülkesi tarım ürünleri başta olmak üzere et, süt, çay ve yeraltı enerji kaynaklarını Afrika’dan elde etmeye çalışıyor. Her yıl 0-5 yaş arası **15 milyon çocuk** yetersiz besin ve temiz su alamadığı için hayatını kaybediyor. Her gün **24 bin** kişi açlığa bağlı sebepten ölüyor. Afrika’da her yıl **“yedi milyon”** insan açlıktan ölüyor. Sahra çölünün güneyinde Afrika nüfusunun yarısı günde bir dolardan daha az para ile yaşıyor.”(3) Bu Afrika ülkesinden sadece bir tanesiydi. İşte yer altı kaynakları bu yollarla sömürülüyordu. Yani birilerinin zenginliği başkalarının **“yoksul ve aç”** kalmasıyla oluyordu. Birilerinin özgürlüğü başkalarının **“köle”** olmasıyla mümkün oluyordu. Birilerinin lüks hayat yaşaması başkalarının **“sefalet”** içinde yaşamasıyla mümkün oluyordu. İşte buna sömürücü adaletsiz kapitalist düzen diyorduk. Azınlık kodaman çetesinin zengin, lüks ve rahat içinde yaşaması için çoğunluğu oluşturan halkların sefalet, yoksulluk ve açlık içinde yaşamasıydı KAPİTALİZİM.

10 tane Amerikalı milyarderin dünyayı zenginliği ile yönetmesi için milyonlarca Afrikalı’nın açlıktan ölmesiydi Kapi-

talizim. Rabbimiz bu yuruyor ki: **“Ta ki o mallar, sizden yalnız zenginler arasında el değiştiren bir servet haline gelmesin.”** (Haşr, 7) Çünkü mallar ve paralar zenginler arasında dolaşıp duruyordu. Hiç yoksul halka inmiyordu. Bu ayet çağlara ışık tutuyor ve sömürücülerin uykusunu kaçırıyordu.

2)YERÜSTÜ KAYNAKLARINI SÖMÜRME

En kötü olan ise yerüstü kaynaklarının sömürülmesiydi. Diyeceksiniz ki yerüstü kaynağı ne? Evet yerüstü kaynağı tabii ki de **İNSANDI**. İnsanların beyinleri Batılıların istedikleri şekilde dizayn edilmeliydi. Bunun için bir çok İslam ülkesinde kültürel işgalde bulundular. Bu 3 şekilde oldu:

1) Osmanlı’dan ayrılan her ülkeye çeşitli ideolojiler soktular. Milliyetçilik, laiklik, sekülerizm, liberalizm, kominizm, sosyalizm gibi bir çok ideoloji soktular. İslam ülkelerindeki insanların her birinin bu ideolojilerden birini benimsemelerini ve koyu bağlanmalarını istediler. Böylece halk birbiriyle çatışma halinde yaşayacaktı. Bu bir nevi zihinlerin bölünmesiydi. Topraklar bölündü sonra da zihinler bölünmeye başladı. Sağcı solcuyla çatıştı. Sünni alevi ve Şii ile çatıştı. Milliyetçi diğer milletten olanla çatıştı. Dindar laikliği ve sekülerizmi isteyenle çatıştı. Koministler; milliyetçi, dindar ve kapitalist gruplarla çatıştı. Bunu görmemiz için çok uzaklara gitmemize gerek yoktu. Türkiye’ye bakma-

Osmanlı’dan ayrılan her ülkeye çeşitli ideolojiler soktular. Milliyetçilik, laiklik, sekülerizm, liberalizm, kominizm, sosyalizm gibi bir çok ideoloji soktular. İslam ülkelerindeki insanların her birinin bu ideolojilerden birini benimsemelerini ve koyu bağlanmalarını istediler. Böylece halk birbiriyle çatışma halinde yaşayacaktı. Bu bir nevi zihinlerin bölünmesiydi. Topraklar bölündü sonra da zihinler bölünmeye başladı.

mız yeterliydi. Her ideolojinin bir partisi kurulmuştu. Siyasî arenada da çekişmeler devam ediyordu. Ama hiçbir parti bir türlü gerekeni yapamıyordu. Yıllar geçiyor partiler hükümetler, koalisyonlar ile dikiş tutmuyordu. **"Oy pusulası hiçbir zaman doğru yönü göstermiyordu"** Böylece İslam ülkelerindeki insanların beyinleri sömürülüyordu. Beyinler sömürülerek dizayn ediliyordu. Zaten bir ülkenin yer üstü kaynağı olan insanın beyni sömürülmüş ise yer altı kaynaklarının sömürülmesinin çok önemi yoktu. **"Zihinlerin fahişeleşmesi kadının fahişeleşmesi kadar kötüydü."** Hatta daha fazla...

2) Batılılar işgal ettikleri İslam ülkelerinin

başına Batı kafalı, koyu laik ve seküler liderleri atadılar. Bu liderlerin kimini adı Ali kiminin adı Ahmet kiminin adı Mustafa idi. Yani isimleri bizim gibiydi ama kafaları işgalci İngilizler ve Avrupalılar gibiydi. Bu **"kendi yerli kafası batıcı"** liderler Müslüman halklara inançlarını unutturmak için baskılar yaptı. İnançlarını yasakladı. Dillerini yasaklayıp değiştirdi. Batı tarzı eğitim sistemleri kurdu. Batı'dan kanunlar getirildi. Yerine göre örtü yasaklandı. Böylece açıklık ve çıplaklık teşvik edildi. Çıplanmaya alıştırıldı. Batılı açık ve çıplak kızlar İslam ülkelerine getirilip Müslüman kadınların onlara özenmeleri sağlandı. Türkiye'de Osmanlıca'nın yasaklanıp Latin alfabesinin kabul edilmesiyle beynimiz resmen sömürüye tabi tutuldu. Artık günlük hayatta **"300-400 kelimecik"** konuşuyorduk. Beynimizdeki kelime kapasitesi azaldığı için düşünme ve ifade etme kabiliyetimiz de azalmıştı. Yani kelime bilgisinin azalması zekâyı geriletmişti. Eskiden **7.000** (yedi bin) üzerinde kelimeyle konuşuyorduk. Birbirimize kendimizi iyi ifade ediyorduk. Böylece daha iyi anlaşıyorduk. Beynimiz bu şekilde de sömürüye tabi tutuldu. **ASLINDA KATLEDİLDİK.** Bu bir soykırımdı. Edebiyatımız, kültürümüz, dilimiz

Artık Müslüman ülkeler Batılılaşmaya başlayınca Batı tarzı müzik ve filimler de alınmıştı. Gençler bu müziklerin bağımlısı haline gelmişti. Daha ilerleyen dönemlerde televizyonla birlikte evlerimiz resmen işgale uğramıştı. Yarışma programları, ahlaksız diziler ve programlarla resmen kültürel emperyalizme tabi tutulmuştuk. Aslında teröristler sandığımız gibi dağlarda değildi. Televizyonların içindeydi. Dizilerden, sinemalardan, yarışma programlarından bize sırtıyorlardı. Kendi evimizin içinde beyinlerimizi işgal ediyorlardı.

sıfırlandı. Her şeyi sıfırladık. Kütüphanelerimiz kabristana dönüştü. Hem de ziyaretçisiz kabristana dönüştü.

1923'te CHP milletvekili olan ve başbakan da olan Şükrü Saraçoğlu **"Otuz sene daha işi böyle sürdürebilirsek, din meselesini tamamen bertaraf etmiş oluruz"** demiştir. Meclis kürsüsünden **"din zehirdir!"** diye bağırıştır. **(4)** Otuz senede zaten İslam'ın kökünü kazımak için her şeyi yapmışlardı. 1923 ile 1950 arasında yani Kurtuluş Savaşı'nda zafere kadar milletle beraber, milletle el ele milletin değerleriyle barışık zaferden sonra milletin değerlerine ve inançlarına düşman olmuşlardı. Çanakkale Savaşı'nda da

böyle oldu. Savaşta milletin inançlarıyla barışık savaştan sonra milletin inancına tamamen düşman. Daha da ilginç yıllar boyunca bir yenilgiyi zafer diye yutturdular nesillere.

Thomas Babington Maculay 1835'te yayımlanan makalesinde şunları yazıyor: **"İngiliz dili ve kültürünü tüm Hindistan'a yayarak, öyle bir insan grubu oluşturacağız ki bunlar kanları ve renkleri itibarıyla Hintli ama zevkleri, dünya görüşleri, zihinsel yapıları bakımından İngiliz olacaklar"**(5) Evet Türkiye'de yapılan da tam böyle bir şeydi işte. Kanımız, rengimiz yerli ama zevklerimiz, zihin yapılarımız, dünya görüşlerimiz aynı İngilizle-rinki gibi olmuştu. Bunu Türkiye'de başarmış-lardı.

3) Artık Müslüman ülkeler Batılılaşmaya başlayınca Batı tarzı müzik ve filimler de alınmıştı. Gençler bu müziklerin bağımlısı haline gelmişti. Daha ilerleyen dönemlerde televizyonla birlikte evlerimiz resmen işgale uğramıştı. Yarışma programları, ahlaksız diziler ve programlarla resmen kültürel emperyalizme tabi tutulmuş-tuk. Aslında teröristler sandığımız gibi dağlarda değildi. Televizyonların içindeydi. Dizilerden,

sinemalardan, yarışma programlarından bize sırtıyorlardı. Kendi evimizin içinde beyinlerimizi işgal ediyorlardı. Evet bunu kendi evlerimizde yapıyorlardı. Son gelinen nokta ise bir faciaydı. Sokaklar beyni sömürümüş yığınlarla dolmuştu. Amerika'daki bir cadde yürüyen bir insanla Türkiye'de bir caddede yürüyen insan aynı hayat tarzına sahip olmuştu. Aynı şeyi düşünüyor, aynı şekilde konuşuyor, aynı şekilde yaşıyor, aynı elbiseleri giyiyordu.

250 sene önce, Müslümanları ifsat için İslâm âlemine gönderilen İngiliz Casusu Hampher, bu görevi yaparken kullandığı "İslâm'ı Nasıl Yıkabiliriz?" başlıklı kitapta şu maddelere yer veriliyordu:

"İslâm dini ve İslâm ahlâkına bağlı kişileri kötöleyeceğiz. Din terbiyesinin kaynağı olan aile yuvasını yıkacağız. Müstehcen resimler neşredecek, gençleri fuhşa, livâtaya, cinsel sapıklıklara sürükleyeceğiz. Şu 4 şeyi gizli ve açık yayacağız: İçki, kumar, zina, domuz eti."(6)

Siyonistler, 9 Mayıs 1956'da yaptıkları toplantıda 27 maddelik çalışma protokolü hazırladılar. Bu protokollerin yukarıdaki maddelerle benzerliğine dikkat ediniz: **"Aile hayatını yıkan, gelecek nesilleri ahlâka aykırı yollarla ifsat edin, sanatı zayıflatın, edebiyatı şehvî ve müstehcen hale getirin, sınırsız bir lüks, baş döndürücü modalar icat edin, çılgınca harcamayı teşvik edin."**(7)

Bunlar İslam coğrafyasında aşamalı olarak uyguladılar. Müslüman halkları ahlaksız hale getirdiler. Yer üstü kaynağı olan insan beyninin ve yaşantısının sömürüsü tamamlanmıştı. Televizyon, medya ve eğitim sistemiyle zihinlerimize tecavüz ediliyordu. Zihinlerimiz fahişeleştiriliyordu. Dedik ya **"Zihinlerin fahişeleşmesi kadının fahişeleşmesi kadar kötüydü."** Kendi ellerimizle kendi beynimize

Firavun, halkının tüm zamanını piramit yaptırarak sömürmüştü. Onlara düşünecek, kavrayacak, anlayacak vakit bırakmamıştı. Şimdi de böyle değil mi? Küresel güçlerin piramitlerine hizmet için gece gündüz çalıştığımızdan dolayı kurmuş oldukları düzeni anlayamıyorduk. Okuyamıyorduk. Fikir düşünce üretemiyorduk. Bizleri sürekli çalıştırıyorlar bunla da yetinmeyip boş vakitlerimizi "televizyon, futbol maçı, konser yarışma programları" ile doldurmuşlardı. Düşünecek, anlayacak, fark edecek vakit bırakmamışlardı.

tecavüz ettiriyorduk. Televizyon kumandasından basacağımız bir düğmeyle yapıyorduk bunu. Beynimiz fahişeleşmişti. İnanın beynimize bekaret testi yaptırsak sınıfta kalırdık(!) Sonuç: **"NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE!"**(!) Bu tip sloganlarla da kendimizi kandırıyorduk. "Ne mutlu adaletli, İslamı yaşayan, tüm tuzaklara rağmen Kur'an'ı anlayıp yaşayabilen bir Türk olana!" Sanırım atmamız gereken doğru slogan buydu. İçerik boş sloganlarla doğru yönü tayin edemiyorduk.

Artık eğitim sistemini tamamen seküler ve Batıcı hale getirdikten sonra zeki öğrencileri tespit edip onları alıp kendi okullarında yetiştiriyorlardı. Kendi amaçları için kullanıyorlardı. "Mesela ODTÜ gibi

İngiliz elinin değdiği üniversitelerde zaman zaman **SATRAŇ** turnuvası düzenlenirdi! Bu turnuvalarda AKLI ile öne çıkanlara her ne şartta olursa olsun çengel atılırdı!"(8) Bu da gösteriyor ki satranç turnuvasını kazananlar ve büyük başarı elde edenleri burs vererek yurt dışında okutuyordu. Okutmak bahane, onları kafalayıp kendi amaçları için kullanıyorlardı. Şu an Türkiye'de gördüğümüz birçok meşhur siyasetçi ve akademisyen bunlardan bir kaçıydı. Bildiğiniz gibi satranç zekâyı geliştirir. Tuzak, kumpas kurmayı öğretir. Satrançta başarılı iseniz bu sizin çok zeki olduğunuzu gösteriyordu. ODTÜ üniversitesinde düzenlenen satranç turnuvasının amacı buydu. Zeki çocukları tespit etmek. Bu turnuvaya genelde solcu öğrenciler rağbet ediyordu.

3) ZAMANI SÖMÜRME

Firavun'un bir sistemi vardı. Bu kurmuş olduğu sömürü, zulüm ve aldatma sistemini insanlar anlamasınlar, sorgulasınlar diye şu taktiği kullanıyordu. Firavun, insanlara yapımı on yıllarca sürececek dev **"piramitler"** inşa ettiriyordu. Halkın neredeyse hepsini çalıştırıyordu. Karşılığında ise insanlara yaşayacakları kadar ekmek ve su veriyordu. İnsanların

tüm zamanı piramiti inşa etmek için geçiyordu. Gece gündüz piramit yapmak için çalışan insanlar Firavun'un düzenini sistemini sorgulayamıyorlardı. Kurmuş olduğu düzenin detaylarını anlayamıyorlardı. Çünkü çalışmaktan dolayı anlayacak, fark edecek sorgulayacak vakitleri kalmamıştı. Firavun onların zamanlarını sömürmüştü. Onlara düşünecek kavrayacak anlayacak vakit bırakmamıştı. Şimdi de böyle değil mi? Küresel güçlerin piramitlerine hizmet için gece gündüz çalıştığımızdan dolayı kurmuş oldukları düzeni anlayamıyorduk. Okuyamıyorduk. Fikir düşünce üretemiyorduk. Bizleri sürekli çalıştırıyorlar bunla da yetinmeyip boş vakitlerimizi **"televizyon, futbol maçı, konser yarışma programları"** ile doldurmuşlardı. Düşünecek, anlayacak, fark edecek vakit bırakmamışlardı. Zamanı istediğimiz şekilde düzenleyemiyorduk. Birileri zamanı nasıl geçireceğimizi dizayn etmişti çoktan. Sabah çalışmak için evden çıkacaktın. Akşam gelince dizileri izleyecektin. Ya da maç veya yarışma programlarını. Okuyacak, düşünecek, fark edecek zaman bırakmamışlardı. Okuyacak, anlayacak fark edecek, fikir ve düşünce üretecek zamanı olmayan toplumlar köleleşmeye daha müsaitti. Zamanı dizayn edenler ne verirse o kadarını alıyorduk. İki gözüm, kafalarımızı hiçbir zaman boş bırakmıyorlardı.

Zihnini hak yöne çevirme diye seni oyalayacak her şeyi ayarlamışlardı. Her türlü hokkabazlığı, okus pokusu, şaklabanlılığı ve ilizyonu yapıyorlardı. Zaman hırsızları her yerdeydi. Malın çalınırsa belki yenisini alabilirdik. Ama zaman çalınınca tekrar geriye getiremiyorduk. Malımızı çalan hırsızlara gösterdiğimiz tepkiyi zamanımızı çalan hırsızlara gösterseydik zillet altında yaşamazdık. Malımız çalınmasın diye kapı pencerelerimize on kilit vururken zamanımızı çalan hırsızları evimize alıyor ve bakımını sağlam ya-

İnsan yapısı gereği eylemde bulunan bir varlıktır. İnsanların beyinlerini kontrol edenler aslında eylemlerini ve verecekleri tepkiyi de kontrol edebilirlerdi. Medya ile insanların kafaları dolduruluyordu. İstenilen algı insanların kafasında inşa ediliyordu. Ardından insanların verecekleri tepkiler ve yapacakları eylemler kontrollü şekilde dizayn ediliyordu. Örnek verecek olursak bir anda sol sağ çatışması oluşturabiliyorlardı. Bir anda Kürt-Türk çatışması çıkarabilirlerdi. Bu işler direkte duran bayrağın indirilmesine bakardı.

piyorduk. Televizyon gibi. Bilgisayar oyunları gibi. Batı'nın her türlü fitne argümanları evimizin içinde barınıyordu. Hem de vakitimizi almak için. Zaman hırsızlarına karşı kapılarımızı beyinlerimizi yaşantılarımızı kilitlemedikçe zilletten kurtulamayacaktık. Zaman hırsızlarını yakalayan polislerle arkadaşlık kurmak en güzeli. Bakın etrafınızda muhakkak vardır.

Ey Türk gençliği, muhtaç olduğun kudret kokuşmuş Batı'nın yaşam tarzında değil. Muhtaç olduğun kudret Kur'an'ın asil sayfalarında mevcuttur. Sanırım atmamız gereken doğru slogan bu olmalıydı. (Belli mi olur bir slogan neleri değiştirir)

4) EYLEMLERİ SÖMÜRME

İnsan yapısı gereği eylemde bulunan bir varlıktır. İnsanların beyinlerini kontrol edenler aslında eylemlerini ve verecekleri tepkiyi de kontrol edebilirlerdi. Medya ile insanların kafaları dolduruluyordu. İstenilen algı insanların kafasında inşa ediliyordu. Ardından insanların verecekleri tepkiler ve yapacakları eylemler kontrollü şekilde dizayn ediliyordu. Örnek verecek olursak bir anda sol sağ çatışması oluşturabiliyorlardı. Bir anda Kürt-Türk çatışması çıkarabilirlerdi. Bu işler direkte duran bayrağın indirilmesine bakardı. Akşam haberlerinde **"Bayrak indirilmiş! Hainler ülkeyi sarmış! Ülke elden gidiyor!"** diye verilen haberlerle halk kitlesinin beyni doldurulur ve çatışma çıkartılır. Halk hiçbir zaman sorgulamaz. Bayrağı indiren kim, bizi çatıştıran kim diye asla sorgulamaz. Tıpkı 1980'lerde sol ve sağ çatışmasının başlaması ve Türkiye geneline yayılması gibi. Sabah bir silahla sağcılar solcu öldürüyordu. Öğlen aynı silah solculara veriliyor, solcular da sağcı öldürüyordu. Ve istenilen eylem yaptırılıyordu. Bunu yaşayanlar anlatıyor. Bayrağımızdaki hilalin **"Allah'ı"**, yıldızın da **"Peygamberimizi"** temsil ettiği söylenir ve öğretilir. Ama

ülkemizde ne hikmetse devlet yönetiminde ne Allah'ın (cc) hükümleri ne de Peygamberimiz'in (sav) sünneti dikkate alınır. Bu durumda zaten bayrak direktten çoktan inmiş demektir. Asıl bunun için eylemler yapmalıyız ve ses çıkarmalıyız. Ama bunun için eylem yapmamızı istemezler. Bu şuurdan bizi uzak tutarlar. Köhnemi ve içi boş bir bayrak anlayışı ile kafamızı doldurup eylemlerimizi nasıl yapacağımız belirlerler.

Eylemleri yönlendirmek için **"aşırı nefret ve kin, aşırı sevgi ve hoşnutluk"** duyguları çok iyi kullanılıyordu. Aşırı sevgi beslediğin bir şarkıcının konserlerine gitmen veya onun müziklerini dinlemen sağlanıyordu. Aşırı nefret ettiğin bir grupla hiç durmaz kavgaya etmen sağlanıyordu. Aşırı bağlandığın **"moda tutkusu"** ile hep elbise alman sağlanıyordu. Aşırı sevdiğin bir **"yarışma programı"** için her şeyi erteleyebiliyordun. Aşırı sevdiğin bir **"futbol takımının"** maçları için yapman gerek birçok şeyi erteleyebiliyordun. Eylemlerin yönlendiriliyordu. Neye güleceğine neye ağlayacağına neye nefret edeceğine neyi aşırı seveceğine onlar karar verip bunlara göre senin eylemlerini yönlendirebiliyorlardı. Televizyonda yapılan bir reklam ile hemen gidip senin o ürünü alman sağlanıyordu. Hatta hangi eylemlerin iyi olup olmadığını senin algına yerleştiriyorlardı.

George Orwell haklı olarak: **"64 bininci tekrarda her şey gerçek haline gelir"** demişti. Gerçekten bir şey ne kadar çok tekrarlanırsa bilinçaltına yerleşme olasılığı da doğru orantılı olarak büyüyor. Kanallarda, haber programlarında, dizilerde, filmlerde bir şey o kadar çok tekrar ediyordu ki artık o tekrar eden şey normalleşiyor ve bizlere yaptırarak hale getiriyorlardı. Tıpkı televizyonlarda çıplak ve açık kadın göstere göstere artık açık saçık giyinilmesi sağlanmıştı. Alkol alınan sahneleri o kadar yayınladılar ki toplumun alkol kullanmasını sağladılar. O kadar çok müstehcen sahne yayınladılar ki artık insanların zina yapmasını normalleştirdi-

Batılın çok süslü ve güçlü görünmesi bizi aldatmasın. Hak gelince, hak görününce, hak fark edilince, hak ortaya çıkınca, bir güneş gibi doğunca batılın yok olmaktan başka çaresi kalmayacaktır. Yok olmaya mahkum olacaktır. Biz hakkı ortaya koyalım ve gösterelim. Batılın yok olduğunu biz görmesek bile bizden sonrakiler muhakkak görecektir. Çünkü Rabbimizin vaadi var: "Muhakkak ki batıl yok olmaya mahkumdur!"

ler. O kadar çok yalan haber ve bilgi yayınladılar ki bunlara inanan halk o yalanlara dayanarak eylem ve davranış sergiliyordu. Velhasıl istenilen eylemi yaptırmak için alt yapısını çok iyi oluşturuyorlardı.

Belki tüm bunlardan sonra içimizden **"Batsın bu dünya!"** diye haykırmak geliyor. Bazen de asabileşiyoruz. Rabbimiz buyuruyor ki: **"De ki: "Hak geldi, bâtıl yok oldu. Muhakkak ki bâtıl yok olmaya mahkûmdur."(İsra 81)** Batıl kesinlikle yok olmaya mahkûmdur. Tarihi incelediğimizde batılın kimi zaman helakla kimi zaman zamanın akışı içe-

risinde yok olup gittiğini görürsünüz. Batılın çok süslü ve güçlü görünmesi bizi aldatmasın. Hak gelince, hak görününce, hak fark edilince, hak ortaya çıkınca, bir güneş gibi doğunca batılın yok olmaktan başka çaresi kalmayacaktır. Yok olmaya mahkum olacaktır. Biz hakkı ortaya koyalım ve gösterelim. Batılın yok olduğunu biz görmesek bile bizden sonrakiler muhakkak görecektir. Çünkü Rabbimizin vaadi var: **"Muhakkak ki batıl yok olmaya mahkumdur!"**

Selam ve dua ile...

KAYNAKLAR:

- 1) 17 Şubat 2015 Milli Gazete Nedim Oda-baş
- 2) 01 Aralık 2014, Takvim Gazetesi Ergün Diler
- 3) <http://www.timeturk.com/tr/makale/osman-atalay/afrika-da-her-yil-7-milyon-insan-acликтan-olur.html#.VPnm89LcowA>
- 4) Eşref Edip Fergan, Kara Kitap, s.44-52
- 5) Sömürgecilik, Emperyalizim, Küreselleşme, Fikret Başkaya, sf.38
- 6) 27 Eylül 2014 Milli Gazete, Şakir Tarım
- 7) 27 Eylül 2014 Milli Gazete, Şakir Tarım
- 8) Takvim Gazetesi, 2 Şubat 2015 Ergün Diler

Cemaat ve Kardeşlik

Fehime YENİ

Cemaat sözlükte, insan topluluğu-bir araya gelen insanlar demek ise de; bizim söz etmek istediğimiz cemaat İslam Ümmetinin oluşturduğu cemaattir. Bu cemaat aynı Kitaba (Kur'anı Kerim'e), aynı peygambere inanan, namazında aynı Kibleye dönen Müslümanlardır.

İslam cemaatinin temelde amacı bir tek Allah'a, şirk koşmadan muvahhidce yaşayıp insanlık için çıkarılmış hayırlı bir ümmet olmaktır. İnsanlık için, insanlığın kurtuluşu için çalışan, benliğini bir tarafa bırakıp bireyselliğin basitliğinden başkaları için çalışma üstünlüğüne ve erdemine ulaşma çabası ile ve güzelliği ile kendini ortaya koyar.

Asrımızın hastalığı olan bireyselleşme ve sınıflaşmaya karşı kalkan olan cemaat bilinci ve cemaatleşmedir. Kişi cemaat ortamında eğitilip olgunlaştıkça toplumsal duyarlılığı artar, kendi için istediğini mümin kardeşi için de isteyerek gerçek bir mümin olma derecesine yükselir. Allah'ın rahmetine mazhar olan insan birlik olmanın ve kardeşliğin taşıyıcısı da olur. İmanı ile birlikte kişiliği de güçlenip güzelleşir.

Cemaat her tür bereketin adıdır. İslamı pratikleştirmenin, islamı yaşamının en güzel yeridir. Günümüzde nesli korumanın, muhafaza etmenin, toplumun negatif etkisinden korumanın en güzel yeridir cemaatler. Cemaat içerisinde yapılan davranışlar, çalışmalar Allah rızasına uygun olmak zorundadır. Sosyal faaliyetler salih amel niteliğindedir. Salih amellerin insanda oluşturduğu huzur ve coşku burada oluşmaktadır.

Bakıldığı zaman cemaat içerisinde bulunup görev almak eziyet gibi görünse de birlikteliğin huzur ve verdiği ruhsal rahatlık evde oturup durmanın rahatlığına tercih edilir. Allah'ın rahmetini hisseden cemaatteki birey/mümin bu eziyeti kişisel rahatına tercih etmenin hazzı ve coşkusunu başka bir yerde bulamadığını görcektir. Cemaat içerisinde bulunmayı tercih etmek böyle bir gönüllülük gerektirir.

Müslümanların cemaat oluşturmalarının tarihi İslam tarihi ile başlar. Son ümmet olarak ilk İslam cemaatini Peygamber (a.s.) ve etrafındaki Müslümanlar oluşturmuşlardır. Bu ilk cemaat bize İslamın yaşanırılığı ile örnek olmuştur. Bu örneklik 1400 yıldır nesilden nesile aktararak bize ulaşmış ve inşallah kıyamete kadar da devam edecektir.

İslam cemaat dinidir ve Allahu Teala Ali İmran 104. Ayeti Kerimesinde: "İçinizde hayra çağıran, iyiliği emredip kötülükten sakındıran bir cemaat bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır" ifadesi ile İslam dininin cemaat dini olduğunu ve Peygamber Efendimiz de: "İnsanların en hayırlısı, insanlara faydalı olandır" buyurarak cemaatin temel prensibini ortaya koymuştur.

İslam Cemaatinde herkes birbirinin kardeşidir. Müminler Allah'ın dinini yaşamaya çalışırlar. Önderleri kendileri gibidir. Hiçbir üstünlüğü yoktur. O Allah'a itaat ettiği sürece ona itaat edilir. Müminler tıpkı namazda olduğu gibi toplum hayatında da yan yanadırlar ve neden yan yana olduklarının da şuurundadırlar. Cemaat olmaları bilinçli ve gönüllü bir tercihtir. Arala-

rındaki bağ parti, ırk, soy-sop, hemşehrlik değil iman bağıdır. Beraberlikleri çıkar ilişkisi değil Allah içindir.

Müslümanlar bulundukları yerde az da olsalar cemaat ruhunu yaşamak ve yaşatmakla görevlidirler. Tefrikaya sebep olmadan vahdet ve ümmet bilinci ile islam kardeşliği için çalışırlar. Cemaat olan müminler birbirini tanır, sayar ve destek olurlar, birbirlerine yardım da bulunurlar, birbirlerinden haberdar olarak yaşarlar, birbirlerinin eksiğini tamamlarlar. Bir vücudun azaları gibidirler. Birbirlerine kenetlenirler. Nitekim Allahu Teala Saff Suresinde: "Allah yolunda hepsi birbiriyle kenetlenmiş, yekpare ve müstahkem bir bina gibi saf bağlayarak mücadele edenleri sever" buyurmaktadır. Çalışmaları aralarında istişare iletilir.

Kardeşlik bilinci ve hukukunu Müslümanlar cemaat içerisinde öğrenir ve yaşarlar, cemaat içinde eğitilirler. Cemaatle namaz kılmak, islamın prensiplerini öğrenme şekli yaşayarak, işiterek ve görerek olur. Nitekim Ashab Peygamber Efendimiz ile yiyip içiyor, savaflara katılıyor, namaz kılıyor, Onunla oturup kalkıyor, gelen vahye canlı olarak şahit oluyor ve böylece islamı görerek-işiterek ve yaşayarak öğrenip ek-

siksiz bir şekilde uygulayarak Asrı Saadet toplumunu oluşturmuşlardır.

Bizler Peygamber (a.s.) yöntemini uygulasak günümüzdeki İslam Cemaati de o dönem gibi olacaktır. Kardeşler arası hukukumuzu belirlerken ilişkilerimizde Kuran ve Sünnet çizgisinden sapmazsak sağlam bireyler ve sağlam cemaat oluşturmuş oluruz ve o zaman dünyevileşmeden ve dünya bağımlılığından kurtuluruz.

Şunu söyleyebiliriz ki cemaat bilinçli birlik-telik ve basiretli bir tercihtir. Cemaat kardeşlik, paylaşma, dayanışma, Allah için sevmek, Allah için var olmaktır. Kişinin eğitilip şahsiyet kazandığı/kazandırıldığı ortamdır. Cemaat kendi eksiğini kardeşi ile tamamlamasıdır. Cemaat insanlığımızı güçlendirmede kararlı olmaktır. İslamı hassasiyeti gündemden çıkarmamak çabasıdır. İnsanlığın sorunlarını birlikte çözme çabasıdır. Cemaat cesarettir, küfre toplu cevaptır. Cemaat okuldur, ortak akıldır.

Bütün bunları göz önünde bulundurup yerimiz islam cemaati içinde ayırtturalım. Allah'ın rahmetini birlikte hissedelim inşallah.

Allah'ın rahmeti ve bereketi üzerimize olsun.

Hicret, Allah İçin Allah'a Kaçıştır*

M. Ali FURKAN

Arapça "hecr, hicrân" kökünden türemiş bir isim olan hicret kelimesi, sözlükte; "Bir şeyi terk etmek, onunla ilgiyi kesmek, o şeyden bedenen, lisânen veya kalben ayrılıp uzaklaşmak, bir yeri terk ederek başka bir yere göç etmek..." gibi anlamlara gelmektedir.

Dini bir kavram olarak hicret; genel anlamıyla, Müslümanların inançlarından dolayı kendilerine uygulanan baskılardan nedeniyle İslam'ın hâkim olmadığı ülkelerden Müslümanların yaşadığı beldelere göç etmeyi, özel manasıyla da, Hz. Peygamber (s.a.s)'in ve Müslümanların Mekke'den Medine'ye göçünü ifade eder ki, bu kimselere "muhacir" denilmektedir.

Hicret kavramının Türkçe karşılığı "göç" emektir." Ancak hicretin, göçün manasından çok geniş bir anlamı vardır. Çünkü göç; herhangi bir nedenle bir mekândan başka mekâna yerleşmek maksadıyla gitmektir/ayrılmaktır. Oysa İslami açıdan hicret ise, "hiçbir zaman basit, sıradan bir göç" olayı değildir. Hicret, tevhidi mücadelenin engellendiği, İslam'ı yaşamanın yasaklandığı bir yerden, alının rahatlıkla sedeye konabileceği, İslami yaşamanın engellenmediği bir yere sadece İslam'ı rahat yaşayabilmek için gitmektir. Dolayısıyla hicrette bıkmak, usanmak, vazgeçmek yok, geri dönüş için hazırlık yapmak yani güçlenip geri dönmek üzere Allah'ın dinini ikame etmek için geçici/ belirli bir süre içinde yaşadığı ülkeyi terk etmektir. Kıscası hicret "Allah için Allah'a kaçıştır."

Hicret etmek yerine göre farzdır, yerine göre ise haramdır. Bir Müslüman için yaşadığı yer, namaz, oruç, ezan, Hacc gibi temel İslami amelleri yerine getirmeye imkân vermiyorsa, bu amelleri işlemesinden dolayı baskıya uğruyorsa oradan hicret etmek farz olur. Şayet bir Müslüman'ın ülkesini terk etmesi, İslami farzlardan birinin ihmalini gerektiriyor ve o farzı yerine getirecek bir başkası da bulunmuyorsa, o zaman hicret etmek haram olur." Örneğin bugün Filistin halkı, Siyonist İsrail'in zulmü altında inlemekle beraber uzun yıllardan beri büyük bir direniş ve kahramanlık örneği de sergilemektedir. Şayet Filistin halkının bir kısmı zulümden kurtulmak için hicret ederse, hem direniş zayıflamış olacak, hem de Yahudiler gelip onların boşalttığı yerleri de işgal edip yerleşeceklerdir. Böyle bir durumda hicret etmek asla kabul edilemez. Filistin örneği başka coğrafyalarda, değişik şekillerde tezahür edebilir. O halde zamana, mekâna ve koşullara göre İslam'ın öngördüğü şekilde hicret yapılır. Hicret en küçük bir sıkıntı karşısında yerini yurdunu terk etmek değildir. Hicret, temel inanç meselelerinin üzerindeki baskılara, uygulanan bütün engellemelere karşı direnilmesine, mücadele edilmesine rağmen bireysel ameller bile pratiğe aktarılamıyorsa ve bu konuda yapılacak hiçbir şey de kalmamışsa, işte o zaman söz konusu olabilir.

Hicret, sadece mekânsal anlamda bir yerden başka bir yere göç etme anlamına gelen bir ibadet değildir. Hicret, öncelikle lisanen, kalben, küfürden, şirkten, tuğyandan ve her türlü günah ve münkerden ayrılmayı gerektiren bir iba-

dettir. Bu olmadan, yani kalben, lisanen bu sayılan küçük ve büyük günahlardan uzaklaşmadan, onlardan ayrılmadan, yerinizi, yurdunuzu terk etmeniz de gerçek hicret gerçekleşmiş olmaz. Çünkü Rab-bimiz, henüz baskıların, işkencelerin başlamadığı ve bir elin parmakları kadar dahi ayetlerin henüz nazil olmadığı Mekke'nin o ilk dönemlerinde inen ayetlerden Müslümanların kalben ve lisanen müşriklerden ve onların yaşam tarzlarından, Dar'un-Nedve'lerinden ayrılmayı emretmektedir. Nitekim Mekke döneminin ilk yıllarında nazil olan Müzemmil süresinin onuncu ayeti, Hicret'in lisanen ve kalben ayrılmayı belirtmektedir. Ayette şöyle buyrulmaktadır:

"Onların demelerine karşı sen sabret ve onlardan güzel bir ayrılma tarzıyla kopup-ayrıl." (Müzemmil, 73/10)

Ayeti kerimede "Vehcurhum hicren cemila" olarak belirtilen hicret, mekânsal bir yer değiştirme yani göç anlamına gelmemektedir. Çünkü Müslümanların mekânsal anlamda yer değiştirmelerini zorunlu kılacak baskı ve işkenceler henüz söz konusu değildir. Kur'an'ın yeni nazil olmaya başladığı Mekke'nin ilk dönemlerinde bu ayette gündeme getirilen hicretin anlamı; onların hayat anlayışlarından, fikri yapılarından, ahlak anlayışlarından, ticari ve siyasi anlayışlarından, kılık kıyafetlerinden, eğitim ve öğretim anlayışlarından, dünya malı algılarından kısacası beşeri ideolojinin ortaya koyduğu, küfür, şirk sisteminin tortularından ayrılmadır. Yani haramlardan helâllere, küfür ve şirkten Allah'ın gönderdiği Hak Din İslam'a, isyandan itaate, batıldan hakka, münkerden marufa, cehennemden cennete, düzenin önlerine çıkardığı sahte dinlerden ve sistemlerden Allah'ın Müslümanlar için öngördüğü yaşam tarzına gitmektir, ayetin kast ettiği hicret!.. Bir başka deyimle hicret, safını Allah'tan yana belirlemenin, Allah'a koşmanın; her türlü günden Allah'a sığınmanın adıdır!..

İslâm tarihinde ve Peygamberimizin hayatında kuşkusuz en önemli olay Hicret'tir. Çünkü bu olay İslâmî tebliğde bir dönüm noktası, bir milat olmuştur. Bu, İslâm'ın din olarak tamamlanmasına açılan bir kapı ve gerçek dirilişin gerçekleştirilmesini sağlayan en önemli ve en belirleyici bir olay olarak insanlık tarihindeki yerini almış ve bu konumunu kıyamete kadar da korumasını sağlayacak bir olaydır.

"Vehcurhum hicren cemila" ayetinde, her halükarda İslam'dan yana tavır almak ve Allah'ın razı olduğu tavrı ortaya koymak vardır. Müzemmil suresinin bu ayeti, biz Müslümanların mekânsal hicretten önce Kur'an'a uymayan yaşam tarzından, cahili bakış açısından, cahili kültür, sanat ve edebiyat anlayışından kısacası bize dayatılan çağımızın putu haline getirilen demokratik sistemler başta olmak üzere modernist, seküler, laik bütün beşeri sistemlerden her konuda hicret edip, Kur'an'a hicret etmemizi istemektedir.

Bu konuda ikinci bir ayet ise, yine ilk inen surelerden olan Müddessir suresinde geçmektedir. "Verrucze fehcur" "Murdar/pis olan şeyleri de terke devam et." (Müddessir, 74/5)

Rucz/Ricz, kalpleri kirlüten manevi pislik anlamına gelmektedir. Ayet, bu tür bütün 'Riciz veya Rucz' olan her ne varsa, onlardan hicret etmeyi/uzaklaşmayı buyurmaktadır! Bunun; şehvetlerden, arzulardan, yerilen ahlaktan, sevilmeyen huylardan ve hatalardan hicret etmek/terk etmek olduğu söylenmiştir (Ragıp el-İsfehâni, Müfredat). Bu ayet de, Müzemmil 10. Ayette olduğu gibi, mekânsal hicretten/ayrılıştan önce, kalben, lisanen kalbi kirlüten her türlü pislikten ayrılmanın zorunluluğunu belirtmektedir. Çünkü böyle bir ayrılış, safların net olması için ayrılığı zorunlu kılmaktadır. Nitekim Mekke'den Medine'ye hicret, kimliklerin, safların ve aidiyetlerin, toprakla, kan ve nesep bağıyla, ırkla, renkle belirlenmediğini, tek belirleyici olanın akide bağı olduğunu çok açık bir şekilde göstermiştir. Yani kimlikler, saflar ve aidiyetler, bu hicretle birlikte netleşmiş ve ayrılmıştır. Artık kıyamete kadar gelecek bütün Müslümanlar, cahiliye kalıntısı bütün bağlardan, asıl belirleyici olan akide bağına gitmenin gerçek hicret olduğunu bileceklerdir. Aksi halde cahiliye ile bağlantıları devam ediyor anlamına gelecektir ki, bu ise onların henüz iç/manevi hicretlerini gerçekleştirememiş olduklarını gösterecektir. Bu da o kimse-lerin Müslümanlığını tartışmalı hale getirecektir.

Kime ve nereye hicret edileceğini ise Rabbi-miz bir ayetinde şöyle belirtmektedir;

“İbrahim “Doğrusu ben Rabbimin diledi-ği yere hicret ediyorum, O şüphesiz güçlüdür, Hâkimdir” dedi.” (Ankebut, 29/26)

İslâm tarihinde ve Peygamberimizin haya-tında kuşkusuz en önemli olay Hicret’tir. Çün-kü bu olay İslâmî tebliğde bir dönüm noktası, bir milat olmuştur. Bu, İslâm’ın din olarak ta-mamlanmasına açılan bir kapı ve gerçek dirili-şin gerçekleştirilmesini sağlayan en önemli ve en belirleyici bir olay olarak insanlık tarihindeki yerini almış ve bu konumunu kıyamete kadar da korumasını sağlayacak bir olaydır.

Kur’ân-ı Kerim’de Hicret Kavramı

Kur’ân-ı Kerim’de “hicret” kelimesi geçmez. Ama hicret kelimesinin türediği kök olan “hecr” kökünden gelen çeşitli türevler -ki bunların tümü hicret/göç, ayrılmak, terk etmek anla-mındadır- Kur’ân-ı Kerim’de toplam 31 yerde geçer. Kur’an’ın hicretle kastettiği göç, sadece bedensel olmayıp, kalbi Allah dışındaki şeyler-den uzaklaşıp Allah’a yönelmek anlamına geldi-ği yukarıda da belirtilmişti. Kur’an buna Allah’a hicret veya Allah yolunda hicret demektedir (Ankebût, 29/26).

Aynı surenin bir başka ayetinde, “Ey iman eden kullarım, şüphesiz benim arzım geniştir; artık yalnızca bana ibadet edin. Ey iman eden kullarım! Şüphesiz Benim yarattığım yeryüzü geniştir (Ankebût, 29/56). Bu ayette Yüce Al-lah, mü’min kullarına yeryüzünün geniş oldu-ğunu, özgürce yaşayabilecekleri bir yere gidip Kendisine kulluk etmelerini öğütlemektedir.

Bulundukları yerde baskı altında olup da kendileri için geçersiz mazeret öne sürenler ise şöyle azarlanmaktadır; Kendilerine yazık eden kimselere melekler, canlarını alırken: ‘Ne işte idiniz?’ dediler. Bunlar: ‘Biz yeryüzünde müstaz’af/çaresiz idik’ diye cevap verdiler. Me-lekler de: ‘Allah’ın arzı geniş değil miydi? Hic-ret etseydiniz ya!’ dediler. İşte onların barınağı cehennemdir. Orası ne kötü bir gidiş (yeri)dir. Erkekler, kadınlar ve çocuklardan (gerçekten) aciz olup hiçbir çareye gücü yetmeyenler, hiç-bir yol bulamayanlar müstesnadır. İşte bunları, umulur ki Allah affeder. Allah affedicidir, bağış-layıcıdır. Allah yolunda hicret eden kimse, gidecek çok yer ve bolluk/genişlik bulur. Kim Allah ve Resûlü uğrunda hicret ederek evinden çıkar da sonra kendisine ölüm yetişirse artık onun mükâfatı Allah’a aittir. Allah çok bağışlayıcı ve merhamet edicidir (Nisâ, 4/97-100).

Bu ayette hicret imkânı bulunan kimsenin, müstaz’aflığını/zayıflığını bahane ederek müş-rikler arasında zelil bir şekilde yaşamaya razı olması, işlenen münkerlere karşı çıkmaması kı-nanmaktadır. Hicret etme imkânına sahip iken zayıflığını bahane ederek müşriklerin baskıları-na, hakaretlerine razı olmak, onların düşünce-lerini benimsemek bu ayetten de anlaşılacağı üzere asla kabul edilmemektedir. Bu konuda üzerine düşeni yapmayanların, Müslümanların düşmanlarını isteyerek/istemeyerek destek-leyenlerin yeri de – ayette açıkça belirtildiği gibi- elbette cehennem olacaktır. Çünkü dinin gereklerini yapamayan kişinin, imkân bulduğu takdirde başka bir yere, Müslümanların arasına hicret etmesi farzdır. Bunların istisnası ise kim-lerin zayıf/müstaz’af oldukları açıkça belirtil-miştir; bir yol bulamayan, bir çıkışa güç yetire-meyen güçsüz kadınlar, çocuklar ve erkeklerdir. Umulur ki Allah onları affeder’ buyrulmaktadır.

Diğer bazı ayetlerde de hicret kelimesi şu şekilde geçmektedir;

“İman edenler ve hicret edip Allah yolunda cihad edenler var ya, işte bunlar, Allah’ın rah-metini umabilirler. Allah Gâfûr ve Rahîm’dir” (Bakara, 2/218).

“Rableri, onların dualarını kabul etti (Dedi ki:) ‘Ben, erkek olsun kadın olsun -ki hep birbi-rinizdensiniz- içinizden, çalışan hiçbir kimsenin yaptığını boşa çıkarmayacağım. Onlar ki, hicret ettiler, yurtlarından çıkarıldılar, Benim yolumda eziyete uğradılar, çarpıştılar ve öldürüldüler; andolsun, Ben de onların kötülüklerini örtece-ğim ve onları içinden ırmaklar akan cennetlere koyacağım. Bu mükâfat, Allah tarafındandır. Al-lah, mükâfatın en güzeli kendi nezdinde olan-dır.” (Âl-i İmran, 3/195).

“(Münafıklar) Sizin de kendileri gibi inkâr et-menizi istediler ki, onlarla eşit olasınız. O halde Allah yolunda hicret edinceye kadar onlardan hiçbirini veli/dost edinmeyin. Eğer yüz çevirir-lerse onları yakalayın, bulduğunuz yerde öldü-rün ve hiçbirini dost ve yardımcı edinmeyin.” (Nisâ, 4/89).

Hicret etmeleri gerekirken, hicret etmeyen-ler ikaz edilmekte, yardım istekleri ise şu şekil-de şarta bağlanmaktadır:

İman edip hicret edenler, Allah yolunda mal-larıyla, canlarıyla cihad edenler ve (mücâhidleri) barındırıp yardım edenler var ya, işte onların bir kısmı diğer bir kısmının velileridirler. İman edip de hicret etmeyenler ise, onlar hicret edinceye

kadar size onların velâyetinden/dostluğundan hiçbir şey yoktur.(Bununla beraber) Eğer onlar din hususunda sizden yardım isterlerse, sizinle aralarında sözleşme/anlaşma bulunan bir kavim aleyhine olmaksızın (o Müslümanlara) yardım etmek üzerinize borçtur. Allah, yapacaklarını hakkıyla görmektedir (8/Enfâl, 72).

Hem hicret edenler, hem de hicret edenlere yardım edenler övülmekte, gerçek mü'minler olduğu belirtilmektedir:

İman edip de Allah yolunda hicret ve cihad edenler; (muhacirleri) barındıran ve yardım edenler var ya, işte gerçek mü'minler onlardır. Onlar için mağfiret ve bol rızık vardır. Sonradan iman eden ve cihad edip de sizinle beraber cihad edenler de sizdendir. Allah'ın kitabına göre rahim sahipleri (akrabalar) birbirlerine (vâris olmaya) daha uygundurlar. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla bilendir (8/Enfâl, 74-75).

"İman edip de hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad edenler derece/rütbe bakımından Allah katında daha üstündürler. Kurtuluşa erenler de işte onlardır. Rableri, onlara kendinden bir rahmet ve rıza ile onlar için içinde ebedî tükenmez bir nimet bulunan cennetleri müjdeler. Onlar orada ebedî kalacaklardır. Şüphesiz ki Allah katında büyük mükâfât vardır." (9/Tevbe, 20-22).

Allah için, Allah yolunda hicret edenlere, Allah görünmez melekleri ile yardım edeceğini vaad etmektedir. Allah hem hicret edenlerden, hem de onlara yardım edenlerden razı olduğunu söylemektedir:

"Eğer siz ona (Muhammed'e) yardım etmezseniz, (iyi bilin ki) iki kişiden biri olduğu halde (Resulullah ve Ebubekir) kâfirler onu (Mekke'den) çıkardıkları zaman Allah ona yardım etmişti. Hani onlar mağarada (Sevr mağarasında) idiler, (Ebubekir korkunca Resulullah) o zaman arkadaşına, 'üzülme, Allah bizimle beraberdir' diyordu. Bunun üzerine Allah ona (sükûnet sağlayan) emniyetini indirdi, onu sizin görmediğiniz bir ordu (melekler) ile destekledi ve kâfir olanların sözünü alçalttı. Allah'ın kelimesi/sözü ise (zaten) yücedir. Çünkü Allah daima üstündür, hikmet sahibidir." (9/Tevbe, 40).

"(İslâm dinine girme hususunda) Öne geçen ilk muhacirler ve ensar ile onlara güzellikle uyanlar; Allah onlardan razı olmuştur, onlar da O'ndan razı olmuşlardır ve (Allah) onlara, içinde ebedî kalacakları, zemininden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur." (9/Tevbe, 100).

"Andolsun ki Allah, Müslümanlardan bir grubun kalpleri eğrilmeye yüz tuttuktan sonra, Peygamber'i ve güçlük zamanında ona uyan muhacirlerle ensarı affetti. Sonra da onların tövbelerini kabul etti. Çünkü O, onlara karşı çok şefkatli, pek merhametlidir." (9/117).

"Zulme uğradıktan sonra Allah yolunda hicret edenlere gelince, onları dünyada güzel bir şekilde yerleştireceğiz. Eğer bilirlerse ahretin mükafatı elbette daha büyüktür. (Onlar,) Rabblerine tevekkül ederek sabredenlerdir." (16/Nahl, 41-42).

"Sonra şüphesiz Rabbin, eziyet edildikten sonra hicret edip, ardından da sabrederek cihad edenlerin (yardımcısıdır). Çünkü Rabbin, onların bu amellerinden sonra, elbette çok bağışlayan, pek merhamet edendir." (16/Nahl, 110).

Müslümanlara kendi yurtlarında eziyet eden, zulmederek hicrete zorlayanları Rabbim ikaz ediyor ve sonlarının iyi olmayacağını şöyle belirtiyor:

"Onlar, seni yurdundan çıkarmak için neredeyse dünyayı başına dar getirecekler. O takdirde, senin ardından kendileri de fazla kalamazlar. Senden önce gönderdiğimiz peygamberler hakkındaki sünnet/kanun (da budur). Bizim kanunumuzda hiçbir değişiklik bulamazsın." (17/İsra, 76-77).

"Ve şöyle niyaz et: 'Rabbim! Gireceğim yere sıdk ile/dürüstlüklerle girmemi sağla; çıkacağım yerden de dürüstlüklerle çıkmamı sağla. Bana, tarafından, hakkıyla yardım edici bir kuvvet ver.'" (17/İsra, 80).

Hicret etmek zorunda bırakılan Müslümanların bir tek suçu var, o da sadece ve sadece 'Rabbimiz Allah'tır' demeleridir:

"Onlar, başka değil, sırf 'Rabbimiz Allah'tır' dedikleri için haksız yere yurtlarından çıkarılmış kimselerdir..." (22/Hacc, 40).

"Allah yolunda hicret edip sonra öldürülen yahut ölenleri hiç şüphesiz Allah güzel bir rızıkla rızıklandıracaktır. Şüphesiz Allah'ın bizzat kendisi, rızık verenlerin en hayırlısıdır. Allah onları, kesinlikle memnun kalacakları bir yere girdirecektir. Allah, kesinlikle tam bilgilidir, Halîmdir." (22/Hacc, 58-59).

"İçinizden faziletli ve servet sahibi kimse-ler akrabaya, yoksullara, Allah yolunda hicret edenlere (mallarından) vermeyeceklerine yemin etmesinler, bağışlasınlar; feragat göster-

sinler. Allah'ın sizi bağışlamasını arzulamaz mısınız? Allah çok bağışlayandır, çok merhametlidir." (Nûr, 24/22).

"(Resulüm! şu sözümü) Söyle: 'Ey iman eden kullarım! Rabbinize karşı gelmekten sakının. Bu dünyada iyilik yapanlara hasene/iyilik vardır. Allah'ın yarattığı yeryüzü geniştir (Kâfirler arasında Allah'a karşı hakkıyla ibadet ve itaatini yapamayan kimse, inancını yaşayacağı yere hicret edebilir). Yalnız sabredenlere, mükafatları hesapsız ödenecektir.'" (Zümer, 39/10)

"Kafirlerin nikahı altında bulunan mü'min kadınların hicreti ise; Ey iman edenler! Mü'min kadınlar hicret ederek size geldiği zaman, onları imtihan edin. Allah onların imanlarını daha iyi bilir. Eğer siz de onların mü'min kadınlar olduklarını öğrenirseniz, onları kâfirlere geri döndürmeyin. Bunlar onlara helâl değildir. Onlar da bunlara helâl olmazlar. Onların (kocalarının) sarf ettiklerini (mehirleri) geri verin. Mehirlerini kendilerine verdiğiniz zaman onlarla evlenmeniz size bir günah yoktur. Kâfir kadınları nikâhınızda tutmayın, sarf ettiğinizi isteyin. Onlar da sarf ettiklerini istesinler. Allah'ın hükmü budur. Aranızda O hükmeder. Allah bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir." (Mümtehine, 60/10)

Bir başka hicret şekli de eleştirilen, kabul edilmeyen hicrettir, o da Kur'an'dan hicrettir. Hz. Peygamber Kur'an'dan hicret edenleri şöyle şikâyet etmektedir;

"Peygamber dedi ki: 'Ey Rabbim! Doğrusu kavmim bu Kur'an'ı mehcûr/terkedilmiş -hâzel kur'âne mehcûrâ (mehcûran)- (bir şey yerinde) tuttular.'" (25/Furkan, 30). Burada şikâyetçi olmayan kimseler Kur'an'a inandığını söyleyen kimselerdir. Bunlar tarafından Kur'an, terk edilmiş yani 'mehcur' bırakılmış. Elbette "mehcur-terk etmek" sadece "onu reddetmek" anlamına gelmez. Ne demektir Kur'an'ı 'mehcur' bırakmak;

Kur'an hükümleri hayattan uzaklaştırılıp, O sadece raflarda muhafaza edilen bir süs eşyasına dönüştürülürse;

O hayattan kovulup, sadece hastalara ve ölümlere okunan bir kitap haline getirilirse;

O apaçık ve anlaşılır olduğu halde, anlaşılmaz" veya "O, sadece falan ya da filan tarafından anlaşılabilir" denilirse,

İşte o zaman, Kur'an, 'mehcur' bırakılmış olunur.

Gözyaşları içerisinde dinlenen Kur'an'ın, bizzat bireysel, ailevi ve toplumsal hayatı tan-

zim etme yönü görmezlikten gelinirse, Kur'an, 'mehcur' bırakılmış olur.

Hadis-i Şeriflerde Hicret Kavramı:

"(Allah'a) Şirk/ortak koşan bir müşrik Müslüman olduktan sonra, kâfirlerden ayrılıp Müslümanlar arasına katılmadıkça Allah, onun hiçbir amelini kabul etmez." (İbn Mâce, Hudûd 2, hadis no: 2536; Nesâî, Zekât 73)

"Hicretten sonra hicret olacaktır. Yeryüzünün en hayırlıları, Hz. İbrahim'in hicretini kendisine örnek alanlardır." (Ebû Davûd, Cihad)

"Memleketler, Allah'ın memleketleridir. Kullar da Allah'ın kullarıdır. Nerede hayır bulursan orada yerleş." (İbn Kesîr, Tefsirü'l-Kur'âni'l-Azim, II/14)

"Tevbe sona ermedikçe hicret sona ermez; güneş batıdan doğuncaya kadar da tevbe son bulmaz." (Dârimî, Siyer 70).

"Ameller/eylemler, niyetlere göre değerlendirilir. Kim Allah ve Rasûlü için hicret ederse o, Allah ve Rasûlü için hicret sevabını alır. Kim de elde etmek istediği dünya malı, ya da evleneceği kadın için hicret ederse onun hicretinin karşılığı da hicret ettiği şeydir." (Buhârî, Vahy 1; Müslim, İmâret 33).

"Müslüman, dilinden ve elinden Müslümanların selâmette kaldığı kimsedir. Muhacir de, Allah'ın nehyettiği şeyleri terk edendir." (Buhârî, Rikak 71; Müslim, İman, 4, 64-66; Ebû Dâvud, Cihad 2, hadis no: 2481, Cihad 4, Vitir 11; Tirmizî, İman 2762-2763; Nesâî, İman, hds no: 4963; İbn Mâce, Fiten, hds. 2934; Dârimî, Rikak, hds. 2715).

"Muhacir, Allah'ın yasakladığı şeylerden uzaklaşan ve onları terk eden kimsedir." (Buhârî, İman 4, Rikak 26; Ebû Dâvud, Cihad 2).

"Bir adam, Rasûlullah (s.a.s.)'a sordu: Yâ Rasûlullah, hangi hicret daha faziletlidir?

Allah'ın elçisi buyurdu ki: Allah'ın yasakladığı/haram kıldığı şeyleri terk etmendir." (Nesâî, Biat 12, hadis no: 4148; Ebû Dâvud, Vitir 12, hds. 1449, Dârimî, Salât 135, hds 1431).

"Fitne zamanında ibadet, bana hicret etmek gibidir.." (Müslim, Fiten 26, hadis no: 2650; Tirmizî, Fiten 28, hds. 2297; İbn Mâce, Fiten, 14, hds. 3985)

"Muhâcir, Allah'ın yasakladığı kötülük ve günahlardan uzaklaşan ve onları terk eden kimsedir." (Buhârî, İman: 4, Rikak: 26; Ebu Davud, Cihad: 4, Vitir: 11)

Seküler Tuzaklara Karşı Hicret Ruhu*

Hayriye BİCAN

Ve kim Allah için kötülük diyarını terk ederse, yeryüzünde çok تنها yollar ve bereketli hayatlar bulacaktır. Kim de kötülükten kaçarak Allah'a ve Peygamberi'ne göç etmek uğruna evini terk eder sonra onu ölüm alırsa onun mükafatı da Allah katındadır. Çünkü Allah gerçekten çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır."(Nisa-100)

"Ameller niyetlere göredir. Herkese niyet ettiği şey vardır. Öyleyse kimin hicreti Allah'a ve Resulüne ise, onun hicreti Allah ve Resulünedir. Kimin hicreti de elde edeceği bir dünyalığa veya nikâhlanacağı bir kadına ise, onun hicreti de o hicret ettiği şeydir."(Buhâri-Müslim)

Hicret yolculuktur. Peygamberi yürüyüşün izini sürmektir. Peygamberi ahlaka ulaşma çabasıdır. Hicret tarihi bir olay değildir. Her çağın yüzünü aklatan bir mesajdır. Hicret bugündür, yarındır, gelecektir. Hicret hayattır. Hicret istikamettir, tevekküldür, teslimiyettir. Hicret Hakk'a yürüyüş seferberliğidir, şirki terk edip tevhide ulaşmaktır. Hicret, cehalet karanlığından sıyrılmaktır.

Hicret, harekettir, berekettir, başlangıçtır, basamaktır, habercidir. Dostluk ve muhabbetir. Mazlumluktan kurtulmaktır. Ayrılarak buluşmaktır. Uzaklaşarak yaklaşmaktır. Hicret, kötülüklerden kurtulmaktır. Hicret, kulluk şuuruna ulaşmaktır. Hicret, kimliği bulmak, benlikten sıyrılmak ve nefisten kurtulmaktır. Şeytanı düşman bilmektir.

Nebevi hayat metodunun izini sürmek için yola çıkan her yolcunun varacağı duraktır, hicret. Allah'ın hayata koyduğu kanunlara itaat etmekte ve uygulamakta çaba gösterip bu noktada dirençlerini muhafaza edenler hicreti şuurunu korurlar. Müslümanca yaşam imkânlarının yok edilmeye çalışıldığı toplumlarda yozlaşmaya karşı dik durarak, erdemli bir toplum kurmak için çalışanlar hicret anlayışını kuşanırlar.

Hicret yolda olmaktır, Rabbe kul olma yolunda kesintisiz yürüyüştür. Hicret, Müslümanca var olma iradesini sarsılmaz bir imanla ortaya koymaktır. Mücadele ruhunu canlı ve diri tutmaktır. Gönüllerdeki direniş ruhunu yaşam alanlarında görünür kılmaktır. O kutlu yolda gönüllü olmaktır. Canla, malla bu yola baş koyup gönül ikliminde diriliş meşalesini tutuşturmak. Hicret, varoluş mücadelesidir, fark etme şuurudur, direniş azmidir.

Hicret sevgidir, vazgeçilmez bir sevdadır. Zor, meşakkatli bir sevgidir. Ve hicret hazin bir yakarıştır ve iç yakıcı hasretle yaşanır hicret... Hicret hicrandır. Ayrılık/firak olmadan, acısız, kedersiz, hüzünlü bir hicret düşünmek zordur. Başlangıçta zor ve acı olan hicret yolculuğu, nihayete doğru letafetini sağlar etrafa.

Allah'ın rızasını talep ederek, O'nun(c.c) yoluna koyulan yiğitler muhacirdir. İslam davası için çalışanlar, sözlerinde duranlar, gönüllerine iman yerleşmiş olanlar onlardır. Onlar hayır ve hasenat için gayret edenler, sıkıntılara karşı göğüs gerenler, sıkıntılara karşı sabırlı olanlardır. Rabbe güvenen ve sonunda O'na döneceklerini

*175. sayımızda yayımlanmıştır.

bilenler, doğru bir hicret tasavvuru oluşturur ve bu hicret şuuruyla bir hayat yaşarlar. İlkeli bir bakış ve yöneliş ile kâmil insan olma istek ve arzusuyla yaratılış hakikatinin şuuruyla hareket eden her mümin "Muhacir" olma sevdasını yüreğinde yaşatır. Hakkı yaşatma hususunda ki kararlılık içinde her mümin batıl anlayış ve davranışlardan kaçarak Allah'ın emirlerine yönelir, nehiyelerinden de uzaklaşır. Peygamber efendimiz(s.a.v): "Muhacir, Allah'ın yasaklarından hicret eden/ kaçan kişidir" diyerek bu noktaya ışık tutmuştur. Her müminin hedefi batıl mecralardan kurtularak İslam'ın rahmet atmosferine hicret etmek olmalıdır.

Hicret Allah'a kaçmaktır. Kur'an'da Resul diliyle; "Fefirru ilallah.../ O halde hemen Allah'a kaçın..." (Zariyat-50) buyrulur. Yani Allah'a(c.c) sığın, Allah'a kaçın, O'na(c.c) yönelin, teveccüh edin, demektir. Allah'ın huzurundan başka gidecek yerin bulunmadığı, insanın çaresizce "Kaçacak yer nerde?"(Kiyamet-10) diye sorduğu O gün gelmeden önce, fırsat elden kaçmadan Rahman olan Allah'a yönelmek gerekir. Bu anlayışla hayatı Allah'a adamaktır. Her işi sadece O'nun adına yapmaktır. Muhacir yürüyüş sevdalı olarak, yürümekten koşmaya, koştuktan koşmaya çağlayanlaşıp akar. Tüm dinamizm ve gayretini bu yola hasreder. Muhacir olmak hayat boyunca hakikate doğru akmaktır. Sıratı müstakimde, Peygamber'in(s.a.v) izinde seyretmektir. Emanetçisi olduğumuz misyonu

yürüyüşe, hicrete çevirmektir. Bizim görevimiz galip gelmek başarılı olmak değil, sorumluluğumuzu hakkıyla yerine getirmektir. Başarıyı verecek olan Rabbimizdir.

Hicret cihettir. Her muhacir yolcudur. Her yolcuya üzerinde yürüyeceği bir yol lazım, takip edeceği bir yön lazım ve varacağı bir menzil lazım... Muhacir batıl anlayışlardan kurtularak, hicretini Rabbe doğru sürdürür. "Ben de zulüm ve kötülük diyarını terk ederek Rabbime döneceğim."(Ankebut-26) "Sizden ve sizin Allah'tan başka yalvarıp yakardığınız şeylerden uzak duracak ve yalnızca Rabbime yalvaracağım. Böylece umulur ki, yakarışım Rabbim tarafından cevapsız kalmayacak. (Meryem-48)

Rahman olan Allah(c.c) yeryüzünü, arzın tümünü müminler için yurt yapmıştır. Bulunduğu bölgede tüm çabalarına rağmen Allah'ın istediği gibi yaşamaya imkân bulamayanlar için, kurtuluş hicrettedir. Mümin ya muhacirdir, ya da ensardır. Dünyanın neresinde olursa olsun muhacir ve ensar birbirine muhtaçtır. Birbirlerinin dostu ve koruyucusu olmak zorundadırlar. Ne yazık ki, modern algılarla sekülerizmin /dünyevileşmenin etkisiyle yozlaşmanın sonucu olarak lügatlerimizden bile çıkarıp attığımız muhacir ve ensar kelimelerini tekrar güncelleştirip, kullanmamız ivedi olarak yapmamız gereken bir eylemdir. "Öte yandan imana erişen, zulmün egemen olduğu diyardan göç eden, Allah yolunda mallarıyla canlarıyla çaba gösterip duran

kimselere ve onlara kanat açıp yardım edenlere gelince, işte bunlar birbirlerinin dostu ve hamileridir.” (Enfal-72)

Göç eden/Hicret eden güçsüz kalmaz. Akan su yosun tutmaz. Akarsular çağlayanlaşırlar. Ama durağan göllerin böyle bir şansları yoktur. Özlerini ve tatlarını kaybederek bataklığa dönüşmek tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. Hicret zor bir eylemdir, elbette. Ama “Her zorlukla birlikte bir kolaylık vardır.” (İnşirah, 5-6) Sevgiyle aşkla çıkılan yolda engeller, mücadele gücünü azaltmaz bilakis iradeyi güçlendirir. Dikenleri var diye hiçbir bülbül güle duyduğu aşktan vazgeçmemiştir. İnançları uğruna eşinden, dostundan, toprağından koparak hicret edişinin içinde zorluk ve burukluk olacak elbette. Ama her şeye rağmen o burukluğun içinde emre amade olmanın huzuru mevcuttur.

Hicret şuurundan yoksun kalan bugünün insanı yozlaşmayı yaşıyor. İslam’dan uzaklaşıp batıl mecralara yönelen insan zelilleşiyor. Sorumluluklarını unutuyor. Kurtuluş için hicret ruhuyla silkinip kalkmak gerekiyor. Zihinleri ve gönülleri temizlemek gerekiyor. Hayatımızda yer eden batı kaynaklı kavramlardan kurtulmak önemlidir. Yaşam felsefemizdeki ifsat edici virüsleri temizlersek zihnimizi, kalbimizi, duygularımızı yanlışlıklardan, çirkinliklerden korumuş oluruz. Çağın marazı olan zihinsel bulanıklık ve zihinsel körleşmeden kurtulmak için zihinsel hicrete muhtacız.

Tanzimat döneminden itibaren toplumuzda başlayan, dilde ve kavramlarda ortaya çıkan bozulmalar, anlam kaymaları doğal olarak zihinsel kirlilikleri ortaya çıkarıyor. Demokrasi, liberalizm, hümanizm ve feminizm gibi batıdan kültürümüze ihraç edilen ve toplumun değerleriyle zıt olan kavramlar müminlerin anlam dünyalarında bozulmalar ortaya çıkarıyor. Sekülerleşme/dünyevileşme illetinden dolayı toplumda yaşanan travmalar ortada. Toplum olarak içine düştüğümüz bu sosyal, kültürel ve ahlaki yozlaşmalara karşı İslami kimliği inşa ederek, yeniden inanç meşalesini tutuşturmak elzemdir. Zihnimizden, kalbimizden, hayatımızdan batıl menşeli her şeyi kovarak arı-duru berrak bir zihinle, hayatımızda sadece İslami prensipleri pratize etmeliyiz

Hicret niyet ve hedeftir. Yaratılış hakikatine uygun olarak hayat seyrini muhafaza edenler, muhacirdir. İnsan, hicret ruhunu kaybedince kavram kargaşası ve kaos baş gösterir, haya-

tında. Söz ve davranışların kimyası bozulur. İnsan için ilk emir olan okumak sığlaşır ve kısırlaşır. Öğrenmek ve öğretmek ibadet olmaktan uzaklaşır. Okumak terbiye ve ahlak olmaktan çıkıyor. Öğrenmek kemale sevk eden bir basamak olmuyor. İlahi olandan soyutlanan “bilgi” insanı canavarca davranışlara itebiliyor. Sadece Allah adına yapılan okumalar hicret şuurunu pekiştirir.

Hayatta iyiliklere doğru yapılan her hareket hicrettir. Hicreti çok boyutlu düşünebiliriz. Birçok örnek verebiliriz. Günahlara pişman olup tövbe etmek hicrettir. Tevekkül, teslimiyet hicrettir. Küfürden, şirkten, zulümden kaçış hicrettir. Mümin kardeşini nefsine tercih hicrettir. Huylara yön vermek, kötü ve olumsuz hallerden kaçınarak salih ve hayırlı amellere yönelmek de hicrettir. İdeal uğruna verilecek olan her türlü mücadele hicrettir.

Hicrette hedef Medîne’dir. Din ve medeniyet kelimeleri her bakımdan aynı anlam dünyasına ait sözcüklerdir. Hicretin amacına ulaşması için, medeniyeti inşa etmesi için dinin bize yüklediği sorumlulukları hayata geçirmek gereklidir. Hicret şuru yok olduğu için Medeniyet ruhu da kaybolmuştur. Medeniyete hayat hakkı tanımamak, Medinelere hayat hakkı tanıtmamak demektir. Medine’yi yıkmak hicret ruhunu yok etmektir. Medeniyet köklerinden kopartılarak, batılı kavram ve söylemlerin kucağına terk edilen insan çöküşün ve çözülüşün içine düşmüştür. Varoluş iddiasını yitirmiştir. Medinelere yeniden medeniyet tohumlarını ekerek “Medine’yi” yeniden kurmak muhacir ve ensarın en önemli vazifesidir. Medine’sini kaybeden medeniyet şuurunu da yitirir.

Hicret bugünde ve istikbalde ilkeli olarak varoluş kavgasıdır. İslam’ın medeniyet kodlarının hayatiyetini sürdürmesi için devam eden bir şurudur. Hicret, Yüce Kitab’ın nurunun ve ruhunun, “Kitapsızlara” karşı oluşturduğu direnç noktasıdır. Hayata hasenat ile tutunmak için bu yolda yürümek şart, ancak o zaman Muhammedi yolun muhacir ve mücahitleri olmayı hak ederiz. İşte o zaman seküler tuzaklara yem olmaktan kurtuluruz.

“Şüphe yok ki, imana ermiş olanlar, zulüm ve kötülük diyarından uzaklaşanlar/hicret edenler ve Allah yolunda mücadele edenler/üstün gayret gösterenler, işte ancak onlar Allah’ın rahmetini umabilirler, Allah çok affedicidir, rahmet kaynağıdır.” (Bakara-218)

Nübüvvet Kervanı: İbrahim (as)-III

Soner ARSLAN

“Allah Âdem’i, Nuh’u, İbrahim ailesini ve İmran ailesini seçip âlemlere üstün kıldı.

Bunlar birbirlerinden türeyen nesillerdir. Allah işitendir, bilendir.”

(Al-i İmran suresi 33-34)

İbrahim (as), peygamber olarak gönderilmiş olduğu kavmine tebliğini sözlü olarak eksiksiz yerine getirmiş ve hiç bir zorluktan yılmadan mücadele etmişti, fakat kavmi İbrahim (as)’in olanca mücadelesine rağmen doğru yolu görmek istemedi. İbrahim (as), sözlü mücadelenin netice vermediğini görünce, putlara tapmanın kendilerine ne bir fayda ne de bir zarar sağlamayacağını onlara anlatabilmek için fiili tebliğe geçmiştir.

Rivayet edildiğine göre bayram günlerinde İbrahim kavmi adetleri olduğu üzerine tapındıkları putların önüne yiyeceklerini koyar eğlence yerlerine gider ve geri geldiklerinde yiyeceklerinin bereketlendiğini düşünürlerdir. Yine böyle bir günde İbrahim (as), kendisinin hasta olduğunu söyleyerek eğlence yerine gitmeyecek ve böylece kafasındaki fiili tebliğ düşüncesini gerçekleştirmiş olacaktı.

"İbrahim yıldızlara bir göz attı ve 'ben rahatsızım' dedi. O vakit arkalarını dönüp gittiler." (Saffat 88-90)

Burada yeri gelmişken şunu da belirtelim. Hiçbir peygamber doğruluktan ayrılmamıştır ve "SIDK" yani doğru sözlü olma sıfatlarına aykırı hareket etmemiştir. İbrahim (as) de aynı şekilde bu sığata aykırı hareket etmemiştir. Burada İbrahim (as) kavmini kandırılmış onlara yalan söylemiş gibi tutarsız bir düşünceye düşmek gerekir. Zira İbrahim (as), kavmine yapılabilecek bütün tebliğ yollarını denemiş onları uyarmış, korkutmuş, müjdelemiş ama bir türlü kalpleri kararmış kavmini doğru yola sevk edememişti ve birde onlara fiili tebliğde bulunabilmek için fırsat kolluyordu. İşte İbrahim (as)'in amacı böyle bir günde onlarla gitmek yerine onlara putların kendilerine dahi fayda sağlamayacağını ispat ederek doğruyu görmelerini sağlamaktı. Ve yine İbrahim (as)'in ben rahatsızımdan kastı şu da olabilir: yıllarca uğraşmış, didinmiş, çaba sarf etmiş ve kavminin hala sapıkça ve anlamsızca putlara ibadet etmelerinden sıkılmış ve yorulmuştu ve de onların ayınlerine giderek orayı meşrulaştırmamak için onlardan duyduğu rahatsızlığını dile getirmiştir.

İbrahim kavmi, adetleri üzere bayram günü tapındıkları putların önüne meyve tabakları ve yiyecekler koyarak eğlence yerlerine gitmiş ve İbrahim (as) dışında kimse kalmamıştı. Bunun üzerine İbrahim (as), tanrı olduklarını iddia ettikleri putlara doğru yönelerek şöyle demiştir:

"O da, onların tanrılarına yönelip; 'Hani yemek yemiyor musunuz, ne oluyor size konuşmuyor musunuz?' dedi. Nihayet gizlice onları sağ eliyle vurup kırdı" (Saffat 91-93)

"Sonunda İbrahim onları paramparça etti. Yalnız içlerinden büyüğünü, ona başvursunlar diye sağlam bıraktı." (Enbiya 58)

Ayeti kerimede geçtiği gibi İbrahim (as), putların büyüğü hariç hepsini kırmış ve baltayı da büyük putun boynuna asmıştı. Böylece İbrahim (as) kafasındaki düşünceyi fiiliyata geçirerek tapındıkları bu putların, bırakın birilerine fayda sağlamayı, kendilerine gelecek zarardan bile korunamadıklarını, dolayısıyla kendilerine bile faydası olmayan bu putlara tapınmanın anlamsızlığını ve onlara tapınmanın cehaletten başka bir şey olmadığını kavmine göstermek istemiştir. Belki bu sayede kavmi doğru yola yönelir diye düşünmüştü.

Eğlence yerlerinden dönen İbrahim kavmi, zanlarınca bereketlenmesi için koydukları yiyeceklerini almaya gittiklerinde putlarının kırılıp parçalandığını görmüş ve şaşkınlık içerisinde ne yapacaklarını bilmez bir vaziyetle İbrahim (as)'in yaptığını düşünerek ona koşarak gelmiş ve şöyle demişlerdir:

"Dediler ki, bunu ilahlarımıza sen mi yaptın ey İbrahim" (Enbiya 62).

Zaten İbrahim (as) de böyle bir soru gelmesini beklemekteydi, zira bu soru karşısında putların acizliğini ortaya koyacak ve tebliğini gerçekleştirecekti. Burada şunu unutmamak gerekir ki İbrahim (as)'in öfkesi, birilerinin eliyle imal edilmiş taş, toprak veya odun parçasına değildi. Onun öfkesi akıllarını kullanmadan, düşüncesizce kendilerine herhangi bir yararı veya zararı olmayan, kendi elleriyle yaptıkları putlara tapan ve bu putların arkasına saklanarak diğer insanları kul-köle edinmeye çalışan izzet ve şereften nasibini almayan müstekbirlere idi.

İbrahim (as), beklediği soru karşısında kavmine cevabı, onları düşünceye sevk edecek ve cahilane inançlarını sarsacak cevabı şu oldu:

"Sorun bakalım eğer söyleyebilirse, belki bu işi şu büyük put yapmıştır." (Enbiya 63)

İbrahim (as)'in bu cevabı karşısında, zamanın müstekbirlerinin başından aşağı kaynar su dökülmüş gibi, ne diyeceklerini şaşırılmış, afallamışlar ve inançları sarsılarak düşünmeye başlamışlardı. Fakat bu düşünceye dalmaları uzun sürmemiş ve 'Sende pekâlâ bunların konuşmadığını biliyorsun' diye karşılık vermişlerdir. Bunun üzerine İbrahim (as)'in, beklediği an gelmiş ve tebliğine şu sözlerle devam etmiştir:

"O halde Allah'ı bırakıp da hiçbir fayda ve zarar veremeyen şeylere ne diye tapıyorsunuz? Size de Allah'ı bırakıp da tapmakta olduğunuz şeylere de yuh olsun! Siz hala aklınızı kullanmıyor musunuz?" (Enbiya 65-67)

İbrahim (as)'in onca çabasına karşı, putların hiçbir şeye, hatta kendilerine bile faydaları olamayacağını açıkça göstermesine rağmen, akıllarını kullanmaya yanaşmamışlardır. Daha doğrusu bu putlar sayesinde nemalanan, diğer insanları köle gibi kullanan, makam ve servet sahibi müstekbirlerin doğruları görmek işlerine gelmemiştir. Buna mukabil İbrahim (as)'in kendileri için zararlı olduğunu, menfaat ve çıkarları için tehlike arz ettiğini düşünen zalim müstek-

birlerin verdikleri tepki şu olmuştur:

"Kavminin İbrahim (as)'e cevabı sadece onu öldürün ya da ateşte yakın! Demelerinden ibaret oldu." (Ankebut 24)

İbrahim kavminin bu ifadesi ve tavrı, merhum Seyyid Kutub'un tabiriyle "Demir ve Ateş mantığı" dır. İnsanlık tarihinin her döneminde zalim müstekbirler, karşısındaki insanı aciz bırakamadıklarında veya fikirlerini benimsettiremediklerinde, yaptıkları ilk iş zalim Nemrut'un İbrahim (as)'e yaptığı gibi zorbalıkla karşısındakini fikrini kabul ettirmek, yine de başaramıyorsa o zaman zulüm ve işkence yoluyla kabule zorlamaktır. Eğer onda da başarı gösteremiyorlarsa bu kez öldürmek ve yok etmeye çalışmaktır.

Nemrut da zamanın zalim ve despot bir kralı olduğu için İbrahim (as) karşısında aciz kalmış, verecek herhangi bir yanıt bulamamış ve İbrahim (as)'i alt edemediği ve de hükümdarlığının sarsılma endişesinden dolayı çareyi onu öldürmekte görmüştü.

Nemrut ve Babil kavmi, kendilerini ateşten kurtarmak ve doğru yola sevk etmek üzere gönderilen peygamberlerini ateşe atarak yakmayı uygun görmüşlerdi. Zira İbrahim (as) yaşadığı müddetçe onlar için tehlike arz ediyordu. Nihayet İbrahim (as)'i ateşte yakma fikirlerini harfiyen insafsızca uyguladılar ve fakat bildedikleri bir şey daha vardı ki İbrahim'i peygamber olarak gönderen Rabbi onu yalnız bırakmayacak, ellerinde oyuncak yapmayacak ve onu koruyacak, yarımsız bırakmayacaktı.

Gözümüzün gördüğü ve göremediği her şeye hükmeden Allah, bir şeye ol dediği zaman olduran, bizleri ve kâinattaki her şeyi yaratıp, onlara hükmeden Rabbimiz İbrahim'in atıldığı ateşe de hükmederek zalim despotların elinden kulu ve peygamberi olan İbrahim (as)'i ateşte yanmaktan korumuştur.

"Biz de dedik ki, 'Ey ateş, İbrahim'e karşı serin ve selamet ol!' (Enbiya 69)

Bugün İslâm coğrafyası kan ağlarken, zulüm tüm dünyada kol gezerken, binlerce Müslüman aç-susuz sefalet içindeyken, yanı başımızda ülkelerini despot ve zalimler yüzünden terk etmek zorunda kalıp bize muhacir olarak gelen kardeşlerimize ne kadar Ensar olabildik. Onlara ne kadar yardımda bulunabildik. İbrahim'in karıncası gibi elimizden geleni yaptık mı?

"Onlar, İbrahim'e bir tuzak kurmak istediler. Fakat biz onları hüsrana uğrattık." (Saffat 98)

Bu mucizeyi de gözleriyle görmelerine rağmen Nemrut ve avenesi yine de küfürlerinden dönerek Allah'a isyan ederek şirkte ısrar ettiler. Bu olaydan sonra İbrahim (as)'e ilk tasdik eden ve ona iman eden Lut (as) oldu.¹

Burada hepimizin bildiği karınca misaline de değinelim. Derler ki Hz. İbrahim ateşe atılırken bir karınca ağzı ile su taşıyormuş.

"Nereye götürüyorsun bu suyu?" demişler.

"Allah' ın peygamberini ateşe atmışlar, o ateşi söndürmek için taşıyorum" demiş.

"Ama bu su ile dağlar gibi ateşi nasıl söndürebilirsin ki?" demişler.

"Olsun, ben de biliyorum bu su ile söndüremeyeceğimi; fakat elimden ancak bu geliyor. Ve de tarafımı belli ediyorum" demiş.

Şimdi bu güzel anekdot üzerinde gerçekten düşünmek ve ibret almak gerekiyor. Unutmamalıyız ki Allah, insandan başarı ve zafer elde etmesini beklemiyor. Sadece elinden geldiği kadar tüm imkânlarıyla çalışmasını ve çaba sarf etmesini bekliyor.

Müslüman kardeşler sloganını dillerimizden düşürmeyen biz Müslümanlara şunu sormak istiyor ve ellerini vicdanlarına koyarak tefekkür etmelerini istiyorum. Gerçekten devamlı dilimizden düşürmediğimiz "Müslümanlar kardeşler" sözünü ne kadar kalpten söylüyor ve ne kadar bu sözde samimiyiz. Bugün İslâm coğrafyası kan ağlarken, zulüm tüm dünyada kol gezerken, binlerce Müslüman aç-susuz sefalet içindeyken, yanı başımızda ülkelerini despot ve zalimler yüzünden terk etmek zorunda kalıp bize muhacir olarak gelen kardeşlerimize ne kadar Ensar olabildik. Onlara ne kadar yardımda bulunabildik. İbrahim'in karıncası gibi elimizden geleni yaptık mı? Yoksa yardımlaşmayı olan, fakirlerin, açların, sefalet içinde olanların

gözetileceği bu kurban bayramı günlerinde onları unutup, kestiğimiz kurban etlerini dolaplarımıza mı stok ettik!...

Ateşe atılma hadisesinden sonra İbrahim (as), kavmine seslenerek şöyle söylemiş ve kavminden uzaklaşarak hicret etmiştir.

"Sizden de Allah'tan başka taptıklarınızdan da uzaklaşıyor ve yalnız Rabbime yalvarıyorum. Umarım ki Rabbime yalvarmakla bedbaht olmam." (Meryem 48)

"(İbrahim onlara) dedi ki: Siz, sırf aranızdaki dünya hayatına has muhabbet uğruna Allah'ı bırakıp birtakım putlar edindiniz. Sonra kıyamet günü (gelip çatıldığında ise) birbirinizi tanımamazlıktan gelecek ve birbirinize lânet okuyacaksınız. Varacağınız yer ateştir ve orada hiçbir yardımcınız da yoktur." (Ankebut 25)

Ateşe atılma olayı, İbrahim (as)'ın putçular arasında kalışının sonu olmuştu. Artık hicret vakti gelmişti. Zira onca uğraş, çaba ve didinme putçu kavim arasında hiçbir rağbet görmemiş aksine onların azgınlığını arttırmıştı. İbrahim (as), tebliğden, Rabbinin dinini anlatmaktan kaçmıyordu, onun hicreti daha güzel bir hayat, daha refah bir yaşam veya daha geniş nimetlere ulaşma arzusu değildi. Onun hicreti sadece ve sadece kalpleri kapanmış, artık tebliğe kulaklarını tıkamış bir kavimden uzaklaşıp, yeni bir ortam ve daha farklı insanlara Allah'ın dinini götürme, kulaklarını ve kalplerini tebliğe açacak, dine susamış yeni bir millete Allah'ın dinini ulaştırma gayretiyle hicret yoluna gitmiştir. Yoksa İbrahim (as), zorluktan, sıkıntıdan kaçıp rahata ulaşma gayretinde olmamıştır.

Hız. Muhammed (sav) nasıl ki Mekke'de tebliğ imkânı kalmadığı, müşriklerin kalpleri tamamen kapalı olduğu için yeni ortama hicret edip, Allah'ın dinini yaymaya çalıştığı gibi İbrahim (as) de aynı şekilde daha önce bu yolu seçmiştir.

İbrahim (as) çok fedakâr ve vefakâr bir peygamberdi, zira şöyle bir düşünün, evinizi, ocağınızı, işinizi, akrabalarınızı, eşinizi, çocuklarınızı bırakıp sırf Allah rızası ve Allah'ın dinini tebliğ için hicret etmek pek kolay bir şey değildir. Bizler kısa bir süreliğine bile bir şehir dışına veya ülke dışına çıkacak olsak, ne kadar zor ve meşakkatli geliyor ama İbrahimi bir hicreti gerçekleştirmek gerçekten yürek ister, iman ister, ihlas ister, sabır ister, teslimiyet ister. Bazı insanlar bazen hicret edebiliyor fakat çoğu hic-

retin altında yatan dünya hayatında daha rahat ve müreffeh bir yaşam arzusu yatmaktadır. Rabbim hicret için yola çıkanlara İbrahimi bir hicret nasip etsin. (Amin)

Yeryüzünde zorbalıkla hüküm süren ve ilahlık taslayan zalim Nemrut, emri altında bulunan ve hükümdarlık ettiği halkına her türlü zulmü reva görmekte ve de her şeyin kendisinin ve sayeti altında olduğunu söyleyerek yeryüzünde bozgunculuk yapıp, ekini ve nesli yok etmekte, yeryüzünde her şeye kendisinin hükmettiğini iddia etmekteydi. Fakat Rabbinin hikmetidir ki kendisinin yeryüzünün hâkimi olduğunu söyleyen Nemrut, bir sivrisineğe dahi hükmedemeyerek helak olmuştur. Tabi bu yeryüzündeki cezasıydı, ahirette ise bitmek tükenmek bilmeyen ateş onu beklemektedir. Bununla beraber Rabbi, İbrahim (as)'i ateşte yanmaktan korumuş ve ona hicret emrini vermiştir.

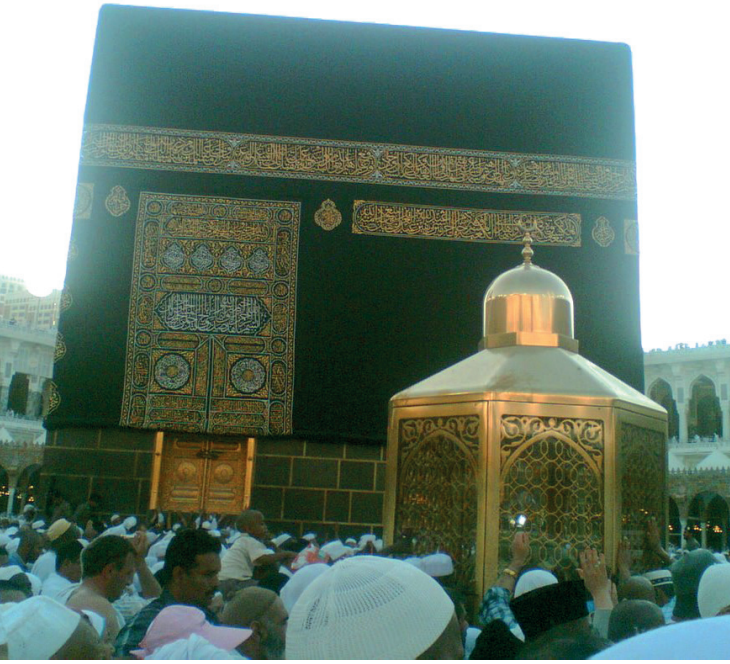
İbrahim (as), put imal edip puta tapan kavmini terk edip, Allah'ın dinini tebliğ için hicret ettikten sonra Rabbimiz ona İshak'ı ve Yakup'u vermiş ve onları da peygamber kılmıştır.²

İbrahim (as), Rabbinin kendisine vermiş olduğu nimetini soyundan gelenlere de vermesi için dua ve niyazda bulunmuş fakat Rabbimiz onun soyundan da olsa zalimlere asla ona verilen nimetin erişemeyeceğini haber vermiştir.³

İbrahim (as), Allahu Teâla'ya kendisine salih bir evlat vermesi için devamlı dua ediyordu. Allahu Teâla da onun bu duasını kabul ederek kendisine Saffat suresi 100-101. Ayetlerde geçtiği üzere yumuşak huylu, itaatkâr ve kalbi Allah sevgisiyle dolu salih bir evlat olan İsmail'i müjdelemiştir. Halil dost olan İbrahim (as), Rabbinin kendisine bahşetmiş olduğu bu salih evladı ve eşi Hacer'i hikmeti ilahi gereği ekin bitmez bir vadide Mekke'nin çöllerine bırakarak Allah'ın emrini yerine getirmek üzere oradan da ayrılmıştır.

İbrahim (as)'ın Halil dost olması için Rabbi ona böyle bir yol sunmuştu, en sevdikleri yakınlarının sevgisini kalbinden çıkarıp yalnız Allah'ın sevgisini kalbine koyması ve onun rızası için her şeyden vazgeçebilmesi gerekmekeydi. Ve nitekim de bu şekilde olmuştu. Halil dost bu imtihanını kazanmıştı.

Allah, ekin bitmez o vadide İbrahim (as) ve oğlu İsmail (as)'in eliyle Kâbe'yi inşa ettirmek istemiş ve bu hikmetle oraya yerleştirmiş ve de zemzem suyunun çıkması için böyle bir olay

gerçekleştirmiştir. Allah, İbrahim (as) ve İsmail (as)'in torunu olan son peygamber Hz. Muhammed (sav)'in ve ondan sonra gelen tüm Müslümanların namazda kiblesi, hacda menasiki olacak o yerlerde onların hatıralarını bakileştirmek için, ilahi hikmet gereği böyle bir yol izlemiştir.

İbrahim (as)'in oğlu İsmail (as) ve ailesi Hacer'i ekin bitmez o vadiye yerleştirdikten sonra Rabbine yapmış olduğu dilinden dökülen şu duayı dimağlarımıza kazımamız ve hayata bakışımızı bu şekilde yönlendirmemiz gerekmektedir.

“Ey Rabbimiz zürriyetimi ekin bitmez bir vadede, senin harem evinin yanına yerleştirdim. Ey Rabbimiz namazı kılsınlar diye böyle yaptım. Böylelikle sen, insanların bir kısmının kalplerini onlara ilgili kıl ve onları bir takım ürünlerle rızıklandır. Umulur ki şükrederler.” (İbrahim 37 / Bakara 126)

Böylelikle Rabbi İbrahim (as)'in, Halil dostunun duasını kabul etmiş ve ekin bitmez o vadi olan Mekke'yi, emin bir belde kılmış, oraları her

türlü kötülüklerden korumuş, insanların kalbine oranın sevgisini yerleştirmiş ve birçok nimetlerle rızıklandırmıştır.

Rabbimiz İbrahim (as)'in duası gereği orayı öyle bir korumuştur ki, Fil suresinde geçtiği üzere Kâbe'yi yıkmak için gelen Ebrehe ve ordusunu yenik ekin yaprağına döndürerek helak etmiştir. Ve bu Fil olayından sonra Kâbe, Kâbe dolayısıyla Mekke ve Kureyş ashabı insanların gözünde o kadar değerli ve kendilerinden çekinilen topluluk haline gelmişlerdir ki, hatta herkes o zamanlar korkarak ticaret yapmaya çalışırken, hiçbir haydut, Kureyşlilerin ticaret kervanının önünü kesip, mallarını gasp etmeye cesaret edemiyordu. Zira Kâbe dolayısıyla kutsal olduklarını düşünüyorlardı. Ticaret kervanlarını götürürlerken önlerine geçenlere biz kureyşliyiz dedikleri vakit hemen yolları açılan, saygı duyulan insanlar oluyorlardı. Kureyş suresinde Rabbimiz bunu Kureyşe vurgulamakta ve dolayısıyla sizi koruyan Rabbinize kulluk edin uyarısında bulunmaktadır.

“Ey Rabbimiz zürriyetimi ekin bitmez bir vadede, senin harem evinin yanına yerleştirdim. Ey Rabbimiz namazı kılsınlar diye böyle yaptım. Böylelikle sen, insanların bir kısmının kalplerini onlara ilgili kıl ve onları bir takım ürünlerle rızıklandır. Umulur ki şükrederler.”

(İbrahim 37 / Bakara 126)

Bugünde aynı şekilde Halil dost İbrahim (as)'in duası gereği insanların Kâbe'ye karşı müthiş bir sevgisi bulunmakta ve akın akın insan seli onca sıkıntı ve zorluğa rağmen Kâbe'ye akmaktadır.

...Selam, hidayete tabi olarak yeryüzünün imarı için çalışan, zulme boyun eğmeden, kula kulluk etmeden sabır ve azimle Allah yolunda yürüyen, bu uğurda canlarını feda etmekten çekinmeyen kulların üzerine olsun...

...Allah'ın kahhar sıfatıyla azabı ve helakı, yeryüzünde bozgunculuk yapan, ekini ve nesli yok etmek için uğraşan, kula kulluğu zorlayan, şeytanın izinde giden, insanlara zulmetmekten çekinmeyen insanlıktan nasip almamış, vicdansızların üzerine olsun...

Dipnotlar

Bkz. Ankebut suresi 26. Ayet

Bkz. Meryem suresi 49. Ayet

Bkz. Bakara suresi 124. Ayet

Cehennem ve Cehenneme Götüren Ameller

Zeynep ÖĞÜT

Cehennem;

Ahirette günahkârların ve Kâfirlerin gireceği Cehennem çok şiddetli ve dayanılmazacak azapların olduğu bir azap yeridir. Yüce Mevlamız Kur'anı Kerim ve yüce Peygamberi aracılığı ile bu azabı bize bildirmiştir ve sakınmamızı emretmiştir. İşte bu azap yeri olan Cehennemin ciddiyeti birçok isim ile anılarak Kur'an'da zikredilmiştir.

Cehennem azabı aşağılatıcı bir azab, yakıp kavurandır. Peki, kimler bu azabı tadacaklardır;

Allah'a (C.C.) ortak (şirk) koşanlar.

Allah'ın (C.C.) ayetlerini yalanlayan, Allah'ın (C.C.) ayetlerine karşı kibirlenen, kendini müstağni gören.

Allah'ın (C.C.) ayetlerini alaya alan. Allah'ın indirdiği Kur'anı bile bile inkâr eden.

Haksız yere müminlerden birini öldüren. Hz. Peygambere karşı çıkıp müminlerle birlikte olmayan.

Dinlerini oyun ve eğlence edinen. İnsanlardan sevdiklerini Allah'ı (C.C.) sever gibi sevenler.

Allah'a (C.C.) "Ben, O'ndan başka bir ilâhım" diyenler. Ahireti ve Allah'ın (C.C.) bildirdiği gaybî konuları inkâr edenler.

Allahtan korkmayanlar. Namuslu kadınlara iftira atanlar. Yetimlerin mallarını haksızca yiyenler.

Tartıda haddi aşan, terazide eksiklik yapanlar. Faiz yiyen ve alış verişte faiz gibidir diyen.

Yeryüzünde bozgunculuk yapanlar ve aracı olanlar.

İki yüzlülük edenler, münafıklarla beraber olanlar, cimrilik edenler.

Allah'a (C.C.) oğullar isnat edenler, melekler Allah'ın kızlarıdır diyerek şirke düşenler.

Allah'ın indirdiği kitaptan bir şeyi gizleyip de yaptığının karşılığı para alanlar.

İnananlar arasında kötü söz ve davranışın yayılmasını arzulayan kimseler.

Dillerinin yalan vasfetmesi ile: "Şu helaldir, şu haramdır" diyenler.

Dinlerinden dönenler, cehenneme girecek ameller işlemişlerdir, varacakları yer de cehennemdir.

Allah-u Teâla cehennemi ayetlerinde şöyle tanıtır;

Cehennem! Ona yaslanacaklar, fakat o ne çirkin döşektir. (SAD/55-56)

Onlara cehennemde ateşten bir yatak, üstlerine de (ateşten) örtüler vardır. Biz zalimleri işte böyle cezalandırırız. (A'RAF/40-41)

Suçlular simalarından tanınır, alınlarından ve ayaklarından tutulur. (RAHMAN/41)

Orada ne ölür, ne de dirilir. (TAHA/74)

O ateşin üzerinde iri gövdeli sert tabiatlı melekler vardır..." (et-Tahrîm 6)

O zaman boyunlarında halkalar ve zincirler olduğu halde sürükleneceklerdir. (MÜ'MİN/71)

Siz ve Allah'dan başka taptıklarınız, cehennemin yakıtısınız; oraya gireceksiniz. (ENBİ-YA/98)

Kalınacak en kötü yerdir.

Cehennem kâfirlerin buluşma yeridir.

Dar ve sıkıntılıdır.

Allah'a (C.C.) karşı yalan söyleyenlerin yüzü kapkara olur.

Elleri boyunlarına bağlı olarak onun dar bir yerine atıldıkları zaman da, oracıkta yok olmayı isterler. (FURKAN/13)

Puslu ve karanlıktır

Kapkara dumandan bir gölge altındadırlar.

Duvarlarla çevrilidir, uğultusu vardır

Ki, cehennem ateşi uzak bir mesafeden kendilerine görününce, onun bir hışımlanmasını (kaynamasını) ve uğultusunu işitirler. (FURKAN/12)

Azap sürekli olacak ve hafifletilmeyecektir.

Onlar bu (lanetin) içinde ebedî kalacaklardır. Kendilerinden ne bu azab hafifletilir, ne de yüzlerine bakılır. (AL-İ İMRAN/88)

Bir de bunlara demirden kamçılar vardır. (HAC/21)

Şu ikisi Rableri hakkında tartışmaya girmiş iki hasımdır. O'nu inkar edenler için ateşten elbiseleri biçilmiştir. Başlarının üstünden kaynar su dökülür. (HAC/19)

Gömlekleri katrandandır ve yüzlerini ateş kaplar. (İBRAHİM/50)

Elbette bir ağaçtan, zakkum ağacından yiyeceksiniz. Karınlarınızı hep onunla dolduracaksınız. (VAKİ'A/52-53)

Onlar için kuru bir dikenden başka yiyecek de yoktur. O da ne besler, ne de açlığı giderir. (ĞAŞİYE/6-7)

Gerçekten zakkum ağacı, günahkârların yemeğidir.

O, kızgın bir sıvının kaynaması gibidir. (DUHAN/43-46)

Bir irinden başka yiyecek de yok. (HAKKA/36)

Üstüne de kaynar su içeceksiniz. Susuzluk illetine tutulmuş develerin içişi gibi içeceksiniz. (VAKİA/54-55)

Onlara kızgın bir kaynaktan su verilir. (ĞA-ŞİYE/5)

Orada ne bir serinlik tadacaklar, ne de içecek bir şey.

(Allah) buyurur ki: Alçaldıkça alçalın orada! Bana konuşmayın artık. (MÜ'MİNUN/108)

Meleklerin soruları

İnkâr edenler bölük bölük cehenneme sevkedilmektedir. Nihayet oraya vardıklarında kapıları açılır ve bekçileri onlara: "İçinizden size Rabbinizin ayetlerini okuyan, bu gününüzle karşılaşacağınıza dair sizi uyaran peygamberler gelmedi mi?" derler. Onlar da: "Evet geldi" derler. Fakat kâfirler üzerine azab kelimesi hak oldu. (Biz onları yalanladık ve alaya aldık karşılığı olarak da cehennemdeyiz.)

Onlar (cennetlikler) bahçelerinde oturarak soracaklar günahkârlara: Sizi bu cehennem ateşine sürükleyen nedir?

Berikiler şöyle diyecekler: Biz ne namaz kılanlardan idik, ne de yoksulları doyururduk; kendilerini günaha kaptıran diğer günahkârlarla birlikte günaha daldık ve hesap gününü yalanlamıştık; (ölüm) ile her şey açık seçik ortaya çıkıncaya kadar." (Müddessir, 74/40-47)

Dünyadaki sevmediğimiz ve istemediğimiz yerlerden katbekat kötü ve çekilmez bir yerdir. Öyleyse peygamberimizin buyurduğu gibi "yarım hurmayla da olsa canlarınızı cehennem ateşinden koruyunuz" hadisindeki gibi küçük bir iyiliği bile küçümsemeden ALLAH için infaktan kaçınmamalıyız.

Karşılıklı suçlama ve lanetleşmeler başlar.

Cehenneme getirilenler, şeytana uyanlar diyecekler ki; "Ey şeytan sen ne kötü arkadaşmışsın. Kişinin cehenneme girmesine kim vesile olmuşsa onunla tartışır, ona lanet eder. Birbirlerini suçlarlar, azaplarını kat kat artırmalarını isterler. Keşke ahiret hayatım için önceden bir şeyler yapsaydım. Ya da, keşke ben toprak olsaydım der".

Taberani'nin rivayetine göre Said-ül Hudrî (R.A.) der ki, "Peygamber'imiz (S.A.S.)

Bir gün şiddetli bir yankı sesi duyarak irkildi. Bu sırada yanına Cebrail (A.S) geldi. Peygamber (S.A.S.)'imiz O'na: "Ya Cebrail, bu duyduğum ses nedir?" diye sordu. Cebrail (A.S) de ona şu cevabı verdi: "Yetmiş sene önce cehenneme bir kaya salınmıştı, fakat ancak şimdi

dibine ulaştı, işte onun sesini Allah (C.C) sana duyurmak istedi.»

Peygamber (S.A.V)'imizin bu olaydan sonra, ruhunu Allah (C.C)'a teslim edinceye kadar ağzını açarak güldüğü görülmemiştir.»

Tirmizî ve İbni Mâce'nin rivayetine göre bir gün Peygamber'imiz (S.A.S.) sahabilerine:

"Hüzün kuyusundan Allah (C.C)'a sığının» buyurur. Sahabiler: "Yâ Rasûlallah (S.A.S.), hüzün kuyusu nedir» diye sorarlar.

Peygamber'imiz (S.A.S.): "Bizzat cehennemin günde dört yüz kere kendisinden Allah (C.C)'a sığındığı bir cehennem vadisidir» diye cevap verir.

Şüphesiz ki âyetlerimizi *inkâr eden kâfirleri biz yarın bir ateşe atacağız. Derileri piştikçe azabı duysunlar diye, kendilerine başka deriler vereceğiz. Çünkü Allah gerçekten çok güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (NİSA/56)*

Cehennemin isimleri

Kuranı kerimde cehennem yedi isim ile anılmıştır: Cehennem ismi genel olarak derin ve büyük bir hesap kuyusu anlamına gelmektedir. Şimdi bu isimleri sıralayalım.

1. Nâr: Bu isim gözleri kamaştıran şiddetli bir ışık içeren ateş manasına gelmektedir.

2. Cahîm: Son derece şiddetli ve büyük, alevleri kat kat yükselen kızgın ateş. Lügat manası olarak da derin bir kuyuda şiddetle yanan kor manasına gelmektedir.

3. Hâviye: Düşenlerin birçoğunun asla geri dönemediği büyük hesapsız uçurum.

4. Saîr: Çılgın, zapt etmek mümkün olmayan ateş.

5. Lezâ: Dumanın olmadığı ve katıksız alev, kor.

6. Sakar: Çok büyük kızgın ateş. Yakıcı, kırtarıcı gibi manalarına gelen bu isim lügat manada güneş gibi kavurucu ateş demektir.

7. Hutame: Obur, aç ve kızgın ateş. Bazı bilginler bu yedi ismin, cehennemin yedi tabakası olduğunu ileri sürmüşlerdir.

CENNETE GÖTÜREN AMELLER ve CENNET

Akıl ve hayâle gelmeyen maddî ve mânevî nimetlerle dolu olan ve 8 tabakaya ayrılmış ebedî bir mükâfat yeridir. Mü`minler Cennette

pek çok nimetlere kavuşacaklardır. Bu nimetlerin en büyüğü Cenâb-ı Hakk'ı görmek ve cemâlini seyretmek nimeti olacaktır. Bu nimetin cennetteki diğer bütün nimetlerden daha tatlı, kıymetli ve zevkli olduğu rivayetlerde gelmiştir.

"Rasulullah (aleyhissalâtu vesselâm) bir donunay gecesini aya baktı ve:

"Siz şu ayı gördüğünüz gibi, Rabbinizi de böyle perdesiz göreceksiniz ve O'nu görmede bir sıkışıklığa düşmeyeceksiniz (herkes rahatça görecektir)."[Buhârî, Ebu Davud, Sünnet 20, (4729); Tirmizî, Cennet 16, (2554)]

Rabbinizden (af ve) mağfiret istemeye ve Cennet'e girmeye koşunuz. Bunun için çalışınız! Cennet'in büyüklüğü, gökler ve yer küresi kadardır. Cennet, Allah'ı Teâlâdan korkanlar için hazırlandı. Bunlar, az bulunsa da mallarını Allah yolunda verirler, öfkelerini belli etmezler, herkesi affederler.

Cennetlik amel işleyenler;

Faydalı ilmin peşinde olanlar.

İman edip de hicret edip, mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda cihad edenler,

Kuşkusuz takva sahipleri, hiçbir kuşkuya kapılmadan Allah'a (C.C.) ve Resulüne iman edenler.

"İman edip salih amellerde bulunanlar, biz onları altlarından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları cennetlere sokacağız. Bu Allah'ın gerçek olan vaadidir. Allahtan daha doğru sözlü kim vardır." (Bakara 25).

İbni Abbas (r.a) rivayetiyle şöyle buyurur; "Allah adn cennetini yaratınca orada gözlerin görmediği kulakların işitmediği ve insan aklına gelmeyen şeyler yarattı. Sonra ona konuştu buyurdu. Cennette "müminler gerçekten felah bulmuştur" dedi. (Mu'mininun 23.1)

Peki, müminler nasıl felah bulacaklardır. Allah Teala birçok ayetinde farklı yerlerde şöyle bahseder;

Allah'a (C.C.) şirk koşmazlar, sadece ona ibadet ve itaat ederler. Allah korkusuyla gözyaşı dökerler.

Onlar namazlarında huşu içinde olanlardır.

Onlar birbirlerini görünce, birbirlerine selam verenlerdir.

Onlar boş şeylerden yüz çevirenlerdir,

Onlar zekâta ilişkin söz ve görevlerini mutlaka yerine getirenlerdir,

Onlar ırzlarını koruyanlardır, onlar emanetlerine ve ahidlerine riayet edenlerdir,

Firdevs (cennetlerine) varis olanlardır, içlerinde ebedi kalacaklardır.

Aynı zamanda müminler tekrar felaha ermiştir,

Onlar yalan söylemezler, gözlerini haramdan korurlar, güçsüzlere yumuşak davranırlar, ana babaya şefkat ederler, sabırlıdırlar, Allah'ı çokça zikrederler, yoksulu doyurmaya ön ayak olurlar.

Onlar ki din gününü tasdik ederler, yakınlarına ve Müslümanlara karşı merhametlidirler. Rablerinin azabından korkarlar, seher vakitleri istiğfar ederler. Sıkça oruç tutarlar, cenaze namazına katılırlar, hasta ziyaret ederler, haram kazançtan sakınırlar.

Emir-ul müminun İmam Ali B. Ebu Talip (r.a) 'dan, Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu; "Cennette bir takım köşkler vardır ki dışları içlerinden ve içleri dışlarından görünür. Bunun üzerine arabi kalkarak;

Ya Rasulullah (s.a.v.) o köşkler kimler içindir? diye sordu "O köşkler tatlı söz söyleyen, yemek yediren, oruca devam eden ve insanlar uykuda iken geceleyin namaz kılanlar içindir " buyurdu.

"Kim Allah yolunda, malından iki şey harcarsa, cennetin kapılarından ey 'Allah'ın kulu! Burası güzeldir, buradan girin.' diye çağrılır.

Namaz ehli olanlar / sürekli namazını kılanlar, Salat (namaz) kapısından çağrılır. Cihad ehli olanlar, Cihad kapısından çağrılır. Oruç ehli olanlar / sürekli oruçlarını tutanlar Reyyan (su içip kanan) kapısından çağrılır. Sadaka ehli olanlar /daima sadaka verenler, Sadaka kapısından çağrılır."

Bunun üzerine Ebu Bekir "Ey Allah'ın Resulü! anam, babam sana feda olsun, bütün bu kapılardan çağrılması için kişinin ne yapması gerekir? Bu kapıların hepsinden çağrılacak kimse var mı?" diye sordu. Hz. Peygamber (a.s.m) "Evet, öyle ümit ediyorum ki, sen onlardan olacaksın." buyurdu."(Buhârî, Savm, 4).

Allah Teâlâ cenneti hak edecek kulları için cenneti tanıtıyor:

Cennetü'l-me'vâ: Allah yolunda şehit ve mümin kulların barınağı olan cennet bir ayette şöyle zikredilmiştir:

"İman edip güzel amel işleyenlere gelince, onlar için Me'vâ cennetleri vardır." (Secde: 32/19)

Darü'l-huldy: Ebediyen kalınacak olan yurt gibi manaların yanı sıra, "ev, konak, şehir, yurt" gibi anlamları da vardır.

Firdevs: Her nimeti içerisinde barındıran cennet bahçesi olan ve özellikle, içerisinde üzüm, bağlar, bahçeler bulunan mekân anlamına gelmektedir.

Adn cenneti; Cennet'in en güzel yerlerinden biri.

"Adn" sözlükte yerleşmek, bir yerde iskân etmek anlamına gelir.

Darü's-selam: İçerisinde bulunanların esenlik bulacakları yurt manasına gelen bu mekân, maddi ve manevi afetlerden korunan yer.

Dârü'l-mukame: Ebedi olarak kalınacak olan yer manasına gelen bu isim asıl durulacak yer, ebediyen kalınacak yurt anlamına gelmektedir.

Cennatü'n-naîm: Sayısız ve sonsuz nimetler ile dolu olan bu cennet 13 ayeti kerimede geçmektedir. Arapça dilinde "refah, huzur, mutluluk" manalarına gelen cennet.

El-makamü'l-emin: İçerisinde bulunanların güvende olacağı makam. Adından da anlaşılacağı gibi El-makamü'l-emin yani, "**emin bir makam**" olan bu cennet içerisindekiler sonsuza dek her şeyden emin olarak bir yaşam sürecektir.

Bir de Cennetin sekiz adet de kapısı vardır. Bunlardan her mü'min ameline göre girecektir. Bu da her cennetin ayrı ayrı sekiz kapısı olarak mı, yoksa her kapıdan bir cennete mi girilecek tam net değildir. Bazıları cennetin yedi tabaka olduğu ve bunlara sekiz kapıdan girileceği şeklinde de anlamıştır.

Özel tahtlar ve koltuklara otururlar ayrıca bir çok ırmak ve kaynaklar vardır. Tesnim kaynağı, kafur kaynağı, selsebil kaynağı, main kaynağı, hamr kaynağı.(Bu kaynakların isimleri ayetlerde geçmektedir.)

Enes (r.a) şöyle anlatıyor: Hz. Peygamber (s.a) bir ara uyukladıktan sonra tebessüm ederek başını kaldırdı.

Ashâb:

- Ey Allah'ın Rasûlü! Neden güldün? diye sordu.

Hz. Peygamber:

- Bana şimdi bir ayet indi dedikten sonra Kevser sûresini okuyup şöyle dedi:

- Kevser'in ne olduğunu biliyor musunuz?

- Allah ve Rasulü daha iyi bilir.

- Kevser, bir nehirdir. Rabbim cennette onu bana va'detti. O nehrin üzerinde çok hayır vardır. Onun yanında bir havuz var. Kıyamet gününde ümmetim o havuzun başında toplanacaklar. O havuzun kapları gökteki yıldızlar kadardır (Buhari, Tefsir, İnna a'taynakel-kevser 1).

Yüzler var ki o gün ışı ışı parlar. Rabbine bakar. (KIYAMET/22-23)

Ey, Rabbine, itaat edip huzura eren nefis! Hem hoşnut edici, hem de hoşnut edilmiş olarak Rabbine dön. Kullarımın arasına katıl ve Cennetime gir." (FECR/27-30) buyrulur.

Cennetin genişliği yerler ve gökler arası kadardır.

İrmaklar vardır. Yeşillikler vardır, gölgelikler vardır, yükseslere kurulmuş tahtlar vardır.

Misk kokulu içecekler ve güvenlik vardır.

Kuşkusuz takva sahipleri gölgeler altında ve pınar başlarındadır. (MÜRSELAT/41)

Duydukları söz, yalnız "selam", "selam" dır. (VAKİ'A/25-26)

Orada ne boş bir söz işitirler, ne de bir yalan. (NEBE/35)

Ebu Hureyre: Rasulullah (sav) buyurdular ki:

"Cennette, yay kadar bir yer, güneşin üzerine doğduğu veya battığı şeyden (dünyadan) daha hayırlıdır."

Cennette süt, bal ve sarhoşluk vermeyen şaraplar vardır. Kapıları büyüktür ve çoktur. Gölgelekler, kuşlar ve kelekler vardır. 100 derece vardır. Her derece arası 100 yıldır.

Köşkler vardır, malzemeleri altından gümüşten, inci yakut ve misktendir.

Cennetin neresine bakarsanız bakın, bol nimet ve büyük saltanat görürsünüz.

Ümmet Fizyolojisi

Hüseyin DURMAZ

doktordurmaz.02@gmail.com

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

Sizin yaratılışınızda kesin inanan bir kavim için gerçekten ayetler vardır. (Casiye-4)

Temiz kalplere bilgi aktaran bakışlarla insana, ümmete, kâinata bakan gözler yaratılmış her şeyde muazzam bir ahenk ve düzen görür. Bütün bu düzen insanı bir tek gerçeğe ulaştırır. Bu ise tartışmasız bir şekilde Allah'tan başka ilah olmadığı gerçeğidir.

İnsanı, toplumu ve evreni yaratan Yüce Allah'ın bakıp-görmek, düşünüp-ibret almak için yarattığı ayetlerin mucizeliği elbette ki konuşulması gereken gerçeklerdir. Ancak biz bu ve bundan sonraki yazılarımızda insan fizyolojisiyle toplum fizyolojisinin arasındaki muazzam bağlara işaret edeceğiz. Daha da özele inip, yaratılışımızın başlangıcının ümmet birliğini ne kadar da vazgeçilmez bir şekilde anlattığını izah etmeye çalışacağız. Yazımızda okunması ve anlaşılması daha rahat olsun diye tamamen bilimsel bir dil kullanmayacağız çünkü amacımız bu hakikatleri bilimsel açıdan izah etmek değil bu hakikatlerde; Yüce Rabbinin dokumuzu yenilememiz için bize verdiği mesajlar olacaktır.

Yaratılışımız; babadan gelen sperm hücrelerinin annedeki yumurtayla birleşmesiyle başlar ve bu birleşmenin neticesinde bir tek hücre meydana gelir ki bu hücreye zigot denir. Daha sonra zigot bölünerek rahme yerleşir ve inanılmaz hızlı bir şekilde bölünmeye devam ederek

iki aylık süre içerisinde embriyo adını alır. Embriyo döneminde başlangıçta bir tek hücre olan bu canlı hızlı bölünme ve çoğalmanın neticesinde insanın doku ve organlarını meydana getirir. Her hücre kodlanmış bir şekilde bir tarafa doğru giderek anlamsız görünen bu gidişatın sonucu insanın organları oluşur. Yani bir kısım hücreler elleri, parmakları oluştururken bir kısım hücreler de göz, burun, kulak ve yine bütün iç organları, nihayetinde kemik, kas sistemi, sinir sistemini oluşturur ve beynin gelişimiyle de iki ayın sonunda canlı, fetüse dönüşür. Yani insana...

Bu süreçte her bir hücre birbirinden bağımsızmış gibi görünse de; ancak neticede her biri bütünün bir parçasını oluşturur. Gözü meydana getirecek hücre ele, beyni meydana getirecek hücre bağırsakları yapmaya çalışırsa ki bu yaşamla bağdaşmaz ve fetüs olmadan canlının yaşamı son bulur. Hayat olamaz. Ancak her bir hücre kendilerine verilen görevi, verildiği şekilde, biçilen zamanda yerine getirdiği takdirde insanın yaratılışı tamamlanmış olur.

Aslında başlangıçta bir tek hücre olan insan bu inanılmaz yaratılışın nihayetinde bir bütünü meydana getiren bir tek organizmaya dönüşmüş olur.

İşte insanlık da böyledir. Öncelikle insan ve insanlık bir tek amaç ve gaye üzerine yaratılmıştır ki bu Allah'tan başkasına ibadet etmeme gerçeği....

Bu başlangıcını ilk insanla, bu inanç ve gaye ile yeryüzü sahnesinde bulan insan daha son-

raki süreçte hızlı bir bölünmeyle unutmuştur. Kontrolsüz, küstahça ve kibirle gerçekleşen bu çoğalma sürecinde toplumlar bu birlikteliği terk ettikleri için tıpkı canlının yaşamla bağdaşmadığı gibi hayatla bağdaşmadılar. Yüce yaratıcı tarafından yeryüzünden ebediyen silindiler yok edildiler. Ancak yüce Zat insanlara yeni fırsatlar, tekrar tekrar hayat bahsetti ve her bir hayatı bu gaye üzerine inşa etmek üzere elçiler gönderdi.

İslam ümmeti de kendisine hayat bahşedilen son ümmettir. Allah Resulü (s.a.v) ile başlayan bu süreçte iman edenler, yüklendikleri vazifeyi yerine getirme gayreti içerisinde oldular. Bütünün içinde bir parça... Ve böylelikle yeryüzünü adaletle yöneten idareciler oldular. Ancak ne zaman ki bu gayeden uzaklaşıldı, yeryüzünün idaresi de ellerinden alındı ve son birkaç asırdır yok olmanın eşiğine geldiler.

Şu an islam ümmetine baktığımızda parça parça, dağınık, güçsüz ve birbirinden kopuk topluluklar görüyoruz. İslam ülkelerinin her birinde ayrı bir hareket tarzı, hayatta kalma mücadelesi ve zorluklar var. Kimi yerlerde davet öncelikliken, kimi yerlerde fikirsel mücadele, cihat hareketleri, ahlaki yapılanmalar, sosyal faaliyetler vs. birbirinden bağımsız ve fevri...

Kardeşlerim; yeniden doğmaya, Yüce Allah'ın yarattığı gaye üzerine insanlığı toplamaya islam ümmetinden başka aday yoktur. Tıpkı yaratılışın başında hücrelerin dağınık ve hızlı bölünmesinin anlamsız görünmesi gibi günümüz Müslümanları da böyledir. Aslında ümmetin hali sonu belli bir gidişata yani doğuma işaretir.

Bu dağınıklık, parçalanmışlık bizleri ümitsizliğe sevketmesin, yeter ki her bir fert bu bütünün bir parçası olduğunu unutmayıp, ümmete giden yolda kendi vazifesini yerine getirsin. Ümmet ile kendisini uzak görmesin.

Her birimiz hücreyiz ve bize verilen vazifeyi en güzel şekilde yerine getirdiğimiz takdirde Yüce ALLAH bizi bir araya getirecektir. Ümmeti toparlayacak beyin ve sinir sistemini yaratacak dağınık görünen bu ümmet yeryüzüne hayır ve adalet getirecektir. O gün bütün kâinat yekvücut olup sevinecek göklerin ve yerin kapıları insanlığa açılacaktır. Ve insanlığın beklediği hayır o zaman açığa çıkacaktır.

Ta ki Allah'ın vaadine kadar....

(İlerleyen sayılarda ayrıntılara inip tek tek mesajları izah etmeye çalışacağız.)

Ortadoğu Mektupları

Bülent SÖNMEZ

*Ortadoğu çocuğu Azize'ye ve
büyümeye hasret tüm çocuklara*

vurulduğunu söylediklerinde henüz çocuktum
aklım ermiyordu henüz bazı şeylere
hep ölüyordunuz Azize
anlamıyordum
çocuktum
şimdi beni sorarsan Azize
ölen her kardeşimle ölüyorum
her toprağa düşenle bende düşünüyorum inan
tüm acıları bir yürekte taşımak çok zor Azize
tüketiyor adamı
ama beraber ağlayacağız ağlanacaksa
gülünecekse beraber güleceğiz
sana şimdi mutluluktan söz etmek olmayacak
ancak sevdanın er geç sevdanın tan yeri
atacak inanıyorum
bu inanç değil mi ki ayakta tutan
alnımız her toprağa koyuşta yüzümüzü
ağartan
ki bu yangınlı bir sevdadır
uzundur
unutulmazdır

biliyor musun Azize
emir kulu olmasaydık her şey kolaydı
umutlu olmasaydık
sevdalı olmasaydık
kolaydı her şey
ölenle ölmeseydik
kardeş dememiş olsaydık birilerine
insan dememiş olsaydık
bir ertelenmez yazgıdır bu
yakamızı bırakmaz
biz ki karşısındayız
ezilmişliklerin yoksullukların haksızlıkların
budur bizi sevmedikleri bundandır
bu yüzden kavgalı olmalıyız diyorum
alabildiğine kavgalı
biz kavgalı olmazsak kim doğuracak Azize'leri
bir ekmeği kim bölecek
kim anlatacak aşkı
deli deli sevdalanmayı

gelsin artık kanımız için aç bırakılan silahlar
canımız için büyütülen silahlar
ölümünden öte silah var mı Azize
var mı ölümünden öte ölüm

dünyaya selamla bakarım ben
eritir ellerim demir parmaklıkları
açar soluğumla kardelenler
sevdamız düşmez yere
unutmam payıma düşeni
sürgünleri
kardeşlerimi
dağılır yalnızlığım
susuzluğum azalır

ağlarsam bir türkü gibi ağlarım
bir yarın gibi konuşurum konuşacak olursam
tel örgüleri aşar o zaman sevdam
mayın tarlalarını
mülteci kamplarını
hudut kapılarını
dudaklarım kanar isyan şiirleriyle
bir şehidin yüreğiyle buluşur
kavgalar böyle büyür
çocuklar da böyle
böyle söylenir yalnızlık Ortadoğu'da
böyle söylenir seveda
ağtılarımızda tükenir bir gün

vakit varken Azize
kalkıp yürümek gerek gecenin içine
aydınlık şarkılar dudaklarımızda
uyandırmak büyümeye hazır çocukları
tutmak kaldırmak gerek
yarınları kavgalara teslim ederek
büyümek gerek

o vakit geldiğinde Azize
saçlarımız güneşlere değdiğinde
çalışsın kimyasal reaktörler
ve daha bilmem neler
çalışsın
nasıl dökülürse dökülsün üstümüze ölüm
toprak bizi bir daha gömsün
ölümünden öte silah var mı Azize
var mı ölümünden öte ölüm

söyle bize ıssız mezarlar hazırlansın
ağıt yakılmasın ardımızdan söyle
kefensiz gömülelim
bir şehid nasıl ölürse öyle
bizi hayatımızla bilsin ölüm
hayatımızla yargılasın

biz ki kavga
biz ki ay ışığı bu karanlık gecede
biz etiyle kemiğiyle Ortadoğu
biz şiir en yaman sancılarla göğeren
utanmayacağız Azize
onurlu olmanın yasasıysa utanmamak
haklı olmanın yasasıysa
utanmayacağız bir utanmazlar çağında
bir yüz­süzler sabahsızlar çağında
daha fazla en fazla yaşamak isteyenler utansın
Azize
en fazla şişmanlamak isteyenler
bir umudu bölüşemeyenler
bir aşkı taşımaya güç yetiremeyenler utansın

yürek yüreği ısıtır Azize
eller elleri
gönüller gönülleri ısıtır
gün olur bu yangınlar söner
gül bahçesi olur har yanımız
seni ve beni ayağa kaldıran bu olur

eller ellere kavuşur
susarız konuşmayız
sabah olur
bir bahar olur Azize
her dem çiçek açarız
cinayetlerin gücü yetmez bize artık
ölümlerin gücü yetmez
doğar karanlıklara sevdamız

Bir Ölü Kadar Yalnızım Şimdi

Mehmet ADIGÜZEL

Bir ölü kadar yalnızım şimdi
Bu kalabalık şehirde,
Bu kalabalık şehirde herkes telaşlı
Herkes birbirini öldürme derdinde
Ve katil hiç ölmeyecekmiş gibi davranır
Öldürülen müslümanın cenazesinde...

Bir ölü kadar yalnızım şimdi
Mevsiminde sevemedim diye çocukları,
O kiraz aromalı çocukları...
Kaldıkça hatırlanan bir iz bırakmak istedim
Yaşlanan bu dünyaya
Yaşlandıkça elleri kuruyan bu dünyaya...

Bir ölü kadar yalnızım şimdi
Ve sonrasında hep kirlenecek bu dünya
Ve içindekiler ardından dışındakiler
Çok sonra anlayacaklar;
İnsan güvercinlerden daha çok kirletiyor
Temiz olmak isteyen bu dünyayı...

Bir ölü kadar yalnızım şimdi
Ve mezarlar bayram yeri...
Diyarbakır'da katledilen Yasin Börü için...